

Generalni major Franc Kočevar-Ciril odpira vsearmijsko prvenstvo v atletiki

televizijski

CELJE, 28. julija 1961
LETO XI. šte. 28
CENA IZVODU 20 DIN
GLASLO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
"CELJSKI TISK"
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

NEPOZABNO SLAVJE

Izpolnjeni obeti

Fanfara, ki so dva dni zapored spozarjale na slavnostno imenovanje zmagovalcev, so utihnile. Stadion Borisa Kidriča je spet sprejel svoje stare obiskovalce. Največje letošnje tekmovanje pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade v atletiki je končano.

Letošnje vsearmijsko prvenstvo v atletiki je upravičilo vsa pričakovanja. To je bila ne samo množična revija atletike, temveč tudi miting, ki se je odlikoval tako po svoji kvaliteti, kot brezhibni organizaciji. Slednja je bila zaupana preizkušnemu sodniškemu zboru AD Kladičarja. Na startu smo videli znane reprezentante in neznane atlete, ki so prav tako postavljali ne samo armijske rekorde, temveč tudi rezultate, na katere bi bil ponosen sleherni atletski klub v državi. Mnogi med njimi pred vstopom v armado sploh niso vedeli za atletiko; za tekmovalca se niso zanimali. Zdal se jim je odprl nov svet, ne samo svet vojaškega življenja, temveč tudi svet mikavnosti in koristnosti športa. Po zaslugi Jugoslovanske ljudske armade je atletika dobila dolgo vrsto vnetih in aktivnih pripadnikov. Kdo je kdajkoli prej slisal za Mičiča, Galiča in druge. Danes pa so to atleti, ki so postavili vrhunske rezultate in dosegli najboljše mesta na tekmovalju. Prepričani smo, da se atletiki in športu ne bodo nikoli izneverili.

Organizatorji vsearmijskega prvenstva pa so mislili še na nekaj več in ne samo na tekmovalce. Vsem udeležencem so pripravili zanimiv izlet v Velenje in Soštanj. Takoj si je nad sto petdeset pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade iz vseh predelov naše države ogledalo rast rudarskega mesta ob Peči, spoznali so avtomatizacijo šoštanjske termoelektrarne, videli so nova mesta in se spoznali z njihovimi prebivalci. Zal, jim je slabo vreme preprečilo obisk Frankovega ter Pohorja, kjer so se h te' p'kloniti soominu talcev in padli borcev legendarnega bataljona.

Vsearmijsko prvenstvo v atletiki je končano.

Celje je ponosno, da je bila ta prireditev, ki so jo pripadniki Jugoslovanske ljudske armade posvetili dvajseti obletnici revolucije, prav na njegovih tleh. -mb

ČETRT MILIJONA LJUDI NA ZBOROVANJU NA PREDVEČER JUBILEJNE 20 OBLETNIČE VSTAJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA.

SVOBODOLJUBNA, UPORNA IN REVOLUCIONARNA LJUBLJANA SE JE OGRELA OD TOPLEGA UTRIPA STOTISOČIH PATRIOTIČNIH SRC, ZABLESTELA V OGNJU SVEČANEGA OGNJEMETA IN ODMEVALA V BORBENI PESMI TISOČERIH GRL.

Sestina vsega slovenskega ljudstva se je pretekli petek zgrnila v Ljubljano, da proslavi v srcu svobodne Slovenije največji narodni praznik, da jubili, da da duška svojim notranjim občutkom. Prišli so tudi zastopniki bratskih republik, prišli so nosilci pozdravov slovenskih manjšin iz zamejstva. Na ogromnem prostoru med Celovško cesto, Tivoljskim parkom in Cekinovim gradom so se zbrali prekaljeni revolucionarji, prvoborci, slavni partizanski komandanti in heroji, tisoči borec so se zgrnili pred veličastno tribuno. Bili so tam graditelji prvih mladinskih železnic, cest in tovarn, prihiteli so delovni ljudje iz vseh krajev naše razcvetele, srečnejše, svobodne in ponosne Slovenije.

Blizu 20.000 delovnih ljudi iz celjskega okraja je z vlaki in motornimi vozili prihajalo v Ljubljano od jutra do popoldneva, ko je bila Ljubljana že preplavljena od ljudi vedrih obrazov. V pristranskih srečanjih tovarišev iz borbe in akcij graditve se je v malem manifestiralo eno samo veliko srečanje slovenskega ljudstva od obal, ki jih obliva slovenski Jadran, do Prekmurških ravnin, od veličastne verige alpskih velikano, do zelenih Gorjanecv in slikovite Bele Krajine.

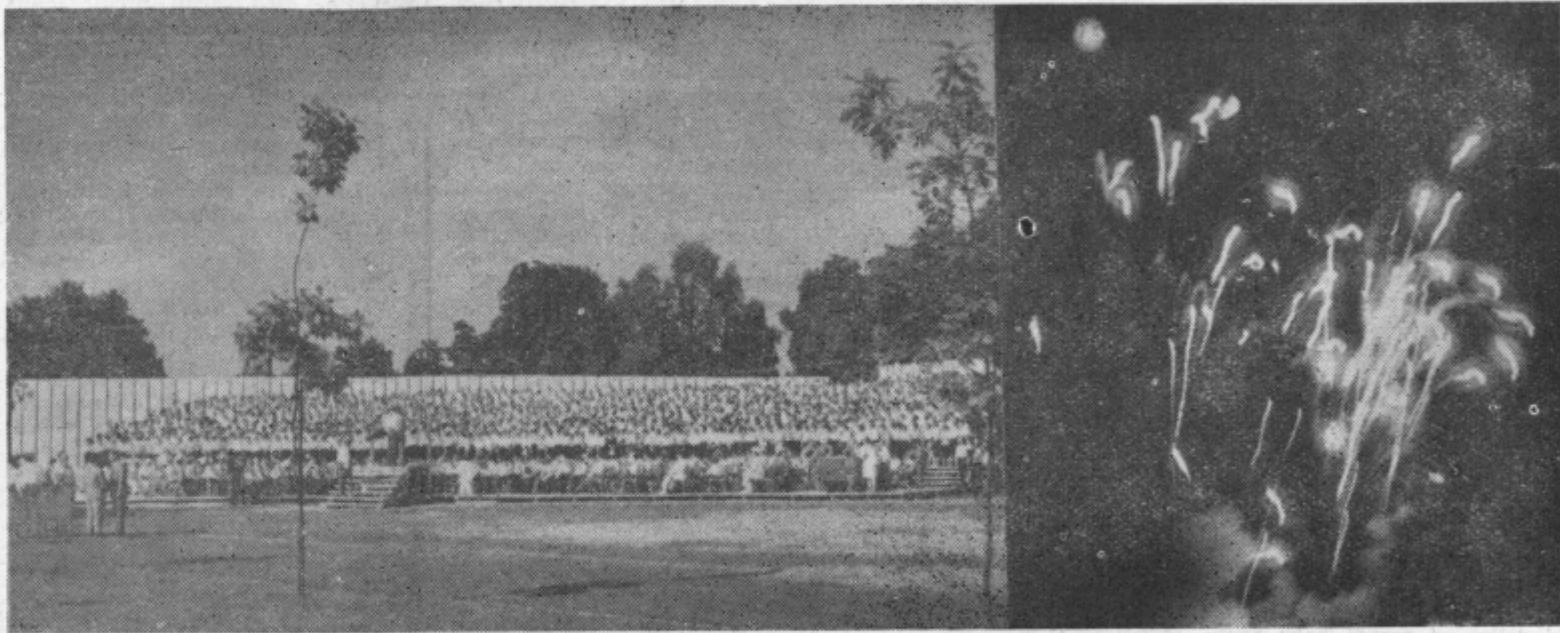
V partizansko Ljubljano so se pripeljali beograjski Slovenci, tja so po partizanskih poteh prikoračile mladinske brigade, ki so jih vodili prvoborci. Ljubljana še nikoli ni doživela tolikšne pestrosti, silila toliko narečij.

Ves dan so že trajale svečane prireditve. Podelitev nagrad na slikarski razstavi, podelitev Kajuhih nagrad, koncert v Križankah, prenovljena razstava v muzeju NOB.

Ljubljana je bila na vseh dohodnih cestah prenapolnjena z motornimi vozili. Na železniško postajo je prišlo poleg rednih še nad trideset posebnih vlakov...

Vsa ta množica se je kot neusahljiva reka zlivala proti večeru na slavnostni prostor.

Blížala se je ura vrhunca svečanosti... Ob osmi uri zvečer, ko je na 65 metrskem stolpu zažarelo umetno sonce, ko so žarometi ob-

Ko so iz večtisoč grl zadonele borbene partizanske pesmi, so mnogi v nepregledni množici peli z njimi, ko se je nebo odprlo in sesulo nad Ljubljano ognjene slapove in dež, jim je zastal dih...

sijali tribune, svetlobne in ozvočevalne stolpe ter veličastno paravano rdečih in sivobelih zastav, takrat je bil ves slavnostni prostor že eno samo morje valujoče množice. Na tribuni so se zbirali naši najuglednejši državni, partijski, družbeni in kulturni delavci, delegacije iz vseh krajev države in zamejstva.

Na tribuni za pevce se je v nočni luči belila množica več tisočih članov pevskih zborov iz vse Slovenije, pred njimi stotine glasbil v rokah godbenikov združenih godb.

Zadonele so fanfare na robu govorniške tribune. Med množico je poženjala pesem tridesetih mladinskih brigad, ki so plesale kolo. Potem se je združenemu pevskemu zboru priključilo desettisoče grl na slavnostnem prostoru — Slovenija je v dušku pela pesem revolucionarjev in graditeljev lepše bodočnosti — Internacionalo.

Četrtemilijonska množica je navdušeno pozdravila prvega komandanta glavnega štaba NOV in POJ narodnega heroja, podpredsednika Zvezne ljudske skupščine tov. Franca Leskoška-Luko, ki je prišel pred mikrofone.

Skupno delo - vir uspehov

S SEJE OBČINSKEGA ODBORA SZDL V KONJICAH

Na zadnji seji Občinskega odbora SZDL v Konjicah so med drugim razpravljali o delu osnovnih organizacij. Iz poročil njihovih odborov je bilo očitno, da so novoizvoljeni odbori krajevnih organizacij SZDL v večini primerov dobro prišli za delo, da pa so še vedno nekateri, zlasti v manjših krajih, kjer ni viden napredek. Zlasti dobro so začeli v Vitanju, kjer se močno pozna sodelovanje odbora krajevnega organizacije Socialistične zveze z ostalimi družbenimi činitelji. Podobne uspehe beležijo v Zrečah, saj je v zadnjem času prav po zaslugi političnih organizacij zaživela stanovanjska skupnost.

Ko so analizirali delo sekcij, so ugotovili, da so bile sicer ustanovljene, da pa njihove aktivnosti še ni opaziti. Edino mladinska sekcija pri odboru SZDL v Zrečah se lahko pohvali, da ji je uspelo postaviti na lastne noge mladinsko organizacijo. Bolje so ocenili delo podružnic v Konjicah in Žičah.

V razpravi so odborniki iz Zreč povedali, da bodo letos dobili najmanj petdeset novih članov SZDL.

VREME

za čas od 27. julija do 6. avgusta

Okrog 28. julija dvodnevno izboljšanje vremena, drugače bo do 1. avgusta prevladovalo deževno in hladno vreme. Po 1. avgustu izboljšanje, le okrog 5. avgusta bodo krajevne nevihte.

Tovariš Leskošek je v svojem svečanem govoru opisal vso dolgo, usodno, težko toda zmogovito pot slovenskega ljudstva od dni vstaje pa do današnjih svetlejših dni. Obnovil je spomin na čas, ko je delavski razred pod vodstvom Partije stopil na čelo borbe za narodnostno in socialno osvoboditev. Opisal je vlogo Partije, ki je organizirala slovenski narod v enotno, množično borbno gibanje, ki je že v samem začetku pokazalo, da je partizanska vojska nepremagljiva. Spomnil se je žrtev pobesnelih okupatorjev in zločinskih početij bele garde. Posebej je opisal vlogo junaške Ljubljane, rast ljudske oblasti, zadnjih bojnih naporov in znage.

CELJANI - DRUGI

V počastitev 20-letnice revolucije je bil v soboto popoldne v Celju žubovski bratovinar reprezentanc slovenskih mest Med šestnajstimi ekipami šahistov so Celjani zasedli častno drugo mesto s 52 točkami za Mariborom, ki jih je dosegel 57 in pol. Tretje mesto je pripadalo 5. Slovenj Gradec 46, šesto Celje lo Domžalom 51 in pol, 4. Ptuj 1. 42 in 11, 59 in pol itd.

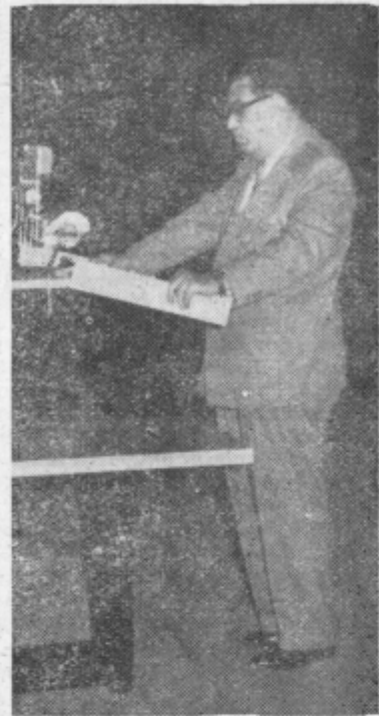
SRBIJA : HRVATSKA : SLOVENIJA V ATLETIKI

Konec tedna, v soboto 29. in v nedeljo 30. julija bo na stadionu Borisa Kidriča zanimiv troboj moških in ženskih reprezentanc Srbije, Hrvaške in Slovenije v atletiki. Medtem, ko se bo tekmovalje v soboto začelo ob petih, se bo v nedeljo nadaljevalo ob štirih popoldne.

Troboj republikih reprezentanc Srbije, Hrvaške in Slovenije v atletiki sodi v vrsto najkvalitetnejših in najbolj zanimivih atletskih tekmovanj v državi sploh, saj bi ga lahko imenovali tudi državno prvenstvo v malem.

slavila jubilejni praznik še pozno v noč, saj so se po vsej Ljubljani odvijali kulturni in zabavni sporedi, tako na slavnostnem prostoru, na glavnih trgih, na gradu, v Križankah in obeh osrednjih umetniških gledaliških hišah.

Bil je nepozaben in veličasten praznik. J. Kr.

Prvi komandant NOV in PO Slovenije heroj Franc Leskošek-Luka med govorom

Analize političnega dela v

Žalcu

Komisija za ideološko politično izobraževanje pri občinskem komiteju ZKS v Žalcu je v teh dneh analizirala rezultate izobraževanja, pri čemer je ugotovila, da so ti boljši od tistih, ki so jih dosegli v pretekli sezoni. Predvsem so bili programi pestrejši, udeležba pri ideološko političnem izobraževanju pa večja.

Ideološko politična vzgoja je potekala predvsem v dveh oblikah: ob večernih političnih šolah za komuniste in mladinski politični šoli in predavanjih za politični aktiv, komuniste in člane SZDL. Večerne politične šole so delale v Libovju, Žalcu, Polzeli in Preboldu. Vpisanih je bilo 129 slušateljev, uspešno pa jih je končalo 89. Med njimi je bilo največ delavcev in uslužbencev, polovica pod 30 in polovica nad 30 let starosti. Po stažu v članstvu ZK so bili slušatelji v glavnem mlajši in tudi predizobrazba je bila različna. Vsi pa so pokazali zanimanje za politične probleme, s katerimi se srečujejo v praksi, kakor tudi spoznanje, da jim bo poglobljeno politično znanje potrebno pri njihovem nadaljnjem delu.

Takšno mnenje so izrazili tudi v anketi, kjer so poudarili potrebnost političnih šol, učinkovitost takega izobraževanja, saj so nekateri spoznali šole, kako pomembnejša je bila njihova politična izobrazba in priznali, da se z njo niso mogli uspešno lotevati vsakdanjih političnih problemov. Čeprav bi v prihodnje kazalo program političnih šol skrajšati zlasti v nekaterih manj važnih poglavjih in celotno snov navezovati na konkretno prakso pri nas, bi v glavnem naj program teh šol vendarle ostal tak, kakršen je bil dosedaj. Z izpolnitvijo z nekaterimi dodatnimi temami bi bil preobširen, saj je take teme mogoče naštvirati tudi izven okvira šole. Za pravilno razumevanje sodobne politične problematike pa je poznavanje politične ekonomije, znanstvenega socializma, zgodovine delavskega gibanja in ekonomike FLRJ nujno potrebno.

Kar zadeva trajanje politične šole, bi bilo treba v prihodnji sezoni študij nekoliko skrajšati in ga osredotočiti zlasti na zimске mesece, tako da bi ga zaključili marca. Razmisliti pa bi kazalo tudi o

nadaljevanju študija tistih komunistov, ki so politično šolo končali.

Posebno vprašanje je množično ideološko politično izobraževanje, ki je potekalo v obliki posameznih predavanj za člane ZK, politični aktiv in ostale člane SZDL. Vsega skupaj je bilo po vaseh 64 predavanj, po podjetjih pa 90. To je zelo lepa številka, čeprav število vseh predavanj ni bilo doseženo in tudi obisk ni bil najboljši. Ponekod so program izobraževanja opustili prav po krivdi komunistov, zato bi kazalo razmisliti tudi o tem, kdo naj bi v bodoče vodil družbeno politično izobraževanje in ali naj bi ustanovili posebne izobraževalne centre iz predstavnikov raznih družbenih organizacij, ki bi skrbeli za izvajanje programa ali naj to nalogo opravi SZDL s pomočjo svoje sekcije za izobraževanje, ki bi jo ustanovila?

J. G.

S slavnostnega sprejema predstavnikov JLA. Od leve: Tone Skok, Cveto Pelko, polkovnik Franc Rojšek in Beno Krivec

Sprejem za pripadnike JLA

Predsedvi Okrajnega ter Občinskega ljudskega odbora v Celju sta v četrtek popoldne pripravili sprejem za udeležence letošnjega vsearmijskega prvenstva v atletiki. Povabljeni goste, med njimi generalnega podpolkovnika ter narodnega heroja Petra Stanleta-Skalca, nadalje narodnega heroja Ivana Kovačiča-Efenko, je v imenu gostiteljev pozdravil pod

predsednik OLO Celje Cveto Pelko, jim izrekel dobrodošlico ter čestital k prazniku dvajsete obletnice ljudske revolucije. Hkrati pa je dejal, da je mesto Celje ponosno, ko si je Jugoslovanska ljudska armada izbrala prav Celje za kraj letošnje največje atletske prireditve pripadnikov vseh rodov armade.

CELJE JE PRAZNOVALO 20. JULIJ

V počastitev dvajsete obletnice ljudske revolucije ter praznika celjske občine so bile v četrtek, 20. julija v mestu ob Savinji številne proslave in prireditve, kot otvoritev gasilskega doma poklicne čete, otvoritev razstave načrtov in maket za novi kulturni cen-

ter, skupna slavnostna seja ljudskega odbora celjske občine in Občinskega odbora Zveze borcev, slavnost ob zaključku regulacijskih del na Savinji ter odkritje spomenika splavarju in nazadnje še žalna svečanost pri novi grobnici na Golovcu.

PROSLAVE - SPODBUDA ZA NOVE DELOVNE USPEHE

SKUPNA SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA TER OBČINSKEGA ODBORA ZVEZE BORCEV — STANOVANJA ZA BORCE — NA NATEČAJU ZA IDEJNO PROGRAMSKE OSNUTKE NEKATERIH OBJEKTOV KULTURNEGA CENTRA STA PRVO NAGRADO DOBILA INŽENIRJA ARHITEKTURE BRANKO IN IVAN KOČMUT — MOŠKI KOMORNI ZBOR, STANE TERČAK IN FRAN ROŠ, PRVI NAGRAJENCI SKLADA »SLAVKA ŠLANDRA«

To je bila slavnostna seja v pravem pomenu besede. K temu je v nemajhni meri pripomogel dnevni red, pa tudi udeležba najvidnejših predstavnikov javnega in političnega življenja, ljudskih poslancev, častnih meščanov, borcev in aktivistov in prav posebno še edinega preživelega komandir-

da za nove delovne uspehe.

Nato so izvolili delegacijo odbornikov, ki je ponesla k spomeniku na Šlandrovem trgu venec. V nadaljevanju zasedanja je o izvajanju sklepov zadnje slavnostne seje poročal podpredsednik Beno Krivec. Ugotovil je, da se sklep o gradnji in dodeljevanju

Slavko Kukovec seznanil udeležence slavnostne seje z izidom natečaja za idejno programske osnutke nekaterih objektov (prireditvena dvorana, kino dvorana, dom Svobode in Delavska univerza, glasbena šola, otroško vzgojni center ter moderna galerija) v novem kulturnem centru Celja. Med tremi predloženimi deli je žirija sprejela in nagradila le osnutek, ki sta ga izdelala inženirja arhitekture iz Maribora Branko in Ivan Kočmut. Za to jima je predsednik Franc Rupret izročil nagrado v višini enega milijona dinarjev.

Da bi se gradnja kulturnega centra razvijala najbolj smotrno, je ljudski odbor sprejel še sklepe, po katerih se zemljišče, na katerem bo zgrajen ta center že v naprej rezervira edinole za to gradnjo, nadalje, da je treba gradnjo kulturnega centra izvajati le na osnovi nagrajenega projekta in končno, da naj podrobne načrte za ta dela v bodoče izvajata le inženirja Branko in Ivan Kočmut.

Ob zaključku zasedanja je o izidu prvega razpisa za podelitev nagrad sklada »Slavka Šlandra« poročala predsednica sveta za kulturo in znanost Marica Zorkova. Na predlog strokovne komisije so nagrade sklada »Slavka Šlandra« sprejeli: prvo nagrado v višini 200.000 dinarjev Moški komorni zbor, dve drugi nagradi po 100.000 dinarjev pa Stane Terčak in Fran Roš. Utemeljitev in sklep o podelitvi teh nagrad so odborniki in gostje sprejeli z dolgotrajnim ploskanjem. Ko pa je tov. Zorkova objavila drugi razpis za podelitev nagrad sklada »Slavka Šlandra« je zlasti povabila k sodelovanju gospodarstvenike, medicinske in druge delavce, katerih dela lahko prav tako pripomorejo k razvoju celjske občine.

V zadnjem tednu NO DOMOVINI

Petek, 21. julija
NA TISKOVNI KONFERENCI v Državnem sekretariatu za blagovni promet je predsednik sveta za turizem Milka Kufrin dejala, da je letos znaten del gostinskih zmogljivosti neizkoriščen in da so sedanje cene previsoke celo za tuje goste.

Sobota, 22. julija
NA VELIKEM partizanskem slavlju v Žužemberku je govoril podpredsednik Glavnega odbora zveze borcev NOV Slovenije Janko Rudolf. Proslave se je udeležilo okoli 50.000 ljudi, od tej priložnosti pa so odkrili spomenik 1.200 padlim borcem. Med gosti so bili tudi Aleksandar Ranković, Miha Marinko, Franc Leskošek, Boris Kraigher in drugi.

Nedelja, 23. julija
V POCASTITEV dneva vstaje in 20-letnice revolucije je bila na Goriskem vrsta pomembnih prireditev. Tako so v Kanalu uredili grobnice padlih borcev, spomenik padlim pa so odkrili v Opatjem selu in v Brdcih.

Ponedeljek, 24. julija
OKOLI 1200 pionirjev iz več krajev Hrvaške je krenilo na pohod na Kozaro.

Torek, 25. julija
V KERESTINCU pri Zagrebu je začela obratovati nova tovarna svinčenih proizvodov in aluminijaste embalaže za potrebe gradbene, kemične in živilske industrije.

Sreda, 26. julija
V POCASTITEV 27. JULIJA, dneva vstaje hrvaškega naroda ter 20-letnice revolucije, je bil v Zagrebu slavl, na katerem je govoril sekretar CK ZK Hrvaške dr. Vladimir Bakarič.

Inženirja arhitekture Branko in Ivan Kočmut iz Maribora

Razstava načrtov in maket za novi kulturni center

V četrtek dopoldne se je predverje velike dvorane Narodnega doma spremenilo v razstaveni prostor, kjer so uredili načrte in makete nagrajenega osnutka iz natečaja za izdelavo idejno programskih osnutkov za nekatere objekte bodočega kulturnega centra Celja. Tu so bili zbrani načrti in make-

te, ki sta jih izdelala inženirja arhitekture Branko in Ivan Kočmut iz Maribora in sicer za veliko prireditveno dvorano, nadalje za kino dvorano, za dom Svobode in Delavskega univerzo, za glasbeno šolo, otroško vzgojni center ter za moderno galerijo.

Stroški za regulacijo Savinje

so se že amortizirali med gradnjo

Spomenik splavarju

V imenu odbora za proslavo 20-letnice vstaje ter praznika celjske občine je slovesnost ob zaključku regulacijskih del na Savinji začel predsednik Občinskega odbora SZDL Drago Spendl, zatem pa je predsednik ljudskega odbora celjske občine Franc Rupret govoril o pomenu regulacije reke, ki je prizadejala mestu toliko skrbi, gorja in škode.

Savinja je čestokrat prestopala svoje bregove, največje poplave pa so bile 1901., 1926., 1933. in 1954. leta. Samo zadnja katastrofalna poplava je prizadejala okoli štiri milijarde dinarjev škode in terjala sedem človeških žrtev.

Regulacija Savinje v tako imenovanem celjskem ovinku je bila izvršena v dveh etapah. Za regulacijo prvega dela (920 m) je bilo potrošenih 239 milijonov dinarjev. Istočasno s temi deli je bil zgrajen tudi nov železniški nasip ter postavljen nov železniški most kot provizorij. Regulacijo druge etape je izvrševala zagrebška Hidrotehna. Za dolžino 1730 metrov regulirane in poglobljene struge je bilo potrošenih 435 milijonov dinarjev. Zdaj je Savinja regulirana do izliva Ložnice vanjo.

Navzlic ugodnemu stanju pa regulacijska dela v Celju še niso končana. Treba bo ukrotiti še nekatere potoke, ki prav tako ogrožajo mesto s poplavami.

Stroški za regulacijo Savinje so se povrnili že v letih izvrševanja tega največjega in najhvaležnejšega komunalnega dela. Samo v zadnjih treh letih je voda Savinje osemkrat tako narasla, da bi povzročila še večje poplave kot 1954. leta. Vendar do katastrofe ni prišlo, ker je poglobljena in regulirana struga lahko sprejela in odvajala odvisne količine vode. Tako je regulirana reka obvarovala mesto pred velikansko škodo.

Ob koncu slovesnosti je tov. Rupret odkril spomenik splavarja, ki je nekoč dajal tako značilen pečat reki, ki se vije mimo celjskega metla. Kip je delo akademskega kiparja Borisa Kalina, stoji pa pred brvjo, ki vodi iz Muzejskega trga v park.

Predsednik občine Franc Rupret odkriva spomenik splavarja

Predsednik naše države je na Dan borca, ko se naši narodi spominjajo strahot okupacije in epopeje naše narodnoosvobodilne borbe, v svojem govoru povedal tudi svoje misli o svetovnem položaju in je pri tem označil kot glavno nevarnost za mir remilitarizacijo Zahodne Nemčije in kratkovidno politiko nekaterih zahodnih držav, ki spominja na njihovo politiko pred letom 1939. Ugotovil je, da se ogromna večina človeštva s tako politiko ne strinja in da bodo države, med njimi Jugoslavija kot ena od vodilnih, ki so zoper tako brezglavo politiko, storile vse, kar se da, storiti za mir, pri čemer je mislil na konferenco nevezanih držav v Beogradu letošnjo jesen. Njegova analiza svetovnega položaja je po svetu močno odmevala, izčrpno so jo ekscerpirali celo angleški »Times«, pa tudi nemški in avstrijski listi.

Velike zahodne države se zelo težko odpovedujejo svojim imperiaim sanjam in zato tudi vodijo še danes tako politiko, ki nas spominja na predvojno.

Klasično imperialistično potezo so v Kuvaitu naredili Angleži. Sprovocirali so Irak, da je sprožil vprašanje aneksije Kuvaita, kuvaitški šejk Abdallah el Salem se je zatekel k njim po pomoč in zdaj leti in pluje ta »pomoč« v Perzijski zaliv, ne zaradi kakšne sentimentalnosti do državnice, ki je manjša od Slovenije, marveč zaradi petroleja. Kuvait je zrasel v 15 letih in kuvaitški šejk je tako bogat, da je celo londonski občini posodil 10 milijonov funtov, njegov denar pa predstavlja velik odstotek skupnih rezerv britanske zakladnice. Dežela sama je v 15 letih postala najbogatejša na svetu in krije 38 odstotkov britanskih potreb po nafti, četrti producent nafte za ZDA, SZ in Venezuelo. Če bi Kuvait prišel v Irak, bi se seveda njegovo bogastvo razteklo po Iraku, kar bi bilo slabo za šejka, slabo pa tudi za Anglijo, ki v Iraku že dolgo nima tistega položaja, kakršnega bi si zaradi nafte želela imeti, poleg tega pa bi bila v tem primeru 50 % odvisna od iranske nafte. Skratka, petrolejska vojna? Najbrž ne, kajti vse kaže, da so Angleži pozabili na Arabsko ligo, ki ji ni prav nič po godu angleško orožje v Kuvaitu. Pred Varnostnim svetom se je pokazalo, da so pretiravali antagonizem med ZAR in Irakom. Irak ne bo izstopil iz lige, Kuvait najbrž ne bo sprejet v ligo, arabske države se bodo potrudile, da bodo ta spor med seboj uredile. Če ga bodo na škodo novi angleški okupaciji Kuvaita, potem bo to samo eno znamenje več, da se časi kolonializma ne vrnejo več, tudi na željo kuvaitškega šejka ne.

SZ in DR Koreja sta sklenili dogovor o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči. Verjetno je to v zvezi s protikomunistično historijo, ki jo ženo ZDA v Južni Koreji. Potem ko so v Laosu izgubili dve tretjini ozemlja, se jim je zdelo potrebno, da utrjujejo svoj politični položaj na Koreji. Dr. Cang, ki je prišel na vlado z državni udarom, za katerim je stal Pentagon, je bil aretiran, češ da je vzdrževal zveze s severno-korejskimi komunisti. Drug državni udar je postavil na vlado Jung Canga, ta pa je pred kratkim odstopil, češ da nima dovolj izkušenj. Hruščev ob pogodbi s Severno Korejo gotovo ni brez neposrednega vzroka zatrdil, da bo SZ z vsemi silami podprla DR Korejo, če bo napadena. Napad na Korejo je napad na SZ. Pri tem je ostro napadel ameriško-japonski sporazum in vso daljnovzhodno ameriško politiko v Koreji, Formozu, Vietnamu, pa tudi v Iraku. SZ je dala DR Koreji tudi kredite iz kvote, ki jo ima SZ določeno za tehnično pomoč Aziji, Afriki in Latinski Ameriki. Ta skupna sredstva so znatna, znašajo dve milijardi in 350 milijonov dolarjev.

V Kongu se stvari spet ustavljajo. Sklicanje parlamenta je šlo mimo najbrž zato, ker ni zadostne garancije za varnost, separatistične sile so spet na delu. Mobutu in Combe se za centralno oblast pač ne moreta ogrevati, dovolj pa je sil, ki ju podpirajo, čeprav niso vidne. Stroški OZN za Kongo pa rastejo, narasli so že na 100 milijonov dolarjev. Denar pa ni bil porabljen za tiste cilje, ki bi jih lahko potrdila Ustanovna listina te mednarodne organizacije.

Prvi nagrajenci sklada »Slavka Šlandra«. Od leve: Črepišek, Jereb in Gajšek kot zastopniki Komornega zbora, nato Stane Terčak in Fran Roš. Na desni: podpredsednik ObLO Celje Roman Boben jim čestita k podelitvi visokih priznanj

ja Prve celjske čete, generalnega podpolkovnika Petra Stanteta-Skale.

Sejo je začel predsednik ljudskega odbora Franc Rupret. Ko je govoril o pomenu dvajsete obletnice revolucije ter praznika celjske občine, je še dejal, da so bili na celjskem območju letos doseženi veliki uspehi. To še posebej velja za investicijsko dejavnost. Navzlic temu pa se občina bori še z marsikaterimi težavami. Vse bomo lahko premagali, je dejal, če nas bo pri delu spremljala takšna revolucionarnost, kot je bila značilna za borce za svobodo. Zato, je končal to misel, naj bodo proslave spodbu-

stanovanj bivšim borcem uspešno izvajala. Samo do letošnjega leta so rešili 80 stanovanjskih primerov za tiste borce, ki niso v delovnem razmerju. Letos pa bo za vse skupaj urejenih še 89 stanovanj. Lep delež pri tem bo imel ljudski odbor. Navzlic temu pa je še okoli 125 primerov, ki jih bo treba rešiti. Zato je tov. Krivec apeliral na delovne kolektive naj vložijo še več sredstev za gradnjo stanovanj za borce NOV. Kot zrcalo skrbi za življenjske probleme bivših borcev je začel pri ljudskem odboru z delom tudi referat za borce NOV.

Zatem je predsednik sveta za gradnje in komunalne zadeve

Tovariš Jozef Marolt izroča ključ novega doma komandirju poklicne gasilske čete Antonu Spesu

NOV DOM

celjskih gasilcev

Poklicna gasilska četa je za peto obletnico svojega uspešnega dela sprejela najlepše darilo — nov dom, ki ji daje vse možnosti, da se razvije v Zavod za požarno in varnostno službo, je med drugim v otvoritvenem govoru dejal predsednik gradbenega odbora inž. Ivan Vrečar, ki bo predvsem proučeval sodobne preventivne mere, vzgajal kadre, proizvajal opremo in zlasti še čeval družbeno lastnino.

V novem domu celjske poklicne gasilske čete ob Dečkovi cesti so vsi potrebni prostori za gasilce. Zasedava pa daje tudi možnost, da se poveča garaža in tudi spalnici prostori. V tem domu so dobili svoj kotiček občinska in okrajna gasilska zveza ter Gorská reševalna služba. Na severni strani je perleče čevlji stolpov, za tem objekti pa v gradnji dvoje družinskih stanovanj za komandirja in skladiščnika, ki morata bivati v neposredni bližini.

Zatem je spregovoril predsednik okrajnega sveta za notranjo politiko Jozef Marolt, ki je opozoril na skrb za požarno varnostno službo in zato na težnjo po najboljšem delu poklicne gasilske čete v Celju. Po njeni za-

slugi je bila večina požarov ugašena že v začetni fazi.

Prav zato je bila tudi povzročena škoda minimalna. Sicer pa je poklicna gasilska četa opravila 290 intervencij in obvarovala pred uničenjem nad 5,2 milijarde dinarjev premoženja. Spletico dosežanj neprimerljivi prostorov, je bila gradnja novega doma povsem utemeljena. V novih prostorih bo poklicna gasilska četa lahko še bolj izboljšala in razširila svojo dejavnost. Več kot doslej bo lahko pomagala tudi prostovoljnima gasilskima društvom, zlasti pa industrijskim gasilskim enotam pri organizaciji požarne varnostne zaščite, organizirala predavanja, seminarje ter bolj smotrno vzgajala ne le lasten kader, temveč tudi naraščaj gasilske organizacije na sploh.

S tem, ko smo forsirali gradnjo doma za poklicno gasilsko četo, je še dejal tov. Marolt, nikakor nismo zanemarjali ali zapostavljali prostovoljna gasilska društva. Nasprotno, dobro namreč vemo, da bo požarno varnostna služba uspešno opravila svoje naloge v okraju le tedaj, če bodo poleg poklicne čete, tudi prostovoljna gasilska dru-

štva s svojo opremo, znanjem in sposobnostjo članov učinkovito delovala ne samo z operativnimi posegi, temveč predvsem z preventivnimi ukrepi. Prav v tem pa jim bo poklicna četa lahko nudila največ pomoči. V tej zvezi bi rad opozoril še na krepitev matičnih društev v občinskih središčih. Temu primerno bi bilo treba urediti tudi načina finansiranja. Koncentracija finančnih sredstev, moderne gasilske opreme, orožja, kadrov itd. v večjih in za področja občin pomembnejših društvih je prvi pogoj za izboljšanje požarne varnostne zaščite sploh.

Svoj govor pa je končal z besedami: Ko danes izročamo ta dom, v katerega je družba vložila nad 120 milijonov dinarjev namenu, vas poklicni gasilci prosim, da ga vestno čuvate in smotrno uporabljate.

Nato je izročil dom v uporabo in upravljanje komandirju poklicne čete Antonu Spesu. Ob zaključku slovesnosti sta celjski poklicni četi čestitala in ji zaelela kar največ uspehov še predsednik Gasilske zveze Slovenije Matovž Harec ter zastopnik Okrajne gasilske zveze iz Krapine.

Za enake možnosti šolanja na srednjih in visokih šolah Kreditiranje namesto štipendiranja

Je dosedanji način štipendiranja dober? Je vsklajen s principi naše socialistične ureditve in neposredne demokracije? Je dovolj vzpodbuden za mladino, ki študira?

To so vprašanja, ki se pogosto pojavljajo. Zlasti pa v zadnjem obdobju, ko se vse živahnejše razprave o tem problemu nagibajo v korist novih misli in predlogov. Že samo to, da se je porodila ideja o kreditiranju materialnih pogojev za študij je dokaz, da dosedanji sistem ne zadovoljuje.

NEGATIVE POSLEDICE DOSEDANJEGA NAČINA ŠTIPENDIRANJA

Nezdravi pojavi kot posledica dosedanjega načina štipendiranja niso kakšno senzacionalno odkritje. Nasprotno! Tako vsakdanji in očividni so, da vsakdo lahko najde ilustrativne primere v svoji neposredni okolici. Naj naštejemo samo nekaj značilnosti:

● Pri pregledu seznama štipendistov smo lahko ugotovili, da je mnogo primerov neupravičenih štipendij. Dobivajo jih študentje iz družin, ki imajo nadpovprečno visoke dohodeke. Da celo taki, ki trenutno služijo vojaški rok, dobivajo štipendije.

● Štipendije dobijo študenti, ki so »na praksi« v tujini, taki ki že celo večnost niso videli univerze od znotraj, taki ki sploh ne vedo kje je podjetje, ki jih štipendira in kako ustvarja tisti kolektivni sredstva za vzgojo kadrov.

● Mnoga podjetja — ponekod je to zelo v redu urejeno — delijo štipendije po izraziti protekcionistični liniji, po načelih »roka roko

umiva«, po zvezah, položaju staršev itd.

● Geslo, da naj bi dobili štipendije študentje višjih letnikov in absolventi, naj bi bilo »rentabilnejše«. V resnici mnogokje prav tak princip podaljšuje ekstenzno dobo večnih študentov in že zares starih bajt.

● In končno najvažnejše! Kdo, to bi želeli zvedeti, je recimo v Celju tako avtoritativen in vsestransko izobražen forum ali oseba, ki bi mogla popolnoma pravično in daljnovidno presoditi, komu naj štipendija pripada.

Ni nam treba dolgo iskati in našli bomo še bolj drastične pojave. Take, ko štipendija ponekod pomeni »blagajne za benzin«, drugod spet »napitnino« ob mnogo večjih dohodkih od doma in stranskih ter priložnostnih zaslužkov, ki pa se nabirajo na račun podaljšane »inkubacijske dobe« bodočega strokovnjaka itd.

KAJ OBETA SISTEM KREDITIRANJA

● V prvi vrsti nudi vsem enake pogoje. Izključuje zveze, protekcionizma, sorodstvene in stanovske linije.

● Nadalje je tak sistem vzpodbudnejši za študente same, kajti krajši bo čas študija, manjša bo kreditna vsota. Hkrati pa bo kreditiranje dvignilo iz pasivnega odnosa tiste starše in sorodnike, ki so zdaj menili, češ, kaj nam mar za družbena sredstva.

● Izredno pomemben pa bo sistem kreditiranja za boljši nivo bodočih visokostrokovnih kadrov, ker bosta na ta način edino inteligentna stopnja in prizadevnost

študenta samega pogoj za pridobitev višje in visoke izobrazbe in odgovarjajočega delovnega mesta.

Da se še nekoliko pomudimo pri tem:

Na današnji stopnji družbenega razvoja, v pogojih neposredne socialistične demokracije moramo tudi na tem področju opustiti preživele oblike in vsebino. Ne moremo več dopuščati, da bi se v nedogled ohranjal način subjektivnega razlikovanja že vnaprej. Kdo more zagotoviti, da le v družinah inteligentov raste dobra inteligenca? Kdo lahko zanesljivo ve, da bosta X in Y odlična strokovnjaka, A in B pa ne? In ker zaenkrat vsi ne moremo biti na visoko strokovnih položajih, čemu potem ne bi vsak, ki z visoko izobrazbo doseže tudi visoke osebne dohodeke, nekaj k temu prispeval?

Velika večina proizvodnih delavcev danes dobro ve, da se z odločitvami za večje vlaganje v proizvodnji odrekajo delu osebnih dohodkov. Vedo pa tudi, da rekonstrukcija, avtomatizacija, razširitev proizvodnje pomenijo večje dohodeke v prihodnosti.

Ali je potemtakem kreditiranje materialnih potreb v času šolanja kaj drugega kot vlaganje enakoga pomena?

PRISLUHNI MO, KAJ PRAVIJO O TEM NAŠI DELOVNI LJUDJE

Začnimo brez uvoda. Tovariš Marinček, ki ima okoli 16.000 dinarjev mesečnih osebnih dohodkov pravi:

»Imam tri sinove. Vseh treh bi ne mogel vzdrževati do konca študija na visoki šoli. Za to bi moral imeti daleč večje dohodeke. Štipendijo bi dobil kvečkemu za enega. Zdad naj bi se odločil, kateremu bi pomagal do visoke kvalifikacije. Naj izbiram, delam razliko med njimi? Zato sem za kreditiranje. Starejši že študira. Tudi on se strinja, da me ne bo obremenjeval. Najli bomo kredit...«

Ali besede Tinice Kožar iz Topra:

»Imam okoli 10.000 dinarjev dohodkov. Rada bi šla na tekstilni tehnikum. Podjetje je sklad za vzgojo kadrov že izžrpalo. Druge možnosti nimam. Če bo uspelo, o čemer govorite, bom takoj vzela kredit. Po končani šoli bi imela vsaj 18.000 dinarjev dohodka. Če bi vračala dolgoročni kredit, bi bila še vedno za 5 tisočakov na boljšem...«

la še vedno za 5 tisočakov na boljšem...«

Kako razumljivi so razlogi tovariša Marinčka in kako prepričljiva je računica Kožarjeve. Kaj bi nam povedali tisti, ki študirajo izredno, ki izkoristijo zadnje urice prostega časa, ki žrtvujejo družinsko in osebno ugodje, pa so brez štipendij.

Vsi ti in še mnogo drugih razlogov govori v prid predlogu o kreditiranju študija na visokih in morda tudi na srednjih šolah.

V CELJSKI OBČINI JE DOZOREL NOV PREDLOG

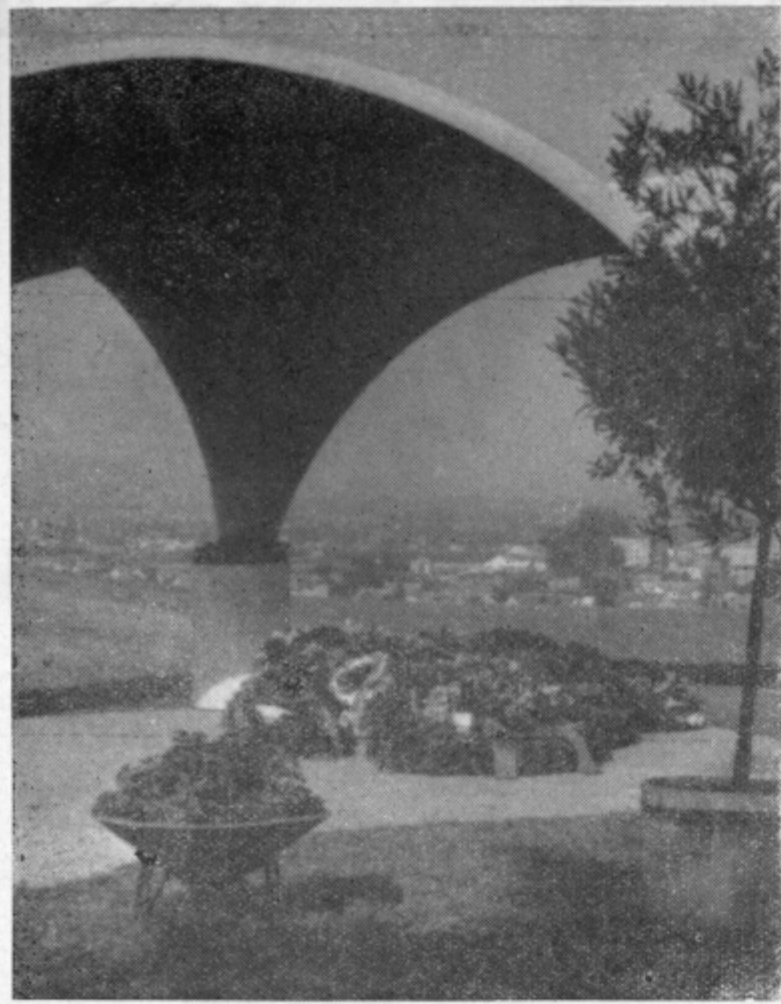
V celjski občini se ideja o kreditiranju namesto štipendiranja vse bolj uresničuje. Na jesen ne bodo več razpisali štipendij in študente, ki so štipendije doslej dobivali bodo napotili, da si preskrbijo dolgoročni kredit za študij. Občina predvideva, da bo v ta namen dala banki na razpolago okoli 7 milijonov.

Poleg tega v celjski občini precej razmišljajo tudi o tem, da bi najboljše študente, ki pridno in v predvidenih rokih končajo študij in ki poleg strokovnosti dosežejo tudi ustrezen družbeno-politični nivo, nagradili s tem, da jim po dovršeni diplomii enostavno ertajo kreditni dolg. To v materialnem pogledu ni nič drugega kot štipendija, po vsebini pa daleč naprednejša in realnejša oblika, ker tu ne gre več za subjektivno razlikovanje vnaprej, temveč za potrditvev in nagraditev že obstoječega rezultata in razlik pri prizadevanjih posameznikov.

Morda bi navedli v glavnih potezah še to, kako bi potekalo kreditiranje. Kredit bi bil dolgoročen. Kreditiranec bi ga dobival v mesečnih obrokih kot doslej štipendijo skozi štiri leta ali kolikor pa traja študij na različnih fakultetah, vračevanje pa bi se začelo ob nastopu službe in bi trajalo okoli 12 let.

Cepprav je naš sestavek le pripevek k razpravi, vendar upamo trditi, da bo težko najti utemeljene ugovore proti predvidenemu sistemu kreditiranja za študij, zlasti pa zaradi tega, ker na ta način skoraj docela dosežemo principe enakih možnosti, principe neposredne socialistične demokracije.

J. Krašovec
M. Iršič

MINUTA TIŠINE

Z vseh strani so se po mehkih in komaj nasutih poteh vile proti vrhu Golovca dolge kolone ljudi, tihih in nemih. Več tisoč jih je prišlo, da počastijo spomin 114 padlih junakov, ki so našli svoje skupno, zadnje bivališče v novi grobnici.

Minuta tišine...

Sto štirinajst padlih borcev leži v tej grobnici, med njimi enainštrideset znanih junakov, je dejal član Občinskega

odbora Zveze borcev Milan Loštrk v spominskem govoru. Tu je našel svoj poslednji dom tudi narodni heroj Janko Stariha, eden izmed organizatorjev osvobodilnega gibanja v Beli Krajini, ki je padel sedmega novembra 1942. leta na Dobrovljah.

Minuta tišine...

Zdad so združeni, kot so bili takrat, ko so šli v borbo proti okupatorju.

S Celjani po praznični Ljubljani

Avtobusi, avtomobili, tovornjaki. Neskončna je bila njih vrsta

Od Celja do Trojan in še čez...

Bela cesta, ki jo opisuje narodna pesem, je bila v petek vse prekratka, da bi na njej lahko izmerili dolžino celjske kolone. Treba jo je bilo raztegniti do Trojan in še čez, da bi se v predpisani razdalji lahko zvrstila vsa vozila, tako limuzine, avtobusi in kamioni, ki so na predvečer največjega slovenskega praznika vozila Celjane in okoličane v praznično Ljubljano.

Ker so že okoli 11. ure dopoldne pribrele kolone z znaki MB in MS, s predvideno strnjeno kolono ni bilo nič. Sicer pa nič zato, če se je Stajerska malo pomešala. Z disciplino je bilo bolj pol na pol. Polovico so popustili vozniki, polo-

vico prometna milica, ki seveda ni mogla biti kos vsem tistim, ki bi tudi za ceno življenja ne opustili užitkov prehitavanja...

V petek smo doživeli tudi priložnostno revijo motornih vozil. Lahko smo občudovali črne elegantne Mercedese, ki so morali krotko voziti 60 kilometrov, vmes pa od srca privoščili kakšnemu predpotopnemu DKW, katerega lastnik je imel ta dan res izgovor, »da bi mogel tudi hitreje, če bi le smel...«

Kako je bilo z onimi, ki so se zaupali častitljivi »železni cesti« si lahko predstavljamo. Kakorkoli že, na poti je bilo okoli 70.000 Celjanov in okoličanov.

Na vsakem koraku sem srečal Celjana

Za Ljubljancami, ki so skočili samo čez cesto, in za Kranjčani ki jim je Ljubljana najbližji sosed, smo bili Celjani naštevillnejši. K njim prištevamo še lepo množico ljubljanskih Celjanov, ki so tokrat na račun narodnega praznika obnovili družinske in prijateljske stike z domačimi. Ni pretirano, če rečem, da smo se Celjani srečavali na vsakem koraku. Ker se takole vsak dan vidimo, smo se pozdravljali na zelo obguljen način z »oho, si tudi ti tukaj!«

Tistim neredkim, ki so se me lo-

tili z »vsepovsod te vidim«, odgovarjam s šilom za ognjilo: »Za vsako srečanje (beri videnje) sta potrebna najmanj dva.« Tako si videl Celjane povsod. Pri blagajnah, kjer so dinarje menjavali v »jubilejno valuto« iz barvane pločevine, potem seveda tam, kjer se je za te »devize« sploh kaj dobilo, spotaknil si se obnje na tratah v Tivoliju in kdo bi stikal za njimi po obronkih Rožnika, po ljubljanskih oštarijah in kdo ve kje še... Dekleti na gradu, ki sem si jih hotel bliže ogledati pri son-

čenju, sta bili Celjanki, tisti, ki se je mučil z vlogo vodiča dvema norveškima študentoma, je bil spet Celjan, in oni, ki me je napodil nazaj, ker sem preveč silil k tribuni — je bil tudi Celjan.

Olje k lokalpatriotičnemu ognju...

Sem mar kriv če sem navdušen občan cvetoče celjske komune? Prav tako nisem kriv, če sem zadel tudi ob »konice« tega veličastnega večera, ki so bili tudi Celjani.

Ko sem mahal pevkom in pevcem celjskih zborov, ki so odhajali na popoldansko skupno vajo združenih zborov, sem si mogel kaj, če so peli pod taktirko partizanskega glasbenika, profesorja Radovana Gobca, celjskega rojaka?

Ko sem se zanimal, kdo je uredil slavnostni prostor z veličastni-

mi paravanami in belimi stolpi, sem trčil ob arhitekta Vlada Mušiča, ki je tudi bil nekoč navdušen Celjan.

Ko pa sem zvečer vzhicen gledal veličastni ognjem sem si bil želel, da bi se preril skozi množico do očeta in sina Bovha, ki sta v Celju razvijala svojo pirotehnično spretnost in veščino, pa vendar tu nista mogla pokazati česa sta zmožna. Šele v Kamniku sta lahko zadihala iz polnih pljuč in ustvarila ognjen ples, ki ga bodo Slovenci pomnili še desetletja.

... potem pa „Kako koji — mili moji“?

Ne zdi se mi prav, da bi v tem tonu opisoval veličastno slavo v Tivoljskem parku. Preskočil bom slavnostni del in začel spet tam, ko so upasnili zadnji pisani šopi raket in ko so eksplozije pojenjvale v nočno daljavo.

Ne vem, ali sem se izgubil jaz, ali pa Celjani? Naenkrat nisem imel več vtisa, da nas je bilo v Ljubljani res toliko. V četrtmilijonski množici, moram skesanost priznati, smo se zares porazgubili. Opustil sem upanje, da bom našel prijetno domačo družbo in kolovratil po zabaviščnem prostoru podolž in počez...

Nekje okoli polnoči sem jo mahnil v Celje. Kar bom sedaj še povedal nisem sam videl. Bajbe bi na-

brali lepe partizanske bataljone tistih, ki so se požvižgali na dogovorjene termine za vrnitev. Vlaki so se v nočnih urah vračali na zeleno Stajersko veliko manj polni, kot so prejšnji dan vozili v Ljubljano... Ker pa so vsi prej ali pozneje le prišli domov, je itak vse v redu.

Teško če sem opravil svojo dolžnost. Saj vendar ni mestne hiše in ne vasi v celjskem okraju, ki bi v praznični Ljubljani ne imela svojega zastopnika. Živemu poročilu pa pisana beseda nikoli ni bila kos. Zato tisti, ki niste šli v Ljubljano, vprašajte one, ki so tam bili, da vam bo lahko še bolj žal...

-ček

Poleg pujsov so pekli tudi kar celega vola...

Z OBISKA V TOVARNI EMAJLIRANE POSODE

Pravi človek na pravo mesto

Se do nedavna je bila v gospodarskih organizacijah in drugod v veljavni tako imenovana personalna služba, to je služba, ki je bolj ali manj papirnata in običajno tudi birokratsko registrirala in evidentirala človeka in to, kar je bilo z njim v zvezi. Čeprav je bila logični rezultat danih okoliščin, so bili njen smoter vendarle predalčki in kartotečni listi, ne pa obravnavanje živega človeškega organizma. Ker je togost te vrste očitno v nekem smislu tudi zavirala zlasti razmah delavskega samoupravljanja in ker je postala še toliko bolj nevarna ob velikih gospodarskih spremembah v sistemu decentralizacije, je docela razumljivo, da ji je bilo treba najti novo, ustrežnejšo vsebino. Personalna služba je zamenjala kadrovske socialne službe, ki postaja dandanes malone najvažnejši element v strukturi gospodarskih organizacij.

V celjski občini je Tovarna emajlirane posode — ne glede na njen specifični položaj, saj gre tako rekoč za miniaturno mesto z 2500 prebivalci — vsekakor med tovarnami, ki so najdlje izoblikovale kadrovske socialne službe. S tem v zvezi povzemamo nekaj misli iz razgovora s šefom kadrovske socialnega sektorja Jožetom Plahutnikom.

SISTEM IN ORGANIZACIJA

Katera je pravzaprav bistvena značilnost te službe in kakšna je njena organizacija v Tovarni emajlirane posode?

Kadrovske socialni sektor je kot samostojni sektor v tovarni delal že lani, namenjen pa je bil predvsem skrbi za kadre. Pri tem seveda ne gre samo za sprejemanje in odpuščanje delovne sile, marveč za analitično pripravo materiala o posamezniku, ki naj zasede določeno delovno mesto po načelu — pravi človek na pravo mesto. Papirnata kvalifikacija, ki je bila nekoč izključno merilo, je zdaj samo orientacija za kadre, dejansko merilo za sposobnost pa je postal uspeh, ki ga nekdo pokaže na delovnem mestu. Seveda zahteva takšno delo ustrezen sistem in organizacijo. Zato so v tovarni vključili v kadrovske socialni sektor kadrovske, socialne službe, izobraževalni center, službo higiensko tehničnega varstva, pravnega svetovalca in vse pomožne službe od vratarjev, telefonistov in obratnih stražarjev do čistilcev prostorov. Gre torej za cel organizem, v katerem opravlja vsak organ enako pomembno funkcijo.

SOCIALNA SLUŽBA

Njen poglavitni namen je, da spoznava in analizira posamezne socialne momente članov kolektiva in da na tej podlagi rešuje določena vprašanja in probleme — od stanovanjskih preko problemov

družbene prehrane do rekreacije — toda ne samo v času letnega dopusta, marveč prav tako v tistem času, ko člani kolektiva zapustijo delovno mesto. Praksa je namreč pokazala, da se produktivnost ne povečuje samo z dobrimi stroji in avtomatizacijo, ampak predvsem ob urejeni psiho-socialni klimi v podjetju, ko človek v polni meri začuti, da kolektiv skrbi zanj in da je njegov enakovredni član.

IZOBRAŽEVALNI CENTER

V ta okvir spada prav gotovo tudi ustvarjanje možnosti, da člani kolektiva — pač po sposobnostih dosežejo ustrezno stopnjo izobrazbe in ustrezno kvalifikacijo. To omogoča izobraževalni center tako ob teoretičnem kakor praktičnem delu, s čimer se dejansko manjšajo tudi razlike med fizičnim in umskim delom v tem smislu, da si določene kvalifikacije ni mogoče pridobiti zgolj s teorijo, marveč istočasno s fizičnimi sposobnostmi na delovnem mestu.

Važno nalogo v proizvodnem procesu in še bolj v odnosu do človeka opravlja

HIGIENSKO TEHNIČNA ZASČITA

saj skrbi v prvi vrsti za varnost delavca pri delu, za njegovo opremo z vsemi potrebnimi zaščitnimi sredstvi, za to, da je stroj primerno zavarovan in da lahko torej ta, ki z njim opravlja, varno dela. Kader, ki to službo vodi, ne more biti samo poznavalec tehnološkega procesa, temveč v enaki meri tudi poznavalec psihe delavca, saj je praksa pokazala, da je zelo važno tudi psihično razpoloženje delavca na delovnem mestu in da imajo pogoste nesreče svoj izvor prav tu. Kljub temu, da ta služba še nima večjih izkušenj, velja omeniti posrečeno in po vsej priliki tudi učinkovito zamisel o vlogi, ki naj bi jih imele pri zaščiti barve. Tako so vse statične dele strojev prepleksali z zeleno barvo, vse dele, ki se gibljejo, pa z močno rumeno. Kar zadeva osebnostno zaščitna sredstva, so ta še vedno pretežka in bi jih kazalo v prihodnosti nekoliko »olajšati«.

PRAVNI SVETOVALEC

Kadrovske socialni sektor ima tudi svojega pravnega svetovalca, ki rešuje notranjo problematiko in vsakodnevne pravne posle, na katere naletijo člani kolektiva. Tako jim daje različne pravne nasvete, sestavlja prošnje in pritožbe in drugo, s čimer je ta služba v celoti urejena v tovarni sami.

POMOŽNA SLUŽBA

Ta opravlja zaenkrat potrebno delo od vratarjev preko telefonistov do čistilcev prostorov. Medtem ko se zlasti vratarška služba v nekaterih podjetjih še

omejuje na pregledovanje delavcev, ko odhajajo z delovnega mesta, je rekel Jože Plahutnik, — se zdi takšna kontrola dejansko v nasprotju z okoliščino, da je delavec postal resnični upravljavec in da smo mu torej zaupali tudi ves material. Zakaj bi ga morali tedaj še pregledovati? Seveda je v velikih kolektivih gotovo najti primere, ki utemeljujejo nasprotno, vendar bi bilo treba prijeti razmišljati o tem da bi jih počasi odpravili.

REHABILITACIJA IN ZDRAVSTVENA SLUŽBA

V sestav tega velikega mehanizma spada nazadnje še rehabilitacija invalidov in zdravstvena služba. Rehabilitacijo so organizirali tako, da se delavec, ki se je laže poškodoval (ubod, urez prsta ali noge ipd.), pa mora s prizadetim udom mirovati, zaposli v rehabilitacijskem centru na takem mestu, kjer lahko dela recimo z roko, ki ni prizadeta. S tem je učinek dvojni: delavec dobi ob koncu celo plačo, zmanjša pa se tudi število tistih, ki bi prekomerno izkoriščali bolovanje.

Tudi vprašanje zdravstvene

službe so zadovoljivo rešili. Tovarna ima svojo ambulanto z dvema splošnima zdravnikoma, zobozdravnikom, dentistom in patro-nažno sestro. Ko pa bodo dobili še nove prostore — sedanji prostori namreč ne odgovarjajo — bodo lahko uredili sodobno ambulanto, ki bo v celoti zadovoljila potrebe.

V NAJTESNEJŠEM SODELOVANJU

Kadrovske socialni sektor je tako po delu v novih pogojih kakor po svojem kadru še mlad, je ob koncu rekel Jože Plahutnik. — Zato imamo najtesnejše zveze z višjo kadrovske šole v Kranju, kjer imamo pet svojih rednih slušateljev. Celotni sektor si prizadeva, da bi vso svojo problematiko reševal v najtesnejšem sodelovanju z vsemi odgovornimi družbeno političnimi forumi, ker se zaveda, da bodo samo dobri in sposobni kadri lahko ostvarili to, za čemer stremimo in za kar vlagamo velike investicije. Mnogo laže pa se bo naša služba razvila, ko bomo opravili rekonstrukcijo in ko bo naš sektor dobil ustrežnejše prostore.

Predvsem lastna sredstva

Program dela KO v Šempetru

Potem ko so na pokongresni konferenci občinskega odbora Socialistične zveze v Žalcu temeljito pretresli delo krajevnih odborov in to delo postavili predvsem v okvir, v katerem se edino lahko uspešno afirmira, je postalo popolnoma jasno, da dejavnost krajevnega odbora, če naj bo zares uspešna, ne more biti prepriščena sama sebi, pač pa se mora povezati z vsemi družbenimi in političnimi ter gospodarskimi organizacijami terena. Samo po tej poti je namreč mogoče priti tudi do potrebnih sredstev, ki so seveda za izvajanje določenega programa nujno potrebna.

Dosedanja praksa večine krajevnih odborov je bila namreč ta, da so se v glavnem zanašali na sredstva občinskega ljudskega odbora. Teh sredstev pa seveda ni bilo, v kolikor pa so bila, so bila minimalna. Docela razumljivo je, da občinski ljudski odbor ni mogel in tudi v bodoče ne bo mogel kriti potreb vseh krajevnih odborov iz svojega proračuna, marveč da bodo ta sredstva morali najti krajevni odbori sami. Ponekod so uvedli krajevni samoprispevek — tako bodo na primer v Grižah za most, ki bo stal okrog 20 milijonov dinarjev, prebivalci prispevali 200 kubikov lesa, kar je prav gotovo vredno upoštevanja, ne glede na to, da so podobno razumevanje pokazali državljani tudi drugod. Se-

veda pa še ne vsepovsod, ker pač krajevni samoprispevek še ni vsepovsod prodril.

Med krajevnimi odbori, ki so že poprej kolikor toliko solidno delali in ki so svoje delo prijeli še resneje po konferenci, je šteti krajevni odbor v Šempetru. Za to leto si je zastavil obširen program dela. Tako bo pomagal pri ureditvi zdravstvene ambulante in cestišča, pri napeljavi vodovoda in pri razširitvi osnovne šole. Da bi bil vsem tem nalogam kos, bo skušal angažirati predvsem lastna sredstva v obliki krajevnega samoprispevka, dobiti pa tudi sredstva od gospodarskih organizacij. Za Šempeter je tak načrt še toliko večjega pomena spričo rimskih izkopanih, ki privabljajo vedno več obiskovalcev od doma in od zunaj. Zato menijo, da bi bilo treba temu kraju posvetiti vso pozornost zlasti v pogledu urbanističnega načrta in smotrne gradnje — Šempeter spada namreč v enega izmed štirih zazidalnih okolišev žalske občine.

Dobro jo je osolil

Učitelj je naročil učencem: — Učenci, vsak izmed vas naj sestavi po eno uganko!

In Rovšnikov Jožek jo je takole sestavil:

— V velikem panju je manjši panj, v njem je tisočero sanj. Kadar pa sanje iz glavic zletijo, se prepovedane stvari drobijo. Pa pride dvoonožec, urno kot riba, v rokah pa tiči mu dolga že šiba. Po panju trap, trap — po zadnjih plateg šiba šap šap! Zdaj je pred vami uganka na dlan!

— Naš razred, mi in tovariš učitelj! So zakričali otroci.

Učitelj je malce zardel in potrdil.

— Jožek, dobro si jo osolil...

UTRINEK

KDO GA NE POZNA?

Je eden od tistih, ki so že enainštiridesetega leta prijeli za puško in so jim gozdovi postali edini dom. Zato ga najbolj poznajo Dobrovlje. Po njih je dobil tudi svoje ime — Dobroveljski Miha. Dobrovlje so sicer medtem postale preteklost, toda spomin je ostal. Ob neki priliki je Miha povedal tudi tole kratko zgodbo:

«S Farčnikom sva prišla k nekemu kmetu nad Letušem. Povedala sva mu, kako je s to rečjo; da se bomo začeli tepst. Kmet je rekel: »Vam odobravam, samo, kje boste dobili orožje?« Miha pa: »Nemci ga vendar imajo, pa jim ga bomo vzeli! Oni pa je odvrnil: »Ja, ampak to je pa tvegano.« Imel je sicer prav — bilo je res tvegano, toda samo v tem je bila tudi rešitev.

Humoristična kronika

PROMETNA GUGALNICA

V soboto popoldne se je namreč neki mopedist zagugal na tisti verigi pred učiteljskim. Do gugalnice je prišlo po zaslugi prevlečke brzine in tobaka. Ker je med vožnjo kadil, je najbrž pozabil, da daje »gas« tudi motorju in tako je na ovinku zadel v rob pločnika, od koder ga je vrglo točno na tleh na omenjeno verigo, na kateri je nekajkrat zanihal, vstal, pobral moped in si ogledal okvare.

PO ČEM JE NA TRGU SADJE

Po kolikor ga plačaš. Če so marlice na primer po osem kovačev, pa daš za pol kile 45 din, ker je bila cena napisana v stilu, da nisi

vedel, ali so po 80 ali po 90 din, bo branjevka denar lepo spravila v svoj mošnjiček, ti boš pa lahko kasneje rekel — kaj pa tistih pet dinarjev.

VZDIH

O, ko bi tudi celjski filmski repertoar tako prepleksali, kakor bodo prepleksali unionsko dvorano!

PO PREŠERNU

Pred avtom celjski firbec se ustavi. Ker se tu ven spozna pač še bolj malo, kaj firbec drug o njem mu pravi. oh

Tečaj za živilsko stroko

Oddelek za družbene službe Občinskega ljudskega odbora v Žalcu je priredil za vse uslužbence zaposlene v obratih živilske stroke, posebne tečaje.

Udeleženci tečajev so poslušali po 20 učnih ur predavanj o higieni, o nalezljivih boleznih in zakonodaji. Tako so dobili na predavanjih, kjer so se zbirali po trikrat na teden najpotrebnejše znanje. Po tečaju so vselej opravljeni tudi izpiti. Potrdilo o udeležbi na tečaju in o uspelem izpitu jim služi kot dokument za zaposlitev.

Kdor tega potrdila ne bo mogel predložiti, odslej ne bo smel biti zaposlen v obratih živilske stroke.

Tečaje so vodili predavatelji iz celjskega Higienskega zavoda in zdravstveno osebje iz Žalca. Obiskovalo jih je 160 trgovskih uslužbencev, 235 gostinskih uslužbencev (natakarice, kuharske osebje itd.) med njimi tudi osebje šolskih kuhinj, 56 pekov, mlinarjev in slaščičarjev ter 23 mesarjev. Skupno se je tečajev udeležilo 747 uslužbencev živilske stroke.

Kos celjske panorame

Hitlerjev konec

V PONEDELJEK, 30. APRILA 1945 OB 15. URI 30 MINUT JE 15 METROV POD REICHSKANZLEI SREDI BERLINA KLAVRNO KONČAL NAJOKRUTNEJŠI KRVNIK NAŠEGA STOLETJA — ADOLF HITLER.

Okolje, v katerem je veliki in slavni Führer odigral zadnji prizor, je povsem ustrezalo zaključku njegove kariere. Protiletalsko zaklonišče, petnajst metrov pod Reichskanzlei, je bilo grajeno v dveh nadstropjih in utrjeno z močnim oklepom posebnega železobetona. Spodnje nadstropje je tvorilo »Führerbunker«, v katerem je bilo osemnajst sobic. Srednji del hodnika je bil pregrajen in v njem je bila sejna dvorana. Hitlerjeva nevesta Eva Braun je razpolagala s spalnico, kopalnico in sobo za oblačenje. Hitler sam je imel svojo spalnico in študijsko sobo, v kateri je visela podoba Friderika Velikega. V spodnjem

nadstropju je bila še soba zemeljaved, telefonska centrala, stražarska soba in prostora, v katerih sta živela Goebbels in Hitlerjev zdravnik Stumpfegger.

V višjem nadstropju je bila Goebbelsova družina in služinčad, razen tega pa še kuhinja, obednica in drugi prostori. V bližini so bili zakloni, v katerih so živeli nacistični velikaši Martin Bormann in različni uslužbenci.

Vzdušje v bunkerju je bilo močnejše in psihološko napeto. Nenehni zračni napadi, zavesa, da so Rusi že prodrli v mesto, živčnost, strah in obup, razen tega pa še stalna navzočnost Hitlerjeve blaznosti — vse to je napetost še

stopnjevalo in grenilo življenje bunkerjevih prebivalcev.

Diktator je živel v bunkerju že precej časa. Morila ga je nespečnost — zadnje dneve je spal komaj po tri ure. Večino časa so prebivalci preživeli na sestankih, ki so se vlekli od pol dneva do zgodnjih jutranjih ur.

Med 20. in 24. aprilom je več Führerjevih pristašev, med njimi Göring, Schaub in dr. Morell, odšlo na jug. Dne 23. aprila je Hitler dejal Speeru to, kar je že pred tem povedal generaloma Jodlu in Keitlu: če mu bo grozilo, da ga sovražnik ujame, si bo vzel življenje. Pri tem je bil videti miren in odločen.

Misel na samomor ga je spremljala še dalje, minila pa ga je filozofska spokojnost duha. V njem so se menjavali napadi srditega besa, divjega upanja in optimizma in črnoglednosti. V takšnem položaju je razrešil vseh dolžnosti svojega najzvestejšega sodelavca Göringa. Ko je ta odšel v Obersalzberg, je za njim poslal načelnika glavnega poveljstva Luftwaffe generala Kollerja, ki mu je poročal o novih Hitlerjevih skle-

pih. Stavek v pismu: »Če bi šlo za pogajanja, bi to lahko storil Reichsmarschall bolje od mene«, si je Göring razložil tako, da ga nina Reitschejeva. V zračni bitki Führer imenuje za naslednika.

Nemudoma je brzojavil Hitlerju in ga prosil, naj to potrdi.

Medtem pa se je v bunkerju posrečilo staremu Göringovemu nasprotniku Bormannu prepričati Hitlerja, da gre za ultimatum. Führer je pobesnel in proglasil Göringa za pokvarjenca in narkomana. Potem pa je pripomnil: »Sicer pa se tudi lahko pogaja. Saj je vseeno, kdo se bo pogajal.«

Hitler je sprejel na znanje Bormannov predlog in ukazal Reichsmarschalla aretirati zaradi veleizdaje, mu odvzeti funkcije in ga razrešiti pravice, da bi ga nasledil.

Duševna zmeda, ki ji je bil veliki diktator podvržen bolj ali manj vse življenje, je postajala vse pogostejša. Zgubil je vsakršne predel nad dogodki, saj je do svojega samomora vodil vojaške seje ter zahteval novice o armadi, ki ji je ukazal »osvoboditi« Berlin.

Dne 24. aprila je poklical v Berlin generalnega polkovnika Ritterja von Greima, ki ga je iz Münchena popeljala letalka Hanna Reitschejeva v zračni bitki, je izgubil vse svoje letalsko spremstvo in prispel v bunker z raznesarjeno nogo. Führer ga je hotel svečano imenovati za vrhovnega poveljnika nemške Luftwaffe, namesto Göringa.

Kakor je pripovedovala Reitschejeva, ji je Hitler izročil ampulo strupa, rekoč: »Hanna, umri bomo skupaj. Nočem, da bi nas žive dobili v roke Rusi.« Ob koncu nagovora pa jo je hotel potolažiti: »Se je upanje, Wenckova armada napreduje z juga, pognala bo Ruse v beg in še bo mogoče rešiti naš narod.«

Dne 26. aprila ponoči so ruski topovi začeli točiti Reichskanzlei. Nad bunkerjem so se rušili težki bloki poslopja. Rusi so bili oddaljeni komaj poldrugi kilometer, in vojska, ki je nekoč paradirala po trgu sv. Vavla v Pragi, vzdolž Elizejskih poljan v Parizu, skozi Varšavo... se je zdaj skrčila na pešičo čet, ki so brezupno branile ruševine vele mesta

z imenom Berlin.

V soboto 28. aprila zvečer je Führer sklenil, da končno napravi samomor in tako zaključiti kariero, ki jo je bil pričel pred sedemindvajsetimi leti, prav tako ob koncu neke izgubljene vojne. Sprejel je namreč Reuterjevo vest o tem, da je Himmler stopil v stik s švedskim grofom Bernardottom, da bi se pogajal o premirju.

Reichsführer SS Himmler se je z Bernardottom sešel zadnje dni vojne v švedskem konzulatu v Lübecku. Predlagal je zahodnim zaveznikom, da je pripravljen »kapitulirati na zahodni fronti in tako omogočiti Angloamerikancem hitrejšo napredovanje proti vzhodu.« Dodal pa je: »Nikakor pa nisem pripravljen kapitulirati na vzhodni fronti.«

Himmler je imel visokoletebe načrte, pri čemer je mislil že o svoji novi vladi, ki naj bi zamenjala nacistično. Toda to so bili računi brez ikremanja. Zahodni vedleli sta namreč zavrnili vse predloge in zahtevali brezpogojno kapitulacijo.

Konec prihodnjic

Pri KZ Mozirje so ustanovili aktiv Zveze komunistov

Na pobudo občinskega komiteja komiteja Zveze komunistov Mozirje so pred nedavnimi ustanovili pri Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi Mozirje aktiv Zveze komunistov. Do te odločitve je prišlo zaradi tega, ker je kmetijska zadru-

ga, ki obsega območje občine Mozirje ena izmed najmočnejših gospodarskih organizacij v občini. Problemi, s katerimi se srečuje ta močna gospodarska organizacija, terjajo zlasti še od članov Zveze komunistov večje politične

aktivnosti in pomoči pri izpolnjevanju posameznih nalog zadruge. Aktiv šteje nekaj nad 40 članov Zveze komunistov. V kolikor se bo pri bodočem delu pokazala potreba po ustanovitvi samostojne osnovne organizacije Zveze komunistov pri KZ, jo bodo ustanovili.

Na ustanovnem sestanku aktivna so poleg izvolitve sekretariata aktivna govorila največ o dosedanjem delu nove kmetijske zadruge in kritično ocenili uspehe, posebej pa še slabosti, ki jih ni bilo malo. Člani Zveze komunistov so bili mnenja, da je treba samoupravljanje v tako veliki zadrugi, ki obsega 11 proizvodnih okolišev, decentralizirati. Menili so, da mora postati vsak proizvodni okoliš samostojna ekonomska enota z organom samoupravljanja. Ta predlog so poslali zadrugnemu svetu zadruge, da o tem razpravlja in odloči. Na sestanku so se tudi podrobno seznanili z gospodarjenjem zadruge v luči novega gospodarskega sistema. Problemi, o katerih so člani aktivna razpravljali že na prvem sestanku, so dokaz, da stojijo pred aktivom odgovorne naloge, ki se nanašajo na delo kmetijske zadruge.

Mladi v družbi velikih

Samo za nekaj trenutkov se je brigada Miloša Zidanška ustavila v Celju. Tiste kratke minute pred spomenikom na Slandrovem trgu pa so bile dovolj, da smo lahko razbrali z mladimi obrazov zadovoljstvo in dobro voljo. Zakaj so njihove oče sijale, bi bilo nepotrežno vprašanje — nosili so ime znane pohorske brigade in bili so srečni, da bodo s svojim pohodom dostojno počastili veliki jubilej.

Pohod brigade Miloša Zidanška, ki jo je sestavljalo sto mladincev in mladink ter trideset borcev mariborskega, murskosoboškega in celjskega okraja, je bil prispevek k proslavljanju obletnice ljudske revolucije. Prehodili so dolgo, tako slavno pot. Obiskali so neštete grobove, spomenike in znamenite kraje. Stisnili so desetine in ob desetine rok, zapeli toliko pesmi! Ob vsem tem pa jih je prevzemala sreča — zakaj mladi ljudje so bili v družbi velikih borcev, borcev znane enajste brigade Miloša Zidanška. Kot nekaj, je bil tudi tokrat komandant narodni heroj Andrej Cetinski-Lev, kot nekaj, tudi zdaj komisar Vindiš-Dunda, poleg njih pa toliko tistih, ki smo jim dolžni zahvala.

»Bil je nepozaben pohod in le enkratno doživetje,« je po pohodu povedal sekretar okrajnega komiteja Ljudske mladine Celje Bogdan Marinkovič. »Vse te toplote, pesmi, doživljanje, ne bom tako hitro pozabil!

Teden dni pred praznikom — v soboto smo se zbrali v Mariboru. Ze takrat smo ob godbi, slavnostnem razpoloženju, cvetju in smehu na obrazih začutili, da bo pohod edinstveno doživetje. Ze tisti dan smo se ustavili na Osankarici in naslednje jutro krenili proti Trem žebljem — bojišču pohorskega bataljona.

Objel nas je hlad toda tisti, ob katerem je hladno pri srcu, ne pod sukno. Spomenik, venec, mir in šelestenje listja so se združili s pripovedjo borcev. V mislih so zaprskale puške, zablestela je bela Sarhova brada, kri in v vse to občutek neizrekljive hvaležnosti, miru in želje po njem. Ob vsem tem so bile še besede vedno veselega borca Laze mirne in resne: »Dvajsetkrat sem že bil tu, evo, me še enaindvajsetič. Čudno, kako malo je treba včasih besed, pa človek vse razume!

Ko smo se vrnili na Osankarico, smo se kmalu napotili proti Ribnici na Pohorju in nato po kosilu proti Vuzevici. Tu smo doživeli najčudovitejši sprejem na vsem pohodu. Ze pet kilometrov pred mestom so nas pričakali člani avtomoto društva. Skupaj smo nadaljevali pot.

Potem so prišli domačini, priredili s sabo dva bela konja in na-

nju posadili komandanta in komisarja brigade. Za njima smo korakali mi. Sprejela nas je pettisoč glavna množica in skupina za skupino se je priključevala naši koloni. Srečanja, objemi, stiski rok, solze sreče in smeh so nas spremljali po vsej poti. Koliko igrivosti in veselja je bilo v naših borcih, koliko ponosa v nas, da jih spremljamo! Pred železniško postajo so nas pričakale pionirke, nam pripelje na prvi sopke, stehernemu brigadirju pa položile v naročje cvetja.

Za nami so bili Dravograd, Slovenj Gradec, Mislinja — in vsepovsod množice ljudi. Prihajali smo ob različnem času — zjutraj zvečer, dopoldne in popoldne, toda ljudje so bili tam. Sprejeli so nas, zasuli s cvetjem, objeli in bili srečni.

Potem smo prišli v Zreče. Pripravili smo partizanski miting, zaplesali z domačini, pripovedovali in pripovedovali. V Celju smo se ustavili mimogrede in rahlo razočarani prišli skozi Velenje in Rožanjo — navajeni smo bili ljudi, tu pa jih ni bilo. Obiskali smo Kajuhov dom, nadaljevali pot v Mozirje, se spet srečali z ljudmi in se spet ustavili v Gornjem gradu. Brigada Miloša Zidanška je leta 1944 osvojila Gornji grad, zato je bilo navdušenje domačinov razumljivo. Spet smo pripravili miting in proslavili srečanje...

Ob vsem tem je težko najti izrazov, vse je povedano že z besedo — nepozabno!

Brigada Miloša Zidanška je v Gornjem gradu zapustila območje našega okraja. Pot je nadaljevala proti Motniku, Urhu pri Ljubljani in se končno udeležila velikega slavlja v Ljubljani. Prikorakali so na čelu vseh brigad, bili navdušeni in nasmejani. Bil je čudovit jubilej!

Odkupili so veliko gozdnih sadežev

Kmetijska zadruga Celje je na odkupnih postajah na šestih proizvajalnih okoliših doslej odkupila že nad 75.000 kg gozdnih sadežev, predvsem borovnic, medtem ko so črnega ribeza, malin in lisic odkupili le manjše količine. Značilno je, da so ob začetku odkupa postavili dokaj oster prejemni kriterij, zato je bila večina odkupljenih sadežev klarirana v prvo vrsto. Kmetijska zadruga Celje je že doslej svoj predvideni odkupni plan znatno preseгла. Svetovnemu trgu je tako dobavila nepričakovano večje količine teh letos tako iskanih in cenjenih sadežev, sebi pa s tem

Žovnek na pravi poti

Žovnek — kraj tako rekoč sredi savinjskih gozdov ni znan samo iz preteklosti po predhodnikih celjskih grofov, pač pa je v njem tudi sedanost naša in izoblikovala neko značilnost. Večji pomen, kakor so ga imeli žovneški gospodje, ima dandanes prav gotovo človek, ki tod obdeluje zemljo. Tu je namreč eno izmed šestih kmetijskih posestev žalske občine.

Kmetijsko gospodarstvo je še pred leti preživljalo večjo krizo, kajti pogoji, v kakršnih je bilo, niso bili najboljši, razen tega pa po vsej priliki ni bilo niti sposobnejše organizacije. V zadnjem času so se razmere občutno izboljšale, vendar pa, kakor predvidevajo, bo čez leta verjetno tudi Žovnek postal del velikega agrokombinata Savinjske doline. S tem bodo odpadle še zadnje težave, kajti pro-

Hmeljarska sušilnica

Pred leti so v Konjicah zgradili hmeljsko sušilnico, ki pa so jo morali kasneje še dograditi. Vedno večje površine hmelja pa so spet zahtevale razširitev. Podjetje Remont iz Konjic, ki dela izvaja, zagotavlja, da bo sušilnica dograjena do začetka avgusta, ko se prične hmeljska sezona.

Zagotovi prepotrebna finančna sredstva. Ker se sezona borovnic že bliža h koncu so te dni pričeli sklepati z zadrugniki pogodbe za vse vrste ranega in poznega sadja.

Hmeljarska sušilnica

Pred leti so v Konjicah zgradili hmeljsko sušilnico, ki pa so jo morali kasneje še dograditi. Vedno večje površine hmelja pa so spet zahtevale razširitev. Podjetje Remont iz Konjic, ki dela izvaja, zagotavlja, da bo sušilnica dograjena do začetka avgusta, ko se prične hmeljska sezona.

NOVI HLEV KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA ŠALEK

O novem hlevu kmetijskega gospodarstva Šalek v Velenju, smo pisali že v prejšnji številki. To pot

objavljamo še dve fotografiji hleva, kamor bodo čez čas vhljevali 180 krav. Hlev je polodprt, s krat-

kimi stojišči in bo za razmere kmetijskega gospodarstva Šalek nedvomno zelo primeren.

Kmetijski pomenek

Kmetijstvo je večkrat občutljiva reč. Delovni učinek je težko meriti in ga tudi težko predvidevati, posebno še tam, kjer se sodobne metode obdelovanja še niso primerno razvile. Na Šmarskem se še vsekakor niso, za kar je dovolj notranjih in zunanjih razlogov. Pokrajina, ki je nekoč veljala za »divji pragozd«, kot so jo imenovali še pred nekaj desetletji, se preko noči res ni mogla razviti v gospodarsko močno in neodvisno občino. Vseka-

kor pa napreduje, čeprav je industrija še zelo skromna. Ljudje si prizadevajo, da bi nadoknadili, kar so zamudili ne po svoji krivdi. Kmetijsko gospodarstvo s sedmimi obrati prav gotovo pomeni gospodarski objekt, ki ima veliko prihodnost, čeprav se trenutno še otepa z dokajšnjimi težavami. V živahnem pomenu z direktorjem posestva Aleksandrom VIDEČNIKOM smo zvedeli vrsto stvari, ki mnogo obetajo, a tudi terjajo.

Razdrobljeno obdelovanje hromi proizvodnjo. Prva naloga, ki jo moramo rešiti, je v tem, da čimbolj zaokrožimo zemljišča. Druga naloga, ki smo si jo zadali, je v tem, da obrate strogo specializiramo, da ne bo drobne proizvodnje, ki je gospodarsko močno nezanimiva,« je odločno pribil tovariš Videčnik. Jelšingrški obrat se razvija v izrazito živinorejsko-sadjarski obrat. Skoraj vse njegove površine že podrejamu temu namenu. Dva odprta silosa, ki smo ju na Šmar-

skem preteklo jesen prvič napravili, sta se zelo dobro obnesla. Živina je s tekom pospravila zadnjo mrvico. Povečati pa bomo morali še površine, če hočemo zadostiti zmogljivosti novega hleva, ki lahko sprejme 100 glav živine. Trenutno jih imamo 61. Sami vršimo izbor. To delo je sicer počasno, vendar potrebno. Hočemo imeti dejansko kakovostno simendolsko govedo, ki našim pogojem odgovarja.

Šmarsko kmetijsko gospodarstvo ima sedem obratov. Jelšingrad je matični obrat s sedežem v dobro ohranjeni in čedni šmarski graščini. Ostali obrati so še v Rogatcu, Kostrivnici, v Pristavi, na Virštanju, v Rogoški Slatini in Sladki gori.

V Kostrivnici pričejamo graditi hlev za mlado živino, ker so tam posebno dobri pogoji za zdravo krmo. V Pristavi imamo pitano živino, v Rogoški Slatini, kjer je največja potrošnja mleka, pa molznice. Slatinski obrat nima prihodnosti, ker bo potrebno zgradbe z ozirom na urbanistični načrt sčasoma odstraniti. V Rogatcu razvijamo čisti sadjarski obrat. Obširne plantaže zasajamo na Marijinem bregu in na Ciglacih, kjer smo pravkar posadili 10 ha po terasastem načinu. Ta nasad je po urejenosti eden najlepših. Marijin breg bomo zasajevali jeseni deloma s črnim ribezem, ki se je letos odlično obnesel, ter z jablanami. Razveseljivo je to, da imamo v Rogatcu odlične sadne kletice v grajskih prostorih, kamor je neposreden dostop tudi s traktorji. Izrazito vinarstvena obrata pa sta na Sladki gori in na Virštanju. Tod smo zasadili nekaj popolnoma novih trtnih sort. Pray na Sladki gori je letos prvič roden dišeč traminec, ki obeta dejansko kakovosten pridelek. Na Virštanju pa smo zasadili precej rizvanca in razširili tudi modro frankinjo. Prepričan sem, da bodo živinski hlevi na virštanjskem obratu sčasoma prazni, ker bomo tam razvijali prvenstveno vinogradništvo. Stroga specializacija obratov je predpogoj za gospodarsko zanimivo kmetijsko proizvodnjo na našem posestvu, ki je razširjeno po tako raznoliki pokrajini, da smo zares prisiljeni uveljaviti odločno rajonizacijo. Načrte imamo v celoti, postopoma pa jih uresničujemo. Zato pa bo potrebno še krepko delati.

Res je. Kmetovanje danes zveze do nadvse prijetno. Tako menijo letovalci, ki jih je vsak dan mnogo.

Naselje med borovjem

Celjski okrajni odbor Počitniške zveze je eden treh okrajnih odborov v Sloveniji, ki imajo svoje tabore ob morju. Poleg Celja sta to še Kranj in Maribor. Od začetka sezone pa do konca meseca julija, se je v celjskem taboru Počitniške zveze v Makarski zvrstilo nad trideset skupin letovalcev, ki so ves čas polnili weekend hišice in šotore v prijetno hladnem borovem gozdičku med Makarsko in Baškimi vodami. Celjski tabor razpolaga s štirideset ležišči v weekend hišicah, ki jih je okrajni odbor nabavil letos, za okrog šestdeset letovalcev pa je prostora pod platnenimi strehami šotorov. Zanimiv je tudi letošnji sestav mladine, ki tam letuje. Nad štirideset odstotkov je delavske mladine — to pa je bil tudi cilj, ki si ga je okrajni odbor zastavil ob začetku letošnje sezone.

Počitniške zveze smo zvedeli, da se še vedno — kljub občutni dotaciji okraja, kreditu in sredstvom ki so jih zbrali z reklamami — borijo s finančnimi težavami. Zanimivo je, da so mnogokje povprašali in prosili za pomoč — predvsem tiste delovne kolektive, katerih mladina največ letuje — pa niso dobili niti odgovora. Tudi na okrajni zavod za socialno zavarovanje so naslovili prošnjo, pa že od srede junija čakajo na ugoden odgovor. Glede na to, da je Počitniška zveza vsejugoslovanska organizacija, da prav z njeno pomočjo letuje največ mladine — in to srednješolske in delavske — če poleg tega upoštevamo še velike stroške ob preselitvi tabora iz Medveje v Makarsko, pa perspektive, ki jih tu imajo, bi bilo nedvomno prav, da bi dobili občutno pomoč.

Okrajni odbor Počitniške zveze je svoje obsežno in odgovorno delo doslej opravljal brez potrebnih prostorov in honorarnih uslužbencev. Prav zato so imeli pri poslovanju nekatere težave. V

zadnjem času pa so se odločili, da bodo skupaj s TVD Partizan uporabljali prostore in zaposlili honorarnega uslužbenca, ki bo lahko v redu in tekoče opravljal potrebne posle.

Kljub temu, da v Makarski še ni

vse tako kot bi bilo lahko, pa se letovalci vendarle dobro počutijo. To dokazuje tudi pismo, ki smo ga pred dnevi dobili od enega naših dopisnikov. Opisuje tabor in življenje v Makarski:

Makarska je eden najlepših

Tabor v borovem gozdičku

Tabor v Makarski bodo naslednja leta še izpopolnjevali. Letos namreč vsega — zaradi preselitve tabora iz Medveje — niso mogli opraviti. Na okrajnem odboru

POLEMIKA

Male, toda pomembne reči v Domu „Dušana Finžgarja“

Na članek, ki je bil pod tem naslovom objavljen v našem listu 7. julija, smo prejeli dopis, ki sta ga podpisala predsednik upravnega odbora K. Arko in upravnik M. Ambrož. Priložila sta še duplikat zapisnika o razgovoru, ki ga je po izidu članka prisedel z gojenci oddelek za družbene službe pri občinskem ljudskem odboru v Celju. Povzemamo glavne ugotovitve:

»Iz razgovora z upravnikom izhaja, da živi preko šolskega leta v domu okrog 80 stalnih gojencev, od tega okrog 15 vajencev, sicer pa dijakov srednjih šol v Celju. Trikrat letno pa se izmenja okrog 100 vajencev iz vse republike zaradi udeležbe pri mesečnih tečajih šole za kovinarsko stroko. Ravno s temi je pri izvajanju domskega reda dosti več težav, kakor s stalnimi dijaki in vajenci. Niso namreč vajeni življenja v domovih, razen tega pa je čas njihovega življenja v domovih prekratek, da bi se dobila seznanili s tovariši in vzgojitelji.

»Do omenjenega članka je prišlo izključno zaradi nepoučenosti nekaterih vajencev, ki očitno preslabo poznajo delo in naloge domske skupnosti, ki v domu živahno deluje — podčrtalo ur.)

»V sproščnem razgovoru so gojenci obravnavali vsebinsko članke, s katerim se niso strinjali. Obravnavali so sestavo jedilnika, do izraza je prišla le tista kritika, ki je pri tem običajna kjerkoli se pripravljajo obedi z enotnim jedilnikom za večje število ljudi. Z nobenim jedilnikom namreč ni mogoče ustreči vsem, ker so okusi različni, sicer pa so s hrano zadovoljni, Ker si žele bolj pestre hrane, so sklenili da bo domska skupnost v bodoče določila gojence, ki bodo sodelovali pri sestavi in obračunavanju jedilnikov. Ker se dele opoldanski obroki hrane od 12. do 17. ure, je v tem vzrok, da postane nekaj hrane neužitne in gre v pomije. Kruh ni bil nikoli plesniv, le ob ponedeljkih je včasih star, ker je nabavljen že v soboto.

»Prispevek gojencev za nakup televizorja je določila domska skupnost, ki jo je bil nabavljen je bil na razpolago vsem. Čistočo v straniščih je težko vzdrževati iz objektivnih razlogov, ker v domu zaradi visoke lege dostikrat zmanjka vode... Na tem mestu bi bilo preobširno pojasnjevati okoliščine, o katerih je dal novinarju podatke gojencem Jevnikar, vendar so gojenci ugotovili neobjektivnost njegove izjave in zadevo zadovoljivo objasnili.

»Gojenci so soglasni v tem, da se iz domskih sredstev ni pripravljala hrana, razen za goste, ki so v domu stanovali in hrano plačali.

»Izplačilo dobička, ki ga omenja vajenec Puž, je bilo v resnici izplačilo iz sklada za nagrajevanje, ki se po veljavnih predpisih ustvarja iz dohodkov, ki jih usvari dom iz svojih izrednih dejavnosti (prenočevanje raznih tečajnikov, pripravljavanje hrane za nje itd.) Ustvarjeni dohodek je v minulnem letu znašal skoro dva milijona, razdeljen pa je bil sklad

v znesku 126 tisoč din, ostalo je bilo porabljeno za stroške doma. »Če bi vsi gojenci, ki so dali svoje izjave novinarju, imeli čas in voljo, živeti se v delo domske skupnosti, bi do tendenciozne in destruktivne kritike v javnosti ne moglo priti. Res je, da se ti gojenci v domu ne bodo več vrnili. Zeleti pa bi bilo, da bi pojasnili, zakaj svojega stališča niso razpravljali na sestankih domske skupnosti, temveč so jo nekontrolirano in enostransko iznesli v časopisu.«

In še povzetek iz zapisnika: »Navzoči gojenci izjavljajo, da je hrana primerno pripravljena, pač pa je bila v zadnjem času premalo kalorična oziroma količinsko premajhna. Niso pa vedno zadovoljni s kombinacijo hrane. Kava je premalo sladka. Kruh je sicer v redu, le ob ponedeljkih je že malo star.

»Kar se tiče oddajanja hrane neki ženski, povedo, da ko pridejo h kosilu prosijo še za dodatek po prvem obroku, ki ga pa večkrat ne dobijo, ker morajo kuharice čakati še na gojence, ki prihajajo na kosilo kasneje.

»O prispevku za televizor smo razpravljali na sestanku domske skupnosti in je bil dosežen sporazum, da prispeva vsak gojencec po din 200. Montiran je bil po nakupu 4. 6. ter je bil dostopen vsem gojencem.«

»Ne drži, da je tov. upravnik zapustil sestanek domskega sveta zaradi tega, ker ni dal pojasnila, zakaj so odslovili predsednika domskega sveta iz seje upravnega odbora, pač pa je zapustil sestanek zato, ker ga je predsednik domskega sveta v prenatrženosti preostro zapravil (podčrtalo ur.)

»Glede znanega slovenskega govnika ni jasno.«

»V domu niso delili dobička ne go sklad za nagrajevanje, ki je bil ustvarjen iz izrednih dohodkov na nočnihh preko počitnic, ne pa iz ostribnin.«

KJE JE RESNICA?

Predvsem je treba ugotoviti, da gre torej za dvoje zelo različnih variant o razmerah v Domu »Dušana Finžgarja«. Prva je tista, ki so jo posredovali tako rekoč bivši gojenci doma, druga pa ta, ki nam jo posreduje vodstvo doma in gojenci, ki so se v njem. Iz tega sledi docela logično vprašanje — kaj je res in kje je resnica? Da bi bili imeli namreč gojenci, ki so dom zapustili, kakšne tendenciozne in destruktivne namene, je malo verjetno, kajti če bi bili zares neprizadeti, bi pač prav lahko iznesli tudi pozitivno mnenje; še toliko prej, ker so navsezadnje vendarle odšli za vedno iz doma. Če pa so v domu živeli samo tri leta po tri mesece, jim po zdravi presoji vendarle ne gre zanikati vsakršnega stika z domom in jim odrekati vsakršno poznavanje razmer v domu. Zanimivo je morda vprašanje hrane. Medtem, ko so nekdanji gojenci doma rekli: »ta je bila v zadnjem času vedno slabša« (in da je nasploh bila slaba), pravi vodstvo doma: »sicer pa so s hrano zadovoljni, sediti

ni gojenci pa: »je v zadnjem času premalo kalorična oziroma količinsko premajhna.« Torej lahko mi upravičeno rečemo: ni zadovoljiva! Zakaj? Zato, ker se nam zdi, da bi morala hrana kalorično in količinsko odgovarjati organizmu, ki mu je namenjena; od okusa človek ne more biti sit! Kar zadeva vprašanja stranišč, menimo, da bi bilo čistočo vendarle treba vzdrževati — morda z namestitvijo kakšne dodatne črpalke, kajti o potrebnosti in uporabnosti stranišč bi bila vsaka razprava odveč. In dalje: če je upravnik zapustil sestanek domskega sveta, »ker ga je predsednik v prenatrženosti preostro zapravil«, je vprašanje, če je takšno reševanje nespornost najboljše? Z drugimi besedami bi se temu reklo: pametnejši popusti, toda pametnejši lahko tudi manj pametnega primerno podučil.

Kar zadeva »znanega slovenskega govnika« je jasnosti na ljubo treba povedati, da gre za tiskarsko napako in da bi se moral tisti odstavek pravilno glasniti: »Ob znanem slovenskem govniku pa smo našli« in tako dalje.

Ob vsem tem seveda prvi članek ni v ničemer demantiran, saj navsezadnje ne gre za ugovor (razen tega gojencev, ki so posredovali izjave, ni več tu in njim izključno bi pripadala pravica polemike), pač pa gre bolj za dodatno mnenje. Mnenja pa so seveda lahko različna in to je navsezadnje tudi prav.

Uredništvo

Družbeno izobraževanje v načelih in praksi

V zadnjih dveh mesecih je Zveza delavskih in ljudskih univerz Slovenije priredila v Bohinju štiri enotedenske seminarje za vodje in sodelavce omenjenih ustanov. Dejstvo, da sta za seminarje pokazala veliko zanimanje tako Republiški svet sindikatov (kakor CK ZKS Slovenije pravi), da je problematika izobraževanja čedalje bolj aktualna. Ker so načela, ki jih naši politični voditelji zastopajo, dovolj jasna, je tem pomembnejše, kako jih izvajamo v praksi.

Razvoj decentralizacije je namreč ustaljenim pojmom vdihnil novo vsebino, pri čemer ni mogoče več ločevati gospodarskih vprašanj od političnih, marveč jih je treba obravnavati vzajemno z najširših družbenih temeljev.

S tem spoznanjem začenja pripraviti na novo sezono celjska delavska univerza. Toda s tem v zvezi se poraja v Celju cela vrsta pomembnih vprašanj. Vsi namreč ugotavljajo, da je družbeno izobraževanje stvar, ki lahko tudi pozitivno vpliva na uveljavljanje sprememb v našem družbenem življenju. Če je to res, in res je prav gotovo, tedaj bi bilo pač treba tej »stvari« priskrbeti tudi potrebno materialno podlago.

Celjska delavska univerza je v pretekli sezoni priredila celo vrsto političnih šol, seminarjev in predavanj. Lahko bi jih bila priredila še veliko več, če bi bila za to na razpolago sredstva. Od predvidenih pet milijonov, ki bi jih naj bile dobile politične organizacije in delavska univerza, jih je bilo na razpolago samo polovica. Delavska univerza je na primer plačevala iz svojih skromnih sredstev seminarje in predavanja, namenjena mladini, ko se je postavilo vprašanje plačila, so ugotovili, da denarja ni.

Pri obravnavanju tega vprašanja seveda ne gre kriviti izključno občno, več razumevanja bi morali pokazati pač v prvi vrsti neposredni koristniki delavske univerze, to pomeni, predvsem gospodarske organizacije. Saj je v pretekli sezoni delavska univerza pričela z izobraževanjem tako rekoč celotnih kolektivov in dosega uspehe, ki jo uvrščajo med prve delavske univerze v Sloveniji. Izobraževalni centri, ki predstavljajo vprašanje zase, verjetno ne bodo mogli nadomestiti funkcije te izobraževal-

FILMI, ki jih bomo gledali...

POD KRINKO ZOROA

Film se dogaja v Los Angelosu po vsej priliki nekje v preteklosti. Osnovni motiv je borba glavnega junaka Diega zoper teror in nasilje, ki ga nad prebivalci mesta izvaja komandant Monastaria. Ker bi utegnili biti za Diega odkrita borba tvegana, se odloči, da se bo boril za pravično stvar pod krinko prevejanca Zoroa. Po mnogih zapletih mu nazadnje uspe, da »pre-maga« zloglasnega komandanta, ki ga odstavijo in na njegovo mesto postavijo drugega.

SERJOŽA

je sovjetska filmska zgodba o življenju mladih in starih ljudi, prikazana tako kakor jo vidi deček Serjoža. Režiserja Danelij in Talokin sta skupaj z Bondarčukom v glavni vlogi ustvarila svojo prvo filmsko mojstrovino, ki jima je prinesla zaslužen slavo in najvišje priznanje na filmskem festivalu v Karlovih Varih 1960. leta. V vlogi Serjože nastopa Borja Barkatov, ki so ga izbrali izmed 2500 kandidatov.

PLANET SMRTI

Poljski avanturistični film. Potovanje z raketo na Venero. V posadki so zastopane malone vse narodnosti — japonska zdravnica, sovjetski astronom, ameriški fizik, poljski inženir, afriški televizijski tehnik, indijski matematik, kitajski jezikoslovec in nemški pilot. Ko se vsa pisana družina spusti na Planet smrti, najde tu seveda strašno razdejano. Tu naletijo na strašne atomske burje in drugo, na posebne naprave, ki dajo slutiti, da prebivalci tega planeta pripravljali napad na Zemljo. To spoznanje plačajo s smrtjo trije člani posadke, medtem ko se preživeli člani vrnejo na Zemljo, da bi obvestili zemeljsko javnost o tem, da s Planeta smrti ne preti nikakršna nevarnost, da pa bo prvi propadel tisti, ki se bo igral z atomsko vojno.

Njegov smoter in tematika je mir

Ciril Cesar: Zločin

Akademski kipar Ciril Cesar je eden izmed mnogih slovenskih umetnikov, ki so v času narodno-osvobodilne boja prišli za orožje in se ob strani svojega ljudstva uprli najbolj mračnemu nasilju — fašizmu. Kot član kulturno-propagandne ekipe pri štabu IV. operativne cone je tov. Cesar tudi kot umetnik izpovedoval svoje patriotične in napredne nazore.

Po vojni je kot upodablajoči umetnik ustvaril vrsto umetniških del, največ spomenikov NOB v rodnem Mozirju, Nazarju, Gornjem Gradu, Sentjurju in drugod. Njegova tematika v preteklosti, kot tudi danes, je mir. Mir, ki je tudi njegov osebni smoter in cilj. Izraz, po katerem kot umetnik najpogosteje sega, je nasprotovanje nasilju, bodisi da upodablja talce, ki izpovedujejo slo po življenju in upiranje nasilni smrti,

bodisi da kreira nasilje kot pošasten, ostuden in nedopustljiv zločin.

Problem, ki si ga umetnik Ciril Cesar danes zastavlja pri svojem umetniškem ustvarjanju je živ in elementaren v sodobnem svetu, je izraz najglobljih teženj človečanstva. Nihanje sveta med mirom in vojno, med humanizmom in nečlovečnostjo, dilema negotovosti ob nezacepljenih ranah minulih grozodejstev, iskanje poti iz vrtince pretenj in sovraštva, je gotovo področje, ki ga je vredno obravnavati z umetniškega gledišča.

Pravi umetnik ne beži od problemov svojega časa! Ni in ne more biti neprizadet ob prizadetosti človeške družbe. Če je to eden izmed temeljev umetnosti, potem je akademski kipar Ciril Cesar našel svojemu umetniškemu hotenju čvrsto idejno osnovo.

Izobraževanje — nujnost

Na nedavni konferenci občinskega komiteja ZKS v Smarju so govorili tudi o idejno političnem izobraževanju. S tem v zvezi se je lani zlasti uveljavila politična šola v Rogaški Slatini. V bodoče bi bilo vsekakor treba poiskati še druge oblike, predvsem take, ki bodo ljudem najbolj dostopne. Kazalo bi uveljavljati tako imenovane debatne klube, ki bi jih morali voditi in usmerjati sposobni ljudje. Taki klubi so se danes posebej obnesli ob televizijskih sprejemnikih. Komisija pri občinskem komiteju bo do jeseni pripravila program izobraževanja na Smarskem; meni pa, da bi morali boljše izkoristiti tudi smarski radijski oddajnik, saj je radio sodobno sredstvo za najrazličnejše informacije.

Jože Horvat JAKI: Obrazi

Pismo od globokih cen

Dragi stric urednik!

Ker so po nekaterih naših auslogih globoko znižali cene nekaterim izdelkom, kakor na primer šuham, kar se reče, da so jih najbrž potisnili globoko v šuhe, ker namreč auslogi najbrž niso tako globoki, da bi lahko tako globoko znižali cene, ti bom jaz, dragi stric urednik napisal o tem eno pismo, katero pa seveda si-urno ne bo tako globoko, ker je namreč prij bolj plitke.

V zadnjem čajtu zelo dosti špaciram, kakor pravijo temu eni naši frajerji kateri zelo dosti špacirajo po našem štatu, mimo auslogov, katerih zares ni malo in šacam nekateri cene in napise, kakor šacajo omenjeni frajerji ženske ino druga bitja, in tako prihajam do zaključka, da le niso povsod tako globoko znižali cene, pač pa da so se ponekod odločili tudi za neko znižanje na ene zelo velike procente, kar je odvisno sigurno od iznajdljivosti in ene druge originalnosti, katera je rezultat ene reklame, kakor na primer tista, ko nekje popravlja-jo vseh vrst čevljev, za kar je rekel naš stric, da so sigurno mišljeni šuhi in da je to ena zelo stara slovnica, katera ima najbrž še vseh vrst pomanjkljivosti, na kar je še dodal, da ni čevljar in da se na te reči ne zastopi, da pa se spominja, da so nekoč nosili tudi čevlje in da je zato lahko v tistem napisu tudi

napaka, katero je lahko napravil en pleskarski škrap, meni pa se seveda zdi, da je globoko znižanje cen od velikega pomena za našega potrošnika, kateremu ob tem ni treba tako globoko pogledati v varžet, ker pa jezičnost pravzaprav ne igra nobene vloge, bi jaz, tvoj priložnostni dopisnik svetoval ene novotrajne v eno vragolje s ceni, katera bi naj zaradi učinkovitejšee originalnosti upoštevali sestavljaki novega trgovinskega pravopisa in slovnice, kakor na primer: cene so se zelo globoko znižale (kar se reče, da jih ne bi bilo treba zniževati nam), cene so skočile navzdol, cene so se zakotalile na dno auslogov, oglejte si veliko zalogo po velikem znižanju cen, znižanje cen za trideset procentov do petdeset procentov v naši trgovini je ugoden nakup blaga, znižanje z popustom v veliki izbiri, nizke cene od blage je eno zadovoljstvo kupujočih, znižanje cene nekaterim modelom smo za deset procentov in tako dalje, ob čem naj pripomnim, da so to samo nekateri predlogi, kateri bodo sigurno naleteli na en odpor in eno kritiko češ da naša preljuba slovnica še namreč ni tako zrela, da bi lahko poznala ene take fineše od našega jezika, z čemer se namreč strinja tudi

tvoj dopisnik

Cene

S polic Študijske knjižnice

Barnet L.: The Universe and dr. Einstein. 12. print. New York 1959. S. 218/6.

Biblj.: Proslava državnega praznika. Cankarjev večer. Proslava delavskega praznika. Ljubljana 1960. S. 295/80/7.

Crvenkovič K.: Problemi reforme univerziteti. Beograd 1959. S. 289/17. (Devet sto) 900 let Kranja. Kranj 1960. S. 208/33.

Fučkar St.: Muzički odgoj predšolske djece. Zagreb 1959. S. 208/31.

Gersković L.: Društveno ekonomsko uređenje Jugoslavije. Beograd 1958. S. 209/16.

Horvat R.: Teorija električnih kola. Beograd 1959. S. 283/20.

Klikovac J.: Ekonomska politika Sovjetskog saveza. Beograd 1959. S. 210/12/1.

Konferencija solidarosti azsko-afričkih naroda u Kairu. Beograd 1958. S. 208/36.

Leonardo da Vinci: Philosophische Tagebücher. Hamburg 1958. S. 2102/25.

Mil J. S.: Utilitarizam. Beograd 1960. S. 210/31.

Prazgodovinske študije. Ljubljana 1960. S. 196/4/1.

Mirković M.: Ekonomska historija Jugoslavije. Zagreb 1958. S. 2104/2/6.

Supek I.: Na atomskim vulkanima. L-II. Zagreb 1959. S. 2104/3.

Zentner W.: Reclams Operaführer. 20. Aufl. Stuttgart 1960. S. 209/85.

Xenophon: Das Gastmahl. Hamburg 1957. S. 2102/7/7.

Schnauck W.: Glaslexikon. München 1959. S. C. 7.

Stane Terčak — nagajenec „Kajuhove nagrade“

V petek je bila v Klubu ljudskih poslancev v Ljubljani lepa slovesnost, na kateri je tovariš Janez Vipotnik v imenu založniškega sveta »Borec« podelil Kajuhove nagrade, ki naj spodbudno vplivajo na razvijanje vseh vrst književnih, likovnih, glasbenih in drugih umetnosti, ki se ukvarjajo s tematiko NOB.

Zirija je prvo nagrado v znesku 400.000 dinarjev priznala Stanetu Terčaku, vodji oddelka NOB pri Mestnem muzeju v Celju za dokumentarno delo »Ukradeni otroci«.

Za las je ušel smrti

Minulo nedeljo so odkrili na Presedu med Cemšeniško planino in Kozico ob veliki udeležbi borcev, aktivistov in ostalega prebivalstva veličasten spomenik sedmim borcem, ki so tam blizu padli v borbi z okupatorjem. Spomenik — delo inž. arh. Samca iz Celja — simbolično prikazuje sedem iz zemlje rastočih granitnih glav. Slavnostni govornik je med dru-

vrnili nazaj v klet. Tu sem bil zaprt tri dni. Dvakrat so me podnevi zapeljali pred hišo in me privezali ob hrusko. Jesti mi niso dajali. Le enkrat mi je nekdo prinesel nekaj kuhanih krompirjev. Pri ponovnih zaslišanjih so me nečloveško pretepali.

Tretji dan pod večer — bila je že popolna tema — so prišli pome trije vlasovci. Eden je svetil z ve-

vern kako, saj sem lezel v trdi temi skozi razmeroma gosto porastel gozd, po kateri je rahlo žuborel ledenomrzol potoček, se mi je zavest vse bolj vračala. Nekaj požirkov vode, ki sem jih kar leže hlastno potegnil v okrvavljena usta, mi je vrnilo moč in pogum. Nemara se je to zgodilo tudi zavoljo tega, ker sem si z nekaj zamahi zmil z lica že napol strnjeno kri.

Zdaj sem previdno nadaljeval kar stoje, toda ne za dolgo. Spet se me je lotevala slabost. Moral sem izgubiti preveč krvi. Ali vztrajati sem moral za vsako ceno. Spet sem se plazil po štirih. Toda strah pred mislijo, da bom padel ponovno v nezavest, mi je dajal moči, da sem se prerival vedno niže, dokler nisem kmalu po izstopu iz temnega gozda pritaval do Spodnjega Erjavca.

Kraj in ljudi tod sem dobro poznal. Toda Erjavčeva me je v strahu, da me ubijalci pri njej ne bi našli, pospremila do Jurčkove Nežke. Prestrašila se me je, ko je ugotovila, da sem še zmeraj ves krvav, mi brž pomagala popiti šilce žganja in mi obenem z njim vsaj za silo razkužila rane. Šele tedaj smo ugotovili, kod je prodrl projektile.

Krogla, ki mi jo je morilec poslal v levo zatilje, je izstopila tik pod levo očesno duplino, kakšen centimeter pod solzevodom, ne da bi bila poškodovala možgane in oko. Imel sem srečo. Levo oko je bilo popolnoma zateklo in nanj nisem videl dober teden prav rič, potlej pa se mi je vid z izginotjem otekline vrnil, toda ne povsem. Se danes vidim na levo oko veliko slabše ko na desno.

Za trenutke je tudi Nežka izginila. Kmalu se je vrnila s tremi gozdnimi delavci, ki so stanovali v bližnji baraki. Poznali smo se. Svetovali so mi, naj grem z njimi do kmeta Križnika, češ da bo tam varneje.

Nič nisem okleval. Zahvalil sem se ljubeznivi Nežki za prvo pomoč in ob pomoči novodošlih sem zapustil gostoljubno hišo.

Pri Križnikovih so mi postlali kar v hlevu, se poslovili in odšli. Spočetka mi je hlevska toplota kar dobro dela, a ne za dolgo. Lotevala se me je vedno bolj ometičnost, dokler se nisem vnovič onesvestil. Ne vem, koliko časa sem bil v ne-

ZOB ZA ZOB

Neka starejša potnica se je pred nedavnim na graški železniški postaji močno vznemirjala zaradi zamude vlaka. Pristopila je k prometniku in ga nadrla: »Kaj pa imate pravzaprav izobešen vozni red!« »Hm, kako pa bi lahko ugotovili, da ima vlak zamudo, če ne bi imeli voznega reda!« se je uslužno obrnil prometnik do razjarjene potnice.

HITLERJEVA JAZBINA

Na Poljskem je odprta za turiste takozvana »volčja jama«, v jevi glavni štab, iz katerega je v kateri se je nekoč nahajal Hitler. Hitler vojaške operacije proti Sovjetski zvezi. Skrivališče je ohranjeno talko, kakršno je bilo najdeno po končani vojni — v ruševinah. V enem izmed prostorov »volčje jame« je bil izveden 20. julija 1944. leta neuspeli atentat na Hitlerja.

zavesti; toda ko sem se prebudil, sem bil strašno žejen. Taval sem v temi po hlevu, da bi prišel do kakršne koli mokrote...

Vtem so se previdno odprla vrata. Že sem se zgrozil, da so kozaki in da me bodo zdaj dokončno ubili, vendar so bili sinočnji trije prijatelji. Prišli so, da bi me še predzoro zakopali, saj so bili prepričani, da ne bom dočakal jutra. Strel skozi glavo se jim je zdel smrtonosen

Konec prihodnjic

Zaradi kokoši skoraj izgubil življenje

50-letni Petar Trajković, uslužbenec na občini v Bujanovcu je na svojem dvorišču opazil neko kokošo, ki se je z brčanjem poskušala rešiti žice, v katero se je zapletla. Petar je vzel palico, s katero je hotel odstraniti žico. Ker se mu je pa žica zapletla okrog palice, mu nič drugega ni preostajalo, kakor da se je poslužil roke. Kakor hitro se je dotaknil žice, je občutil močan električni udarec.

Žica, ki je bila v resnici radijska antena, je bila nepričakovano elektrificirana. Petru se je žica

omotala okrog roke in ta je padel po tleh. Ko je bil po treh minutah osvobojen žice, je bil že nezavesten: njegovo srce je prenehalo delati.

Televizija v barvah

V Leningradu dokončujejo novi televizijski center, ki bo predvajal tri programe, med drugim tudi v barvah. Antena, visoka 315 metrov, bo omogočala sprejem na daljavo do 150 kilometrov.

gim omenil, da se nahaja med pristotnimi tudi borec, ki je bil takisto kot vseh ostalih sedem likvidiran, da pa mu je težko ranjenemu uspelo, rešiti se iz objema smrti.

Po končanih svečanostih sem se srečal s človekom-borcem, ki je že prestopil prag večnosti, pa se je po srednem naključju rešil. Pristopil sem k njemu in ga povprašal, če bi se z njim lahko porazgovoril. Brez premišljanja je privolil. Približal se je sedmim granitnim glavam in se zamišljeno zadržal vanje. Le za las je manjkalo, da ni med njimi še osme — njegove.

V senci košate lipe sva sedla na zeleno trato in razgovor se je pričel:

»Pišem se Kalovšek Karel in sem bil rojen 10. novembra 1911 v Znojllah na kranjski strani. Sem rudar v Zagorju in stanujem v Jasenovem 27. Do delovišča imam dobro uro hoda.

V partizane sem šel 2. junija 1944 in sicer v 8. brigado na Dolenjsko, kjer sem pa ostal le kratke čase. Vrnil sem se na domači teren in postal kurir TV linije 26.

Bilo je 14. decembra 1944. Mrzel dan je bil, brez snega. Pomikal sem se po redni kurirski poti od predsedelske strani pod Planino (Cemšeniško) proti Grašinarju. Prav na ovinku nasproti slikovite in zanimive Krvavice, ki se strmo, skoraj prepadno dviga iznad ostriške graščine, mi je prišla nasproti močna enota vlasovcev. Na pobeg ni bilo več misliti, saj smo si stali iz oči v oči.

Zgrabili so me. Osuvali so me in ozmerjali z banditskim psom, nakar so mi naložili z municijo napolnjeno težko torbo. V spremstvu štirih z brzostrelkami oboroženih fašistov so me odpremili h kmetu Polajnsku, kjer so imeli svoj štab. Tu so me zaprli v klet, pri čemer so me privezali ob stebel odra, na katerega je metal Polajnskek vsako jesen krompirjev pridelek.

Cez kakte pol ure so prišli pome in me odpeljali k zaslišanju. Zasliševal me je oficir, ki je govoril srbski. Bil je verjetno član četniške organizacije. Vpraševal me je, zakaj sem v partizanih in ne v njihovi vojski. Skušal sem se izmogniti z izgovorom, da sem bil nasilno mobiliziran, vendar mi tega niso verjeli. Potem so me vpraševali, kdo daje partizanom hrano, kateri kmetje jih podpirajo, kje so bunkerji itd. Ker jim nisem ničesar povedal, me je zaslišujoči vceskal za uho, da sem se zvalil pod kmečko peč. Potem so me

liko laterno, drugi, ki je govoril slovenski, je imel v rokah večjo pištolo, tretji je bil vodja. Ko so me odvezali, mi je vodja kratko razodel, da je zdaj z menoj konec, da grem na streljanje in da me bodo ubili prav tako, kot bodo pobili vse bandite s Titom vred.

Šele zdaj sem se zavedal, da gre zares. Prosil sem jih, naj mi prizanesejo, če ne zavoljo drugega, pa vsaj zaradi pet tednov stare hčerke, ki bo ostala sirota brez očeta.

Za odgovor so me sunili proti stopnicam, da sem se komaj obdržal na nogah. Pred hišo me je pričakala večja gruča vojakov, ki so govorili po rusko in se ob pogledu name krohotali.

Krenili smo po ozki stezi v ostriško smer. Tistih nekaj zadnjih trenutkov je bilo zame neskončno dolgih. Za hip sem pomislil na ženo in hčerko, ki bosta ostali sami. Ali je možna rešitev? Na pobeg ali na kaj drugega ni bilo misliti, saj sem imel roke na hrbtu zvezane. Po vsem telesu me je spreletaval srh in ves sem se tresel.

Ko smo bili od hiše oddaljeni kakšnih trideset metrov, mi je vodja ukazal, naj se ustavim. Spominjam se, da je v tem trenutku svetilec dvignil leščerbo, nakar sem začutil v zatilje silen udarec, kakor da se je zrušila name orjaška bukev. Poka nisem slišal. Imel sem občutek, da padam v globoko brezno, iz katerega ni več vrnitve. V resnici pa sem se zvalil le kakšnih petnajst metrov nizdol po strmini, kjer sem nezavesten obležal. Ubijalci so odšli, saj so bili prepričani, da sem mrtev.

Toda čez čas sem se osvestil. Polagoma se mi je vračal spomin. Ali so sanje, ali je resnica. Prijel sem se za glavo. Bolečin še nisem čutil. Bil sem ves moker. Od krvi. Skušal sem vstati, a sem bil ves ometičen. Komaj sem se spravil na noge, že sem spet klecnil. Ko sem tak poizkus večkrat ponovil, sem ugotovil, da tako ne bo šlo.

Od Polajnska sem slišal krohot podivjanih fašističnih razbojnikov. Zgrozil sem se ob misli, da me bodo prišli pogledat. Potem bi me dokončno ubili. Po vedno težji glavi mi je rojila ena sama misel: proč, čimprej proč od tod, iz tega hladnega objema smrti...

Kakor žival, ki teži, kadar je ranjena, zmerom v dolino, da bi se ondi s požirkom hladne potočne vode osvežila in okrepcala, v podobni podzavesti sem se plazil po strmini po vseh štirih navzdol.

Ko sem dosegel dolinico (sam ne

Spomini Zagoženove mame

Stara sem štiriinosemdeset let. Moje življenje je bilo trdo. Starši so me dali k tujim ljudem in odšli. Nekateri so govorili, da v Ameriko. Ne vem. Nikoli jih nisem videla.

Že zgodaj sem morala spoznati, da mi bo delo edina tolažba v življenju. V Latkovo vas sem prišla že pred prvo svetovno vojno. Tu sem poročila slepega Zagoženovega Franca in ljudje so mi prerokovali ob njem težke ure. Vendar ni bilo tako. Grunt je bil velik in treba je bilo pridno gospodariti. Rodila sem tudi deset otrok. Vsi so bili čvrsti in zdravi, le škoda, da jih je šest moralo umreti.

V našo hišo so že v stari Jugoslaviji prihajali napredni ljudje. Slavko Slander, sestri Mica in Vera in drugi. Ne spominjam se vseh. Hiša je bila prava politična šola. Sama temu nisem nikoli nasprotovala in tudi moč ne. Rad je politiziral in se vnel za nove ideje. Zato pa je bilo tudi vedno dovolj žandarjev, ki so hoteli vedeti, kje skrivamo tega ali onega ilegalca-komunista. Toda bili smo previdni in žandarji so odhajali z dolgimi nosovi.

Ko so prišli Nemci, je naša hiša postala zavetišče prvih upornikov. Spet so prihajali ljudje znanih obrazov, prihajali so ponoči, zakrbljeni in resni in na ustih so nosili dve sveti besedi: orožje, upor. Tako drugi, tako moji otroci: Tonček, Pepi, Lojzka in Mici, Trezi in Jožica, Hermina, vsi, kar vsi po vrsti. Nato je prišla nemška policija, prišli so gestapovci. Grozili so in kričali: »Kje skrivate komuniste? Pokažite jih, da jih pobijemo in da pokažemo, kako Nemec ravna z upornikom!«

Postali smo mrki in tihi, toda v srcu uporni. Od vseh strani so prihajali kurirji in prenašali pošto, obleko, hrano in orožje. Tudi moji otroci so pridno pomagali. Ko sem nekoč vprašala komaj sedemnajstletnega Tončka, kaj če ga Nemci pri delu zalotijo, se mi je nasmehnil, potem pa resno odgovoril: »Odlučil sem se, da bom delal za vsako ceno, tudi za ceno smrti.« Ne morem in ne morem ga pozabiti. In Mici. Koliko polnih nahrbtnikov je prenosila, potem pa so jo tako strahotno mučili...

Potlej so se začele aretacije. Najprej so zaprli Treziko. Osumili so jo, da dela za partizane. Morala je v Stari pisker. Plaskanov Ivan iz Sentjurja jo je šel obiskat. Nesel ji je paket in po pomoti vtaknil vanj samokres. Nemci so paket pregledali in Ivana takoj aretirali. Potem so ga ustrelili, Treziko pa odpeljali v izgnanstvo.

Odslej naši otroci niso več spali doma. Kadar so se vračali, sva jim z možem govorila: »Rada vas imava, a bežite, bežite od naše hiše.« To je bila edina rešitev, zakaj iz za vsakega vogala je prežala nemška pošast.

Kljub ubijanju in streljanju je bila naša hiša še vedno zanesljiva javka. Hermina je bila član trojke, ki je skoraj vsak večer napravila kako drznost. To so vedeli tudi Nemci. Pridrveli so nekega večera kakor psi in zarenčali: »Po-

kažite nam vaše bandite!« Niso jih našli, zato so postavili močne straže in čakali vso noč. Takrat so Tonček, Pepi in Mici res bili doma. Tonček in Pepi sta si uredila skrivališče pod velikim vozom, Mici pa v senu na kozolcu. In zdaj je prišel usoden trenutek. Mici je bila prepričana, da so Nemci že odšli, pa je zlezla iz skrivališča in se začela spuščati proti mestu, kjer sta ležala njena brata. Takrat pa jo je opazil nemški mitraljezec. Zakričal je: »Halt!« V trenutku je bilo okrog nje vse polno zelencev. Se enkrat so pod kozolec vse premetali in... Nikoli ne bom pozabila groznega trenutka. Dobili so tudi Tončka in Pepija. Odnegli so vse tri. Na cestnem ovinku v Dolenji vasi je hotel Pepi pobegniti, skočil je s ceste in tri kroglice so mu prebile glavo. Toda ni bil mrtev. Spet je prišel k zavesti in vse tri so naložili na kamion in jih odpeljali v mučilnico v celjski Stari pisker. Tončka in Mici so po strašnem mučenju ustrelili, Pepi pa je moral še v Auschwitz, kjer je umrl. V Celju je moral gledati, kako sta pod

strelji padla brat in sestra. Mislili so, da se bo ustrašil in začel izdajati. Pa tega niso dočakali. Moji otroci so bili prave Zagoženove korenine.

Nikoli nisem mislila, da more človek prestati toliko gorja. A more ga. Kloniti nismo smeli. Zdaj, ko so padle že tri žrtve, smo postali še bolj kleni in zakrknjeni. Za našo stvar smo delali naprej. Hermina in Jožica sta bili v gozdu, Dolfe in midva smo pomagali po svojih močeh. Nemci pa so hoteli Hermino. Razpisali so nagrado. Hermine pa še vedno niso dobili. Zato so sklenili, da napravijo še enkrat preiskavo, nato pa nas bodo strpali v taborišča. Tako so tudi storili. Prišli so zgodaj, še skoraj o mraku. Midva z možem sva še spala, ko sva zaslišala: »Aufmachen! Schnell! Los!« — prvi pozdrav krvoloka. Glavno besedo je imel prebeldski žandar Schutz. Skoraj dva metra visok žandar s pogledom podivjane svinje. »Kje je Hermina? Njo hočemo. In če nam jo pokažete, ostanete doma. Hitro!«

Morala sem z njimi na podstrešje. Iskali so, premetavali, nje pa nikjer. Takrat pa me je udaril ta Schutz, ta grda in stokrat prekleta zverina, da sem se opotekla in padla. Potem so pretepli še moža. Prosila sem jih naj ga ne tepejo, da je slep, oni pa so ga mlatili, kakor da ga hočejo pri priči ubiti.

Nato so nas naložili in odpeljali v Celje. Tam so nas ločili od otrok in strpali v vagon. Ana in njena hči Anči sta morali v Auschwitz. Tam sta tudi umrli. Midva z možem sva izstopila v taborišču Rosenberga. Tu sva bila skoraj dve leti. Nato so naju prestavili v Tann, kjer smo bili v pesteh samih esesovcev. Hoditi sem morala na delo. Mož je posedal po taborišču in stalno bolehal. Jaz sem bila stara blizu sedemdeset, mož pa skoraj osemdeset. Vedel je, da bo tu umrl in vedno mi je govoril: »Ce boš dočakala svobodo, prodaj najlepšo njivo, prekoplji me in pelji v domovino.« Umrl je in v moje srce se je zarezala še ena rana.

Zdaj je vse minilo. Stara sem štiriinosemdeset let in sinu Dolfu pomagam gospodariti. Delo mi je še zmeraj tolažba in razvedrilo. Ko pa po večerih ležim v postelji, mislim na svoje drage. Ustavim se pri vseh, ki so bili nekoč moji. Rada sem jih imela. Zdaj jih ni več. Zdaj je samo še spomin, trpek in grenek in nepozaben.

D. K.

RIŠE:
VLADO PIRNAT

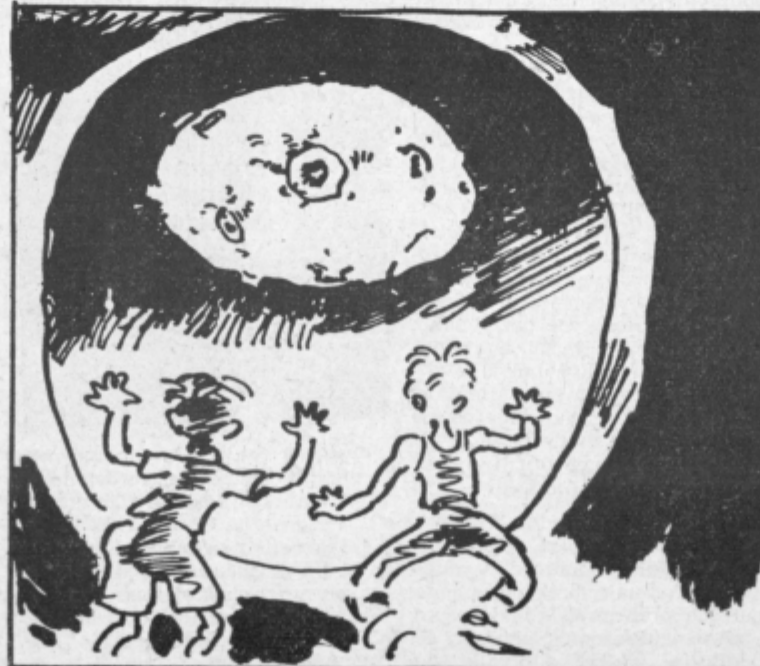
Zemljini rešitelji

PIŠE:
JOŽE JESIH

22

Poleteli so v mračno, za naša junaka nepoznano vesolje. Neumorno sta gledala planete, ki so se menjavali z bliskovito naglono. »Le kam gremo?« je zvedavo vprašal Vili. Janez je zmignil z rameni: »Prav to bi lahko tudi jaz tebe vprašal.«

23

Leteli so nad elipsastim planetom, ki je bil ves preprežen s kraterji. Prav sredi planeta se je raztezal največji vulkan. »Vidiš, da se raketa ne premakne niti za ped,« je strokovnjsko ugotovil Janez. »Saj res! Toda, saj so stroji vendar vključeni.«

24

»Padamo,« je prestrašeno zakričal Janez. »Padamo,« je medlo odgovoril Vili. Res, raketa je letela proti srednjemu kraterju. Šele zdaj sta dečka ugotovila, kaj je glavni vzrok njihovega prisilnega pristanka.

DRAGI MLADI BRALCI

Naslov nagradnega prispevka »Spomini ob tabornem ognju«, ki ga je v eni prejšnjih števil predlagala Slavica Pečnik je marsikoga vzbudil in dobili smo precej lepo napisanih pisem. Iz vseh pa smo za nagrado izbrali te-le:

Prispevek Ide Kajtna iz Trnovlje — Spomini ob tabornem ognju.

Prispevek Slavice Pečnik iz Ljubije — Radovednost.

Prispevek Nade Tržan iz Smarjete pri Celju — V taboru.

Idi bomo po peči poslali prvo nagrado — tisoč dinarjev, dve po pet sto dinarjev pa bosta tudi Slavica in Nada prejeli po pošti.

Dragi mladi prijatelji! Ker ste sredi počitnic, smo se odločili, da vas malo spomnimo na šolo. Zato naj bo naslov novega nagradnega prispevka — Doživljaj iz šolskih klepi. Naslov je dovolj zgovoren in prepričani smo, da boste lahko našli dovolj snovi za pisanje. Pričakujemo čimveč pisem! Lepo pozdravljeni!

Spomini ob tabornem ognju

Temna in tiha noč je objela pokrajino. Slišalo se je le prasketanje dračja, ki se je od časa do časa zrušilo in opozorilo Mirka, da je treba še naložiti.

Kolikor mogoče tiho je prijel naročje dračja, da ne bi prekinil Franice, ki je pripovedovala svoje spomine iz pretekle vojne.

»Imela sem mlajšo sestro in precej starejšega brata. Ker je bila naša hiša precej oddaljena od drugih in ker tudi jaz nisem imela časa za sestro, je bila ta zelo osamljena. Jaz sem takrat že obiskovala šolo in po končanem pouku sem pomagala materi. Sestrica si je vedno želela, da bi dobila tovariša pri igri. Vsak večer, ko je sedela na materinih kolenih je med solzami prosila za bratca ali sestrico.

— Mamica, zakaj nočeš kupiti bratca, no mamica, pa če ne bodo

imeli fantka, pa punčko vzemi! — Takrat je mati sklonila glavo in odgovorila, da tega sedaj še ne more izpolniti. Vedno ji je obljubljala, da bo dobila bratca, ko bo prišla svoboda. Toda Zdenkica, tako je bilo sestrici ime, ni hotela o tem ničesar slišati.

— Toda mamica, jaz hočem bratca sedaj, mamica slišiš, sedaj, sedaj, kupi in dobi ga kjer koli hočeš! —

Materi se je stisnilo srce ob otroškem čebljanju in ob misli, kolikokrat je ostala lačna, da so bili naši želodčki siti. Takrat je navadno pogledala očeta in oče je rekel: — Veš Zdenkica, sedaj je vojna, v vojni pa se ne dobijo punčke. —

Vedel je, da bo Zdenkica nekega dne odkrila, da so dobili pri sosedovih punčko in bo tako postal v

njenih očeh lažnivec. Toda moral je tako reči.

Franica je s pogledom obšla svoje poslušalce. Vsi so napeto čakali, kaj jim bo še povedala. Kmalu je nadaljevala:

»Da, takrat smo preživljali težke čase, oče je odšel v partizane, mati je sama preživljala in vzgajala troje otrok. Oče je prišel pozno ponoči domov, ostal doma do jutra in še preden se je zdanilo je spet odšel. Mati je bila potolažena, otroci smo še dolgo obnavljali zgodbe, ki nam jih je oče pripovedoval. Nikoli nismo vedeli, kdaj bo prišel, kdaj bo odšel...

Nekega dne pa je bil oče ranjen. Mati ga je skrila v kamrico poleg dimnika, kjer je ostal šest tednov. Vsak večer smo ga lahko slišali obiskat. Strogo smo se držali očetovega naročila, naj nikomur ne povemo ničesar o njem.

Prišla je svoboda in konec je bilo materinega strahu, da ji bodo nekega dne zažgali hišo nad glavo ali da bo nekega dne slišala vest o očetovi smrti! Tokrat je tudi Zdenkica pozabila na malega bratca ali sestrico!«

Franica je svojo zgodbo končala, fantje in dekleta pa so najbrž preiščevali Franiciino zgodbo, ki je bila podobna zgodbi tisoč in tisoč ljudem.

Ida Kajtna, Trnovlje 119

V TABORU

Med gozdjici se razteza prostrana jasa, na katero lega mrak. Na tej jasi so se zbrali pionirji in zakurili taborni ogenj. Rajali so in se radostili. Ogenj je počasi pojema. Pionirji so se čakali, da povsem zgori in se tiho pomenkovali. Veter je prinašal prijeten vonj po suhem listju in dračju, pionirjem je bilo v tišini neskončno lepo. Zavlada je tema.

Iz kupa pepela se je sukljal dim. Pionirji so pomenkojoč se odšli iz jase. Prav gotovo je vse očaral prečudovit taborni ogenj in prijetna noč.

Nada Tržan, Smarjeta pri Celju

PETELIN IN KOKOŠKE

Zgodaj naš petelin svoje putke kliče, vabi jih h koritu, kjer je polno piče. Okrog putk se tam ponosen, lep spreha, eni dvori, drugo pa pograja. Se hvali putka v gnezdu —

kokoko, sem znesla jajce, to ni kar tako! Petelin hitro h gnezdu prikoraka, ves kurji zbor glasno zakokodaka. Nada Maslo, Dečkova 31, Celje

Vesele počitnice

Tole je ena izmed štirih fotografij, ki nam jih je zadnjič poslal eden naših zvestih bralcev. Fotografija je posneta v Baški, v celjskem počitniškem domu, ki je letos sprejel že veliko, veliko mladih letovalcev. Prav gotovo je bilo vsem prijetno. Vsem tistim pa, ki bodo v Baško še odšli, želimo prav zares vesele počitnice.

Slovo od osnovne šole

Minulo je šolsko leto 1960-61 in z njim tudi moje šolanje na osnovni šoli v Podčetrtku.

Zdaj mi je nekam tesno pri srcu — zadnje šolsko leto je kar prehitro minilo. Zapustiti sem morala šolske klopi, v katerih sem preživela toliko lepega. Zanimivo je, da sem zdaj, ko zapuščam šolo, pozabila na vse tisto, kar je bilo težkega in ostali so samo lepi spomini. Zdaj mi je slovo težko. Težko se je ločiti od součencev, učiteljev, še posebej pa od tovariša upravitelja, ki se je tako trudil, da

bi nas dobro pripravil za življenje. Vedno se bom spominjala njegovih besed, ki jih je izrekel na poslovilnem popoldnevu: »Bodite pridni in pošteni in pot v življenje ne bo težka.«

Ko se pošlavljam od osnovne šole v Podčetrtku, se vsem trem tovarišicam, posebno pa tovarišu upravitelju Jožetu Brileju toplo zahvaljujem za požrtvovalno delo. Vsem pa želim še veliko uspehov pri delu.

Fanika Šinkovič, Podčetrtek

Radovednost

Bilo je okrog devetih zvečer. Kot temne sence smo se se Ivi, Franci in jaz pojavili na obrežju Savinje. Med gostim trstičjem smo se splazili do čolna. Voda je enakomerno pluskala obenj. Ivi ga je odvezal in vsi trije smo skočili vanj. Ze smo pluli proti sredini. Ivi je bil za krmarja.

Kmalu smo trčili ob obrežno kamenje. Potegnili smo čoln na suho in že nas ni bilo več opaziti. Stekli smo v grmovje, pa čez potoček, v katerem se je srebrila mesečina, prišli med bore in se znašli na robu jase.

Zagledali smo prizor, zaradi katerega smo prišli sem. Proti temnemu nebu se je dvigal taborni ogenj in v njegovem svitu smo opazili ljudi, ki so tod taborili. Bili so veselo razpoloženi. Prepevali so pesmi, pripovedovali smešnice in igrali. Nam je bila njihova razigranost všeč, le tega nismo želeli, da bi nas bili opazili. Vendar smo bili nekoliko nerodni, preglasno smo »lomastili« in tanka ušesa tabornikov so nas kmalu zaslišala. Ko so se vsi obrnili proti našemu skrivališču, smo jo ucrtili, kolikor so nas nesle noge. Bila sem zadnja; onadva sta že preskočila potok, skočila sem tudi jaz, toda prekratko. Padla sem v vodo in si dobro zmočila zadnjo plat.

S Francijem sva prišla domov vsa upehana. Najprej sva jo kar na senik pobrisala. V hišo si zaradi pustolovskega večera in moje mokre zadnje strani nisva upala. Slavica Pečnik

ŽENA · DOM · DRUŽINA

CENTER ZA NAPREDEK DOMA IN DRUŽINE V ZALCU

Komuni v pomoč

»Tukaj je center za napredek doma in družine. Prav gotovo boste koga našli doma.« mi je prijazna Zalčanka pokazala enega od vhodov v veliki blok. Tabla, ki govori, da je tam center za napredek doma in družine, je tako skromna in nevsiljiva, da je skoraj gotovo ne bi bila opazila, če bi se bila slučajno napatila tam mimo.

Tovarišico Jožico Dimec, upravnicu centra sem nekaj časa čakala, toda čakanje, ki je včasih tako neprijetno, se je tu spremenilo v zanimivo kramljanje s tovarišico, ki poleg Jožice Dimec skrbi za uspešno delo centra. Podrobno mi je razkazala majhne, toda izredno lepe in pripravno urejene prostore in ni naključje, da sva se najdeli zamudili v svetli učilnici. Tu je namreč beseda stekla o najmlajših

obiskovalcih centra za napredek doma in družine — o pionirjih sedmih in osmih razredov osemletk, ki so se med zimskimi meseci tu učili gospodinjstva. Učili so se ga skupaj — dečki in deklice brez razlike. V »kuhinji« — če smem ta prostor za praktično učenje tako imenovati — sem se tudi jaz, kot mnoge tečajnice, kar mnogrede seznanila z električnim in plinskim štedilnikom, pralnim strojem, pomivalnimi mizami in podobnim. Vse je bilo lepo, svetlo in čisto, prav prijetno za oko.

»Zdajle v mesecih dopustov, ko nimamo tečajev in ko v naših prostorih ni šolskih otrok, se spet s podvojeno močjo trudimo, da bi center dobil tisto mesto pri nas, ki mu pravzaprav pripada.« mi je že v začetku razgovora povedala to-

varišica Jožica Dimec. »Ves čas se že namreč trudimo, da bi naši ljudje začeli center smatrati kot institucijo za pomoč vsem, ki se bavijo z vprašanjem družine. Mnogokrat se nam namreč primeri, da še vedno pričakujejo, da bomo v pomoč individualni družini, da bomo torej še bolj »privatizirali« gospodinjstvo, naš cilj in želja pa sta popolnoma drugačna. Vemo namreč, da kadar govorimo o razbremenitvi žena predvsem drobnega gospodinjstvskega dela, ne bo mogla tradicije streti družina sama. Šele ko se bodo obratili družbene prehrane, servisi v stanovanjskih skupnostih, pouk gospodinjstva v šolah in podobno dobro uveljavili, bomo verjetno o ženi in njenem družbenem udejstvovanju čisto drugače govorili. In vidite — strokovno usmerjanje teh centrov in servisov bo v bodoče naša največja in prva naloga. Če pa bo tako, pa sveda ne mislim, da bomo popolnoma prenehali s tečaji v pomoč našim gospodinjam. Marsikaj tega bi bilo treba v bodoče vnesti že v program gospodinjstva v šolah in to bomo tudi storili.« je še dodala tovarišica Dimecova.

Na centru za napredek doma in družine pripravljajo za jesen tudi pravila za šolske kuhinje — mnoge namreč delajo brez posebnega programa prehrane. V bodoče, ko bo povsem ukinjena pomoč, ki so jo kuhinje doslej dobivale, bo namreč treba posvetiti več pozornosti sestavi in pestrosti hrane. »Toda na žalost, marsičesa, kar priporočamo, ne izvajajo. Sestavili smo jedilnico za počitniško skupnost — verjemite, da smo imeli

s tem mnogo dela — pa jih zdaj ne uporabljajo. Pri nas ljudje še vse preveč mislijo, da dobro je le tisti, ki ima na mizi vsak dan meso. Prav zaradi tega se trudimo, da bi obrate družbene prehrane vodili ljudje z dobro strokovno izobrazbo — pa mnogokrat v delovnih kolektivih za to plat izobraževanja nismo našli razumevanja, ne sredstev.

Nevsiljiva tabla z imenom centra in vhod v center za napredek doma in družine

Naša velika in iskrena želja je, da bi ljudje začutili, da jim je center potreben, nekako tako potreben kot je na primer — zdravstvena postaja.« se je tovarišica Dimecova nasmehnila.

Zalški center za napredek doma in družine ima nedvomno jasno začrtano pot svojega nadaljnega dela. Zato bi bilo prav, da bi našel v vseh družbenih organih popolno razumevanje. -ij

BODIMO PREVIDNI

Na trgu se stojnice kar šibijo pod kupi breskev, marelic, zgodnjih jabolč in drugega sadja. Vse prepogosto pa lahko opazimo, da sadje marsikdo kar takoj poje, seveda neoprano. In nekaj minut nato izpijejo požirek vode iz vodnjaka, ki je postavljen tako privlačno. — Vodovod na trgu ni nam-

enjen žejnim, vsekakor ne v glavnem, ampak je tam zato, da spominja kupce, da morajo vsako prepogosto pa lahko opazimo, da sadje marsikdo kar takoj poje, seveda neoprano. In nekaj minut nato izpijejo požirek vode iz vodnjaka, ki je postavljen tako privlačno. — Vodovod na trgu ni nam-

BOWLE - BOWLE

BOWLA IZ JAGOD

Bowle so ledene pijače, ki jih pripravimo iz vina in šampanjca, ali pa iz lahkega vina in sode. Izbrali smo tri recepte bowl in vam jih priporočamo. Za bowle iz jagod potrebujemo: 2 litra gozdnih jagod, pol kilograma sladkorja, dva litra vina in pol litra sode ali šampanjca. Najprej izberemo pol litra celih jagod, jih

očistimo jih damo v posodo. Posipamo jih z delom sladkorja, ostali sladkor pa z malo vode kuhamo v gost sirup. V ta sirup dodamo preostale jagode in pustimo vse skupaj dve uri počivati. Po dveh urah sok precedimo skozi krpo v posodo, kamor smo prej spravili jagode, dolijemo vino, dodamo led in posodo spravimo v hladilnik — ali v kar se da mrzel prostor.

Čevlji poletne sezone

Letošnji čevlji za poletne mesece so udobni — to bi bila lahko definicija za obuvala, ki jih bomo nosile do jeseni. Čevlji so zaokroženi in peta je celo pri najelegantnejših visoka največ pet do šest centimetrov. Pri športnih čevljih opažamo široko, nizko, udobno peto. Letos na ulicah vidimo prav malo sandal — zamenjali so jih čevlji iz mehkega usnja v elegantnih oblikah; sandale nosimo edino le še na plažah.

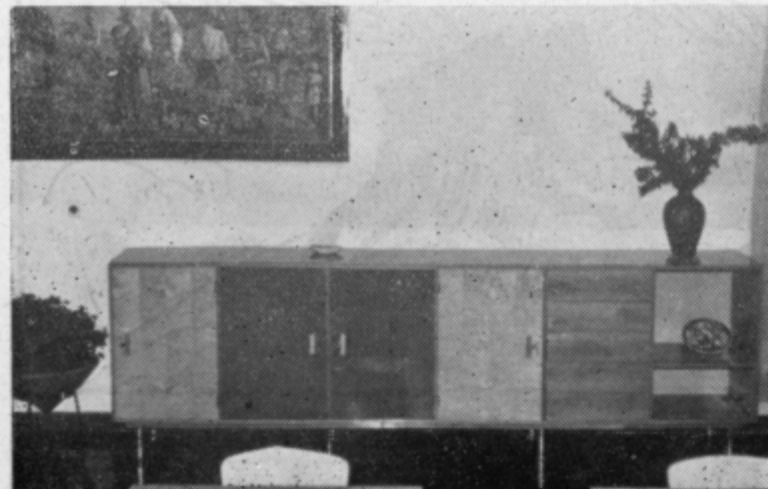
Francozi predlagajo za letošnjo sezono precej športne čevlje, barve pa temne — nianse rdeče, zelene, sive... Največja moda je naravna koža popacana z rdečo, sivo in črno barvo. Čevljev takih tonov verjetno pri nas še ne bomo tako kmalu videli.

BOWLA IZ BRESKEV

Potrebujemo: 12 breskev, pol kilograma sladkorja, dva litra vina in pol litra sode ali šampanjca. Breskve olupimo, razrežemo na četrtine in jih položimo v posodo — posipamo jih s sladkorjem. Nanje nalijemo vino, dodamo led in čez nekaj ur serviramo. Pred serviranjem dolijemo sodo ali šampanjec.

BOWLA IZ POMARANČ

Potrebujemo: šest pomaranč, dva litra vina, pol kilograma sladkorja in pol litra sode ali šampanjca. Pomaranče olupimo, odločimo koščice, posipamo s sladkorjem in dobro zmešamo. Na pomaranče nalijemo vino, dodamo led, nato še sodo ali šampanjec. Bowla naj stoji na ledu.

Učilnica, kjer se bodo kmalu spet zbrali tečajniki.

VOLIVCI PREDLAGAJO...

Po zaslugi dobrih priprav in zanimivih vprašanj, ki so prišla na dnevni red, so zadnji zbori volivcev na območju celjske občine prav lepo uspeli. To se pa vidi tudi iz pobud in predlogov, ki so jih volivci dali za rešitev nekaterih problemov. Da, predlogi so tu, zdaj pa nastane le vprašanje, kdo jih naj rešuje. Prav je, da jih obravnava ljudski odbor, še bolj pa bo prav in koristno, če bodo te pobude podrobno proučile stanovaljske skupnosti in krajevni odbori. Pa ne samo, da jih bodo temeljito proučili; stanovaljske skupnosti in krajevni odbori so pred volivci določena območja odgovorni za reševanje nekaterih problemov, zlasti pa tistih »drobnih«, s katerimi se ljudski odbor ne more ukvarjati. To pa velikokrat niso samo »drobni« problemi, temveč zadeve, na katere volivci opozarjajo z največjo resnostjo in želijo tudi sami pomagati, da jih rešijo.

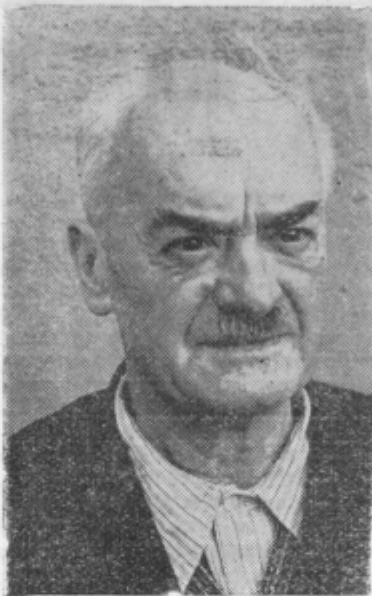
Poglejmo si nekaj takih »malenkosti«. Ali menite, da bi res moral ljudski odbor poseči vmes in ukre-

pati, da bi se enkrat za vselej uredilo dvorišče poleg kemične čistilnice in barvarne, in ali ne bi mogli tega storiti stanovalci tistega območja, ali pa koristniki dvorišča? Menimo, da bi lahko! Brez posebnih težav bi lahko dvorišče poleg bloka v Ključavničarski ulici spremenili v otroško dvorišče, kot želijo to volivci skupnosti Center II. Podjetje Javne naprave pa bi tudi lahko ustreglo prošnji, da bi fekalije odvažalo v nočnem času in ne podnevi. Volivci se nadalje niso strinjali, da je Savinjsko nabrežje postalo steza za kolesarske dirke, saj je to eno najlepših sprehajališč. In vendar, tam dirjajo kolesarji, ker ni nikogar, ki bi napravil ali uveljavil red. Zakaj? Prebivalci zahodnega dela Otoka že dalje časa opozarjajo na gradnjo mostu in Levcu. Kot pravi se bo treba glede tega pogovoriti s sosednjo žalsko občino. V Gaberju so menili, da bi lahko izboljšali kanalizacijo pri Lesno industrijskem kombinatu ter v Cinkarniški ulici; cesta pod Golovcem pa tudi kliče po popravilu. Zanimivo, tudi prebivalci Alja-

žvega hriba so se spravili nad Javne naprave in ostro kritizirali odlivanje fekalij v Voglajno sredi mesta in nadalje, da se odvažajo v Čret in pod Stari grad, kjer so potem leglo mrčesa. Če je vse to res, potem priporočamo sanitarni inšpekciji, da napravi red. Sicer pa si prebivalci Skalne kleti želijo, da bi tudi tja prišel avto za odvažanje smeti. Volivci Pod gradom so spet opozorili na onesnaženje voda, zlasti pa Savinje in zahtevali, naj industrijska podjetja zgradijo čistilne naprave. Na Polulah bi radi imeli zraven šole tudi vrt, razen tega pa most, ki bi vezal njihovo naselje z Zagradom.

V Vojniku so menili, da bi lahko kmetijska zadruga žagala les tudi za privatni sektor, na Dobrni pa so spet sprožili vprašanje asfaltiranja ceste od Vojnika do zdraviliškega kraja. V Štorah pravijo, da bi že lahko končali dela na ploščadi avtobusne postaje.

Volivci so predlagali... vendar, ne samo predlagali, temveč s tem tudi zahtevali, da se ta dela uredijo. M. B.

Slovo z glednega Lučana

Clovek, ki ljubi lepo pesem in lepo petje, ne more biti v svoji notranjosti trd in sebičen. Takšen je bil tudi pokojni Jože Boltin iz Luč ob Savinji. Kdo bi mislil ob pogledu na visokega, postavneva goveda, da se v njem skrivata tolikšna mehkoča in sočutje do človeka.

Bil je delaven, marljiv in njegov največji užitek je bil — koristiti ljudem. O svojih zaslugah, ki pa niso bile malenkostne, ni govoril, ponosen pa je bil ob pogledu na napredek svojega lepega kraja, ko se je le-ta pričel spreminjati v turistično postojanko.

Vse dotlej, ko mu je bolezen stopila na pot, je bil poln življenjske sile in ustvarjalnosti. Bil je tudi steber gasilstva. Visokega odlikovanja, ki je prispelo dan pred njegovo smrtjo, žal ni mogel več videti, saj bi sicer gotovo to proslavil s svojimi številnimi prijatelji in pevci.

Turistični teden

Zgornje Savinjske doline

FLOSARSKI BAL NA LJUBNEM

Turistični delavci v vseh krajih moziške občine se že dlje časa marljivo pripravljajo na letošnjo veliko propagandno akcijo, na prireditve prvega turističnega tedna Zgornje Savinjske doline. To nam je v razgovoru potrdila tudi predsednica sveta za turizem pri Občinskem ljudskem odboru Mozirje mg. ph. Mita Gologrančeva, ki je še dejala, da je pobudo za te prireditve, ki naj številne turiste in ostale goste opozorijo na lepote tega predela naše ožje domovine, na možnosti udobnega letovanja in podobno, dal občinski svet za turizem in so to pobudo z velikim razumevanjem sprejela ne le turistična društva, temveč tudi ostale organizacije, prav tako gospodarske, ki so kakor koli vezane na turizem.

— Ali je program prireditev za ta teden že sestavljen?

— Je. Začele se bodo 30. julija in končale sedmega avgusta. Prve prireditve v okviru tega tedna bomo pripravili v Mozirju in to že v nedeljo. Tako je na sporedu slavnostno zasedanje turističnega društva, nadalje razstava slik Horvata-Jakija, razstava Hortikulturnega društva itd. Popoldne bodo plavalne tekme, zvečer pa intima domača veselica.

Ponedeljek in torek, pa tudi nekatere naslednje dneve bodo turistična društva izkoristila za organizacijo izletov v bližnjo in daljnjo okolico.

Zelo lep bo tudi sobotni program, to je 5. avgusta, ki bo pri Igli. Tam bodo uredili umetno razsvetljavo, planin-

ci pa pripravili demonstracijo zahtevnega plezanja.

Zaključne prireditve bodo v nedeljo, 6. avgusta na Ljubnem. Tako bo v šoli odprtih več razstav, kot turistična, ribiška, lovska, nadalje razstava slik Jožeta Horvata-Jakija, etnografska razstava itd. Lovci bodo pripravili tekmovalje v streljanju na glinaste golobe. Razen tega bo to nedeljo dopoldne še skupno zasedanje članov Celjske turistične zveze, nadalje okrajnega ter občinskega sveta za turizem.

Največ zanimanja pa bo vsekakor za popoldanski program, za flosarski bal. Tako bodo domači splavarji prikazali vdiranje splava, namestitve vesnikov, vožnjo splava do veseličnega prostora ter prijetanje flosa. Zatem se bo razvil pravcati flosarski bal.

V programu zaključnih prireditev je še nastop folklorne skupine »France Marolt« iz Ljubljane.

Prireditelji so nadalje oskrbeli lične ikeramične značke, ki jih bodo ženske s pridom nosile kot broše. Tudi na srečolov nismo pozabili.

— Ali mislite vsaj flosarski bal prirediti vsako leto?

— Vse kaže tako. Namravamo ga pa imeti vsako leto v drugem kraju.

— Zakaj ste se pravzaprav odločili za te prireditve?

— Prvič zato, da pozivimo turistično propagando za naše kraje, nadalje, da nudimo gostom in izletnikom nekaj svojevrsne zabave, jih seznanimo z našimi krajevnimi običaji in navadami, da jim približamo lepote obeh dolin in podobno. M. B.

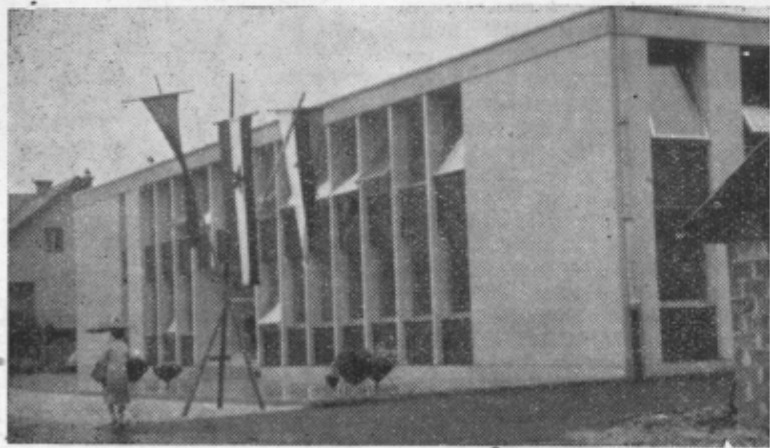
Oči grede za lepim...

Lepa roža, lep razgled, lepa hiša, lepa obleka, vse je vabljivo za oči in nihče se ne zgraža, če vsi škilimo za temi rečmi.

Kaj pa lepo dekle. Tu se mnenja razhajajo. Zlasti je hučo, če kak tak živ okras spelje za šabo pogled odraslega, starejšega moža, in tem huče, če je že prstan na njegovi roki.

Pogled pa je lahko tako radostno nedolžen, kot priprto pohoten. In oči so ustvarjene, da gledajo, da vidijo lepše od lepega, prijetnejše od prijetnega, pa tudi navzdol pod povprečje do grdega, odurnega... In ne samo na zunan, tudi v notranjosti ljudi, njihove misli in značaj.

Tudi tema dvema sprehajalcema je ušel pogled po škarpki k mladi kopalci. Morda skrivaj. Toda aparat je zabeležil, zlasti ker je aparat bil opremljen s teleobjektivom, ki precej približa...

Pročelje novega gasilskega doma ob Dečkovi cesti

V žalski občini bodo obnovili nekatere šole

Po perspektivnem programu razvoja osnovnega šolstva, ki ga je izdelal svet za šolstvo žalske občine, bi bilo treba poleg gradnje osnovne šole v Libojah, obnoviti še

nekatero šole že v letu 1961. Šole, ki bodo prve na vrsti so: osnovna šola Galicija, Gotovlje, Letuš in glasbena šola v Zalcu.

Vendar teh adaptacij s sredstvi, s katerimi letos razpolaga občinski družbeni sklad za šolstvo, ne bi mogli izvesti, saj bo treba celo za nekaj mesecev odložiti dograditev osnovne šole v Libojah, ker primanjkuje finančnih sredstev za redno finansiranje osnovne dejavnosti šolstva. Zdad pa so priskočila na pomoč podjetja, ki bodo prispevala finančna in materialna sredstva za obnovu nekaterih objektov.

V Galiciji, Gotovljah in Letušu bodo uredili fasade, sanitarije, izvršili pleskanje in beljenje, popravili okna in vrata, položili pode in izvršili še nekatera druga dela. Računajo, da bo moč te stavbe urediti tako, da nekaj let ne bo potrebnih nobenih večjih investicij, odnosno vzdrževalnih del. Razen tega bodo uredili tudi prostore, ki jih je letos dobila v uporabo glasbena šola, začeli bodo zamenjavati pode v žalski osnovni šoli. JG

Dnevno letovanje »Na gričku«

Društvo prijateljev mladine je tudi letos pripravilo za celjske pionirje dnevna letovanja. V prvi izmeni je bilo nad sto otrok, sedaj, v drugi pa jih je okoli petdeset. Vsako jutro se zberejo ob osmih srednjem gimnaziju, od koder grede s svojimi vzgojitelji do znane izletniške točke »Na gričku«. Tu za prvo malico grizejo kruh, sir in sadje, nato se igrajo z žogo in postavljajo šotore. Pogosto grede na izlete v bližnjo okolico in obirajo borovnice. Ob vročih dnevih pa se kopajo v Savinji. Tako poteče čas do druge malice. Ob dveh pa odidejo proti domu, da preživijo preostali del dneva s starši.

Prvega avgusta bo sestavljena že tretja izmena otrok. Društvo prijateljev mladine v Celju vabi pionirje, da se vključijo v to letovanje, ki je zanimivo in ceneno. Starši plačajo za vsakega otroka v eni izmeni samo dve sto dinarjev, ostale stroške pa krije svet za varstvo družine pri občini Celje.

Čitajte Celjski tednik

Tempora mutantur ali kozerija

So ljudje, ki se radi pohvalijo s tem, da jih je bilo recimo še pred dvajsetimi leti sram hoditi pred očmi javnosti »pod roko«, ne glede na to, da so bili odrasli, da so se kasneje poročili in da so poročeni še danes. In zakaj? Pravijo, da zato, ker so bile takratne etikete in moralne norme take. Te so se seveda medtem zelo spremenile, ker se je pač vse bistveno spremenilo in ker se vse spreminja.

Danes je le redkokoga še sram zavoljo tako samo po sebi umevne zadeve, kakršna je stik dveh rok. Razvoj ljubezenskih čustev je očitno odpravil sleherni sramežljivost in namesto nje postavil načelo svobodne afirmacije medsebojne privrženosti kjerkoli, na primer prav tako na ulici kakor v kakšnem skrivnem koticu. Niso redki ali izjemni primeri: da se dva predajata svojim ču-

stvom pri belem dnevu (recimo v ulici 29. novembra) in da ju prav nič ne moti slučajna navzočnost mimoidočih indiferentnih državljanov; da dva manifestirata enak položaj prav tako pri belem dnevu (v Kocbekovi ulici), pri čemer ju morda bolj kot čustva razvneza občutek, da nista sama, da ju torej ljudje gledajo; da se dva pred poslopjem, kamor hodita v šolo, po končanem pouku snideta (kakor velja to za odrasle ljudi — ne da bi se pri tem bala moralnega kodeksa, ki »preži« iz zbornice; da... in tako dalje... da se pri tem izognemo vsaj terminologiji, ki običajno spremlja take in po-

dobne prizore; ki je zelo eksaktna in stvarna, z eno besedo, realistična!

Tempora mutantur et nos mutantur in illis.

Pred Mignonom se je ustavljal avtomobil in iz njega je stopil elegantno oblečen in odišavljen možak s pečatnim prstanom. Poleg pečatnega prstana je imel kakih štiri deset let. Gledal je na uro in gledal okrog sebe. Bolj ko je ura tekla, bolj je bil nemiren. Nenadoma pa se je njegov obraz zvedril in razpotegnil — pred njim je stalo morda šestnajstletno dekle. Spregovorila sta nekaj besed, sedla v avtomobil in se odpeljala. Morda je bila njegova hčerka, morda tudi kakšna sorodnica, recimo nea-

kinja. Nečakinje dandanes niso redke.

V glavnem: strašni tempo sodobnega življenja je očitno pospešil proces pubertete, hkrati pa človeka tudi časovno omejil, se pravi, časovno omejil njegovo dejavnost. Ker gre v vseh primerih za udeležbo pubertetnikov, ki so puberteto »že« preživeli, je razumljivo, da bi se jim vsakršno izgubljanje časa »lahko v kasnejših letih le bridko maščevalo«, in sicer po pravilu kar lahko danes spoznaš, ne spoznavaj šele jutri! Torej — ne spoznavajmo samo sveta in domovine, pač pa tudi srca globokine! Borimo se po možnosti še celo za uvajanje spoznavnih dosežkov v vzgojne ustanove in videli bomo, kako daleč bomo prišli! Videli bomo, da smo zdaj morda šele na začetku poti in da lahko navsezadnje še marsikaj storimo, da to pot preusmerimo proti kakšnemu svetlejšemu cilju!!

Vaše vrstice

Tov. urednik!

Stanujem na robu mesta. Zadevo, o kateri imam namen napisati nekaj vrstic, ne more rešiti Stanovanjska skupnost, temveč nekdo, ki je za to stvar odgovoren.

Stanovalci predelov izven mesta se čutimo nezaščiteni. Morda zveni to čudno in neverjetno, vendar tako je. Zadnja leta ni na naših ulicah opaziti ne podnevi, kaj šele v nočnih urah organa LM. Iz tega se je rodil problem, katerega je potrebno obravnavati.

Poglejmo Vrnčevo ulico. Na njej so dovolj vidna znamenja, da je ulica za promet zaprta. Vendar, kako preprečiti vožnjo nediscipliniranim voznikom motornih vozil? Na ulici ni nikoli nobene kontrole. Ali naj bomo res državljani tisti, ki bomo to preprečili. V takem primeru bi morali biti dobri tekači, da bi za letočim avtomobilom pisali registrske številke. To je praktično nemogoče, saj vozniki, ki jih »vest« malce le teži, da vozijo po prepovedani poti, povečajo hitrost in s tem nevarnost še povečajo. K temu se pridruži v suhih dneh oblak prahu, v deževnih pa curki blata, s katerim vozniki prav radi nagradijo pešce, ki jim dajo le malo slutiti, da poznajo prometne predpise.

Kaj naj storim?

Kolesarji se tod vozijo kot da je cesta namenjena le njim. Njihovi prekrški presegajo vse meje in bi zaradi njih v mestu prav gotovo plačali kazni.

Clovek bi mislil, da se vrvež ponoči umiri. Toda, tokrat pridejo druge nevarnosti, ki pa svoje meje povečajo in razširijo še na ostale ulice.

Nekateri ljudje pozabljajo, da je noč namenjena spanju. Normalnemu človeku je to tudi normalno. Pijane družbe in tudi posamezniki ki zapuščajo lokale, se od tam preselijo na ulice, največkrat in najraje pod luči — kot večje in tam glasno »zapojo«. Clovek, ki se prebudi iz spanja je v strahu, da ni zašel med zveri. Med »petjem« nastopajo tudi vriskajoči solisti, — v posteljah pa mirni državljani postanejo nemirni in zaman kličejo na pomoč tiste ljudi, ki bi s svojo avtoriteto enkrat za vselej tem nočnim pevcom (v pevskih zborih jih namreč ni opaziti) določili uro petja za nekaj ur nazaj. Morda bi bilo dobro organizirati oddajo »pokaži kaj znaš«, ker bi sicer prišla v poštev tudi ena izmed teh talentiranih družb, ki nastopa na cesti celo z instrumentom.

Na tem predelu se pojavljajo tudi druge »nočne ptice«, zaradi katerih se je marsikatera stanovalka tega terena odrekla gledališču, sodelovalju v kakšnem društvu, predavanjem itd. Zakaj? Vprašajte uslužbenko neke kulturne ustanove, kaj se ji je primerilo, ko se je vračala iz službe! Vprašajte ženo, ki je z nočnega vlaka s kovčkom v roki šla mirno domov, pa sta ji dva neznanca pirtinsila nekaj krepkih, ki jim jih prav gotovo nikoli ne bo vrnila in se zanje tudi nista in ne bosta zagovarjala. Približno tako sem doživela osebnost, le s to razliko, da sem pravčasno pobegnila in skrita za neko ograjo čakala, da je nevarnost minila. Takrat sem obljubila, da bom preko časopisa vprašala; če se smatra, da je naše mesto kulturno dovolj doraslo, odnosno celo preraslo druga večja mesta pri nas, da gre kar zlahka brez kontrole od strani organov LM. Vsaj v času, se da zaključiti gostinska ura in so ponočnjaki primorani iti iz lokala, bi naj ti čutili, da obstoja

neki predpis, preko katerega se pride do sodnika za prekrške.

Menim, da naš teren ni osamljen v teh primerih. Zato, tovariši miličniki — periferija vas kliče in z njo disciplinirani državljani, ki iščejo od vaše strani le zaščito!

D. F.

Stanovanje...

Tov. urednik!

Zaposlen sem v celjski kulturni ustanovi. Vsa družina, razen sina, ki obiskuje srednjo tehnično šolo v Ljubljani, se stiska v mali in za družinsko življenje neprimerni sobici. Razen tega je še ta sobica daleč od Celja.

Lastno stanovanjsko vprašanje sem skušal rešiti tako, da sem kupil pred sedmimi leti malo hišico na robu mesta. V njej sta tedaj bili dve stranki. S prejšnjim lastnikom in z eno stranko smo se dogovorili, da se bo le-ta odselila k svojim staršem. Za drugo pa bi naj stanovanje poskrbelo podjetje, kjer je nosilec stanovanjske pravice zaposlen.

Ker se zadeva ni uredila, sem s tožbo dosegel sodno odpoved. Vendar je tudi to ostalo brez uspeha. Zadeva je namreč dobila še en prizvok, ki dokaj nerodno zveni. Stranka, ki je sprva bila pripravljena iti k staršem, je od mene zahtevala, da dosežem, da bo kljub posestvu staršev, s katerimi bi živel v skupnem gospodinjstvu, dobivala otroške dodatke. Sicer se pa ne bo izselila! Drugi stranki pa podjetje, ki je ta čas zgradilo že precej blokov, doslej še ni dodelilo stanovanja, čeprav vedo za ta pe-re problem.

Tako teče že sedmo leto, ko sem lastnik hišice, za katero sem dal vse prihranke, a še vedno moram živeti ločeno od družine, ki se pa spriči okolnosti tudi stiska v neprimernih prostorih.

Menim, da tako življenje začne presegati tudi mlajšim ljudem, zato me kot starejšega človeka zadeva toliko bolj prizadene. Svetujte mi, kaj naj storim, če se zadeva premakne z mrtve točke. Razen tega pa bi javno pojasnilo pravnikov in odgovornih ljudi ki vodijo stanovanjsko politiko, koristilo še mnogim, ki so v podobnem položaju. A. C.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

PRVO MESTO ZA MORNARICO

Po dvodnevni, izredno zanimivi in ogorčenih borbah je bilo v soboto proti večeru končano letošnje vsarmijsko prvenstvo v atletiki. Nad dve sto pripadnikov vseh enot Jugoslovanske ljudske

400 metrske progo pretekel v času 49.7 sekunde. Nove rekorde so postavili še: Popović v metu krogle z rezultatom 14.75 metra, Galić v metu kopja s 66.39, Dominkuš v troskoku in nazadnje še

armade se je borilo ne samo za prvo mesto, za velik prehodni pokal, temveč tudi za lepo darilo — kristalno vazo — ki jo je najboljši ekipi podarila Okrajna zveza za telesno kulturo v Celju. Odločitev o prvaku je padla šele v zadnji disciplini. Tako je prvo mesto pripadlo mornarjem, ki so zbrali 27.606 točk, na drugo mesto so se uveljavili tekmovalci zagrebške vojne oblasti s 27.525, 3. Beograd 26.362, 4. Skopje 26.239, 5. Sarajevo 25.097, 6. Iztalstvo 25.033 in 7. garda 24.138 točk.

Vrsti odločilnih rezultatov so udeleženci letošnjega prvenstva dodali še nekaj armijskih rekordov. Med novimi rekorderji je bil najbolj uspešen vodnik stažist Savič, ki je postavil kar dva vrhunjska rezultata, prvega v skoku v daljino z rezultatom 6.84 metra, drugega pa v teku na 100 metrov s časom 10.8 sekunde. V spisek rekorderjev se je vpisal tudi znani atlet Grujić, ki je

Mičić v peterboju z 3.186 točkami. Zanimivo je, da so v tej najtežji disciplini kar trije tekmovalci izboljšali prejšnji armijski rekord.

Armijški prvaki v posameznih disciplinah so postali: 100 m — Savič dr. Srdjan (Zagreb) 10.8; 400 m — vodnik stažist Miloje Grujić (Zagreb) 49.7; 800 m — vodnik Božo Radmanović (mornarica) 1:58.0; 1500 m — vojak Mate Ambrinac (Zagreb) 4:04.2; kros 3.000 m — vojak Zarko Djekić (Zagreb) 9:12.0; 5.000 m — vojak Mate Ambrinac (Zagreb) 15:34.2 4 krat 100 m — Mornarica 44.3; 4 krat 400 m — Mornarica 3:29.9; kroglja — razvodnik Radmilo Popović (Zagreb) 14.75; kopje — mornar Petar Galić (mornarica) 66.39; disk — razvodnik Radmilo Popović (Zagreb) 41.15; daljina — vodnik stažist Savič dr. Srdjan (Zagreb) 6.84; višina — vodnik Branislav Žižić (Zagreb) 180; troskok — pitomac Josip Dominikuš (mornarica) 13.87;

V peterboju je nastopilo štirinajst tekmovalcev. Z novim armijskim rekordom je zmagal vojak Simo Simić (Sarajevo) s 3.186 točkami. Naslednja mesta so zasedli: 2. vodnik Dragoljub Vitić (Beograd 3.106, 3. pitomac Radić Mijajlović (mornarica) 3.016 itd. Oba dneva vsearmijskega prvenstva se je na stadionu Borisa Kidriča v Celju zbralo več tisoč ljudi, ki niso bili razočarani, saj so videli lepe in ogorčene ter zlasti še kvalitetne borbe. Celotno tekmovalje pa je brez napak izvedel sodniški zbor atletskega društva

Kladivarja. Ob koncu tekmovalja je bila še majhna svečanost, na kateri je generalni major Franc Kočever-Ciril podelil zmagovalni ekipi prehodni pokal, zastopnik Atletske zveze Slovenije pa prav tako lep pokal tekmovalcem iz Sarajeva, ki so se izkazali z največjo borbenostjo in disciplino. Lepa darila je poklonila še Okrajna zveza za telesno kulturo in to ne samo najboljši ekipi, temveč tudi najboljšim posameznikom v tekih, skokih, metih in peterboju. —mb

Še več takih prireditev

Tudi celjski športniki so lepo in dostojno proslavili obletnico revolucije ter praznik mesta Celja. V sredo, 19. tega meseca so namreč na stadionu Borisa Kidriča pripravili uspelo športno revijo, na kateri so razen atletov Kladivarja in tekmovalcev ljubljanskih in mariborskih atletskih klubov sodelovali še orodni telovadci, pionirji v preskokih ter judoisti Olimpa.

Uspelo revijo pa je zelo posrečeno dopolnila še slavnostna otvoritev vsearmijskega prvenstva v atletiki. Tako je zbrane tekmovalce zagrebške, beograjske in skopljanske vojne oblasti, nadalje letalstva, mornarice in garde pozdravil generalni major Franc Kočever-Ciril, zatem pa je ob prazniku celjske občine spregovoril še sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov Tone Skok.

Atletsko tekmovalje je dalo nekaj odličnih rezultatov. Tako je Drago Kunej postavil z rezultatom 166 cm v višino nov državni rekord za pionirje. Enak

rekord je dosegla tudi Kramaričeva v teku na 60 metrov s časom 7.8 sekunde. Peterki pa je v metu diska uspelo postaviti nov celjski rekord, ki se glasi 47.44 metra. Sicer pa so bili v posameznih disciplinah doseženi naslednji najboljši rezultati:

CLANI: 110 ovire — Lorger 14.5, Brodnik 15.2; 100 m — Lorger in Kolnik 10.7; višina — Brodnik 185, Potrč (Novo mesto) 185; disk — Peterka 47.55; 400 m — Kovač (Dinamo) 48.7, Grujić (JLA) 49.6, Vučer (K) 50.5; 800 m — Narač 1:55.4, Span (Ljubljana) 1:56.8; 1.500 m — Hafner (Ljubljana) 3:57.0, Kopitar (K) 4:05.8; kopje — Spilar (Novo mesto) 68.14, Brodnik 67.23; CLANICE: 80 m ovire — Ostrovska (Branik) 11.8, Urbančič 12.0; 100 m — Serbec 12.5, Lubej 12.8; 400 m — Gašpar 62.4; 800 m — Slamnik 2:19.0, Hude (Novo mesto) 2:26.3; disk — Čelesnik (Olimpija—Svoboda) 43.13; kopje — Mastnak 33.44; 4 krat 100 m — Kladivar 1:50.0; daljina — Lubej 52.2, Urbančič 52.1, PIONIRJI: 100 m — Kulovec (Olimpija—Svoboda) 11.9 (izenačen državni rekord); višina — Kunej 166. PIONIRKE: 60 m — Kramarič 7.8, Mlakar 8.0;

Zasluzeno odobravanje so poželi tudi orodni telovadci, ki so nastopili na bradlji. Med njimi je bil tudi reprezentant Tine Srot. Uspela je bila točka, v kateri so se predstavili pionirji v preskoku čez konja. In končno je prireditelj revije storil prav, ko je v programu uvrstil še prikaz jiu-jitsa in judo športa. Tako so nekatere osnovne elemente tega borilnega športa prikazali člani in članica Olimpa.

Lepo srečanje pingpongašev

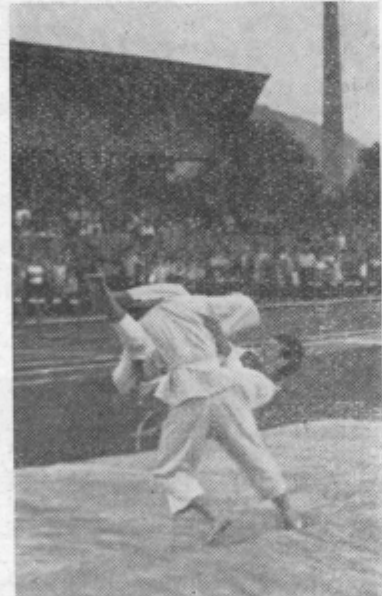
V počastitev celjskega praznika je Občinska zveza za telesno kulturo razpisala zanimivo tekmovalje v namiznem tenisu; vse nastopajoče pa razdelila v tri skupine. Prvi so se za zeleno mizo sešli tisti igralci, ki so pred dvajsetimi leti, pa tudi kmalu po vojni zasedali ne samo vrh celjskega, temveč tudi slovenskega namiznega tenisa. Osem jih je bilo. Med njimi je edini ostal neporažen Milan Božić. Naslednja mesta pa so zasedli: 2. Jože Coh 6 zmag, 3. prof. Ludvik Rebeušek 5 zmag, 4. Konrad Končan 4 zmage, 5.—7. Pavle Božić, Dušan Godnik in dr. Franc Rebeušek po dve zmagi, 8. Vinko Hrovat brez zmage.

Zatem so se spoprijeli mlajši člani, aktivni igralci. Mednje se je uvrstil tudi Jože Coh, ki je zasedel častno drugo mesto. V odločilni igri za naslov prvaka ga je premagal Jože Jazbec. Treje in četrto mesto sta si razdelila Franc Rojč in Ivo Rehar s po šestimi zmagami, peto in šesto Janko Kvas ter Ivan Pernovšek s po tremi dobljenimi par-

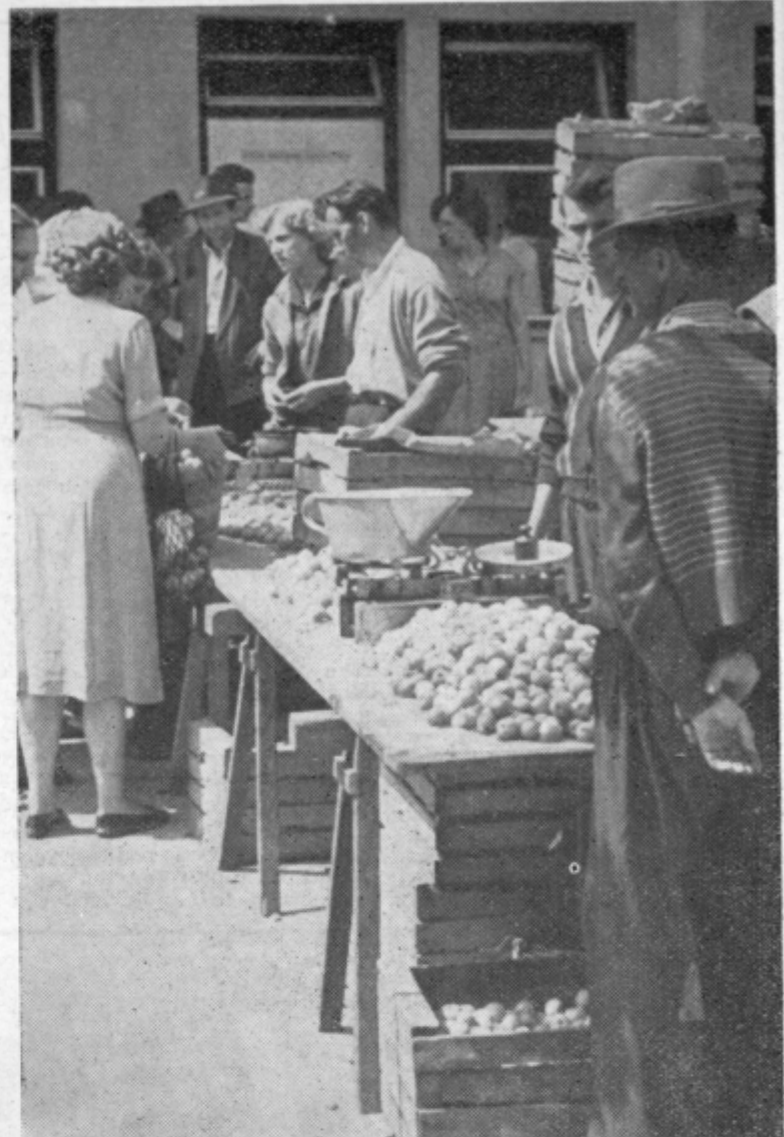
tijami, sedmi je bil Vinko Rehar z dvema zmagama, osmo in deveto mesto pa sta si razdelila Karl Založnik in Peter Hlratnik, ki sta zmagala samo po enkrat.

Zelo zanimiva je bila borba med mladinci in pionirji. V konkurenci je neporažen ostal le Janko Kvas. Ostala mesta pa so osvojili: 2. Vlado Gajsek 7 zmag, 3. Ignac Kršinar 6, 4. Marjan Traver 4, 5. Marjan Poznič 4, 6. Andrej Božić 4, 7. Igor Mlakar 2, 8. Miro Požun 1 in 9. Franc Berk brez zmag. Izven konkurence sta v tej skupini nastopila še igralca iz Zaleca Ivan Podpečan ter Niko Markovič. Najbolj uspešen med njima je bil Podpečan, ki ni kloni niti v eni partiji in tako pobral deset zmag. Markovič pa si je priboril šest dragocenih točk.

Cepprav sredi »mrtve sezone« je ta turnir zbral zadovoljivo število igralcev, vsekakor pa pokazal, da ima Celje dovolj pristavev male bele žogice in da je prava škoda, ker je ta panoga več ali manj v upadanju.

Prizor iz jiu-jitsa

Slika s celjskega trga

Nove evidenčne tablice

Pred kratkim se je začela ne samo registracija motornih vozil, ampak tudi zamenjava evidenčnih tablic. To je akcija, ki je po vsej Sloveniji. Dosedanje evidenčne tablice zamenjujejo z novimi, na katerih so tudi začetne ali značilne črke, ki označujejo okrajno pristojnost. Tako bodo vsa motorna vozila iz celjskega okraja dobila tablice z oznako CE, kar pomeni Celje.

Zamenjava starih z novimi evidenčnimi tablicami bo izvršena do konca avgusta, opravlja pa se pri sedežih občin.

Te dni se bo začela zamenjava evidenčnih tablic za motorna ko-

lesa. Te tablice pa se bodo nekoliko razlikovale od onih, ki so pritrjene na avtomobilih, pa čeprav bodo tudi imele črki CE (za celjski okraj), saj bodo kvadratne, pritrjevale pa se bodo samo na zadnji blatnik in ne več na sprednjega.

Celjski TRG

Krompir 25 (50-40), čebula 100-120 (120-140), česen 160 (160-200), fižol str. v. (150-160), fižol str. n. (100-120), fižol zrna v. 90-130 (100-150), fižol zrna n. 100 (80-100), solata 50-70 (60-100), špinata (180-200), cvetača (60-80), ohrovt 40 (50), peteršilj 100 (100-120), pesa 50 (50-70), rabarbara (100-120), korenček 50-75 (60-80), kumare 90-120 (40-120), paprika 114-140, paradižnik 90-110, grah (100), grah sladki (120), zelje gl. b. 20-25 (25-30), gobce (100-400), slive (40-70), limone 220, jabolka 40-70 (35-60), mahine (200), bruske 70 (50-90), marelice 80 (60-80), bruske 100 (80-150), borovnice (100-150), mleko 56 (56), maslo (720-840), skuta (200), smetana (520), jajca 25 (25-25), kokoši (650-1000), piščanci (400-500), zajci (200-800), ribez (150-200), fige sveže (70-125), višnje (120), buče (40-60), zelje kislj (50-70), orehi nelušč. (500-600), grozdje (150).

Trg je bil dobro založen. Primanjkuje še vedno mlečnih izdelkov, juvc in perutnine.

OBILEN LOVSKI PLEN

Po podatkih Lovske zveze Celje je bil celotni odstrel divjadi v lanskem letu na območju celjske zveze takle: 1 medved, 2 jelena, 31 gamsov, 689 srnjadi, 100 divjih prašičev, 5252 zajcev, 708 lisic, 50 kun zlatic, 4 kune belice, 2 divje mačke, 57 podlasic, 79 jazbecev, 51 pižmovk, 1 planinski orel, 21 velikih petelinov, 8 ruševcev, 184 gozdnih jerebov, 1332 fazanov, 283 poljskih jerebic, 32 ključanov, 457 golobov, 43 divjih rac, 722 kraguljev, kanj in skobcev, 9121 vran, srak in šoj, 96 dihurjev in 818 vereric.

Gibanje PREBIVALSTVA

Od 17. 7. do 25. 7. 1961 je bilo rojenih 50 dečkov in 24 deklic.

Poročili so se: Rafael Skomina, strojni tehnik, in Danijela Lampret, uslužbenka, oba iz Celja. Vinko Ostrožnik, tapetnik in Jožeta Hrnčar, pletilja, oba iz Celja. Marjan Mljac, tehnični administrator in Gerta Volkar, cvetličarka, oba iz Celja. Anton Vidregar, krojač, in Rosvita Kranjc, delavka, oba iz Celja. Albin Turk, avtomehanik, in Danijela Zdovec, trgovska pomočnica oba iz Celja.

Umrli: Ferdinand Firant, delavec iz Turna, star 57 let. Anton Sešel, uslužbenec iz Crne, star 35 let. Martin Kos, upokojenec iz Medloga, star 83 let. Alojz Dvorsak, delavec iz Gotovelj, star 51 let. Antonija Romih, gospodinja iz Vrha, stara 74 let. Terezija Rojnik, gospodinja iz Sp. Gorč, stara 75 let. Alojzija Cesarec, upokojenka iz Hlevnice, stara 74 let. Franc Mernik, upokojenec iz Stor, star 76 let. Jakob Oslovnik iz Saleka, star 83 let.

KRONIKA NESREČ

V Podpinu pri Braslovčah je avto podri Karla Laznika. Ta nesreča mu je prinesla zlom roke ter pretes možganov. — Enajstletni Franc Trtnik iz Zadobrove je padel na razbito steklo. Prerezal si je nogo. — V Podgaju pri Pionkvi je s kolesom padel Anton Vizej in si pokodoval glavo.

Celjska kronika

Več propagande za orodno telovadbo

Konec prejšnjega tedna se je v telovadnici gabskega Partizana končal nekajdnevni tečaj za orodno telovadbo, na katerem se je zbralo okoli dvajset pionirjev iz najrazličnejših partizanskih društev. Tečaj je pripravila ustrezna komisija pri Okrajni zvezi za telesno kulturo, vodil pa ga je znani telovadec in državni reprezentant Tine Srot. V pomoč sta mu bila August Kisel in Jože Srot.

— Ali ste zadovoljni z udeležbo in tečajem na sploh?

— Zelo. Prvič, ker je ta tečaj pokazal, da se je nekdo vendarle začel zanimati za vzgojo mladih orodnih telovadcev in drugič, ker je še prvi poskus potrdil, da je med pionirji veliko zanimanja za to športno panogo, je ugotovil tovariš Tine Srot. S tem tečajem je bil napravljen prvi korak k sistematični in upam, da tudi k stalni vzgoji mladih orodnih telovadcev. Zdaaj pa bo treba zagotoviti, da se bo to delo nadaljevalo in še razširilo. Po mojem mnenju bo treba to obliko vzgoje mladih orodnih telovadcev uveljaviti ne samo v Celju za okrajno merilo, temveč tudi pri vseh občinah in društvih.

— Po podatkih, s katerimi razpolagamo, orodna telovadba nima prevelikega števila aktivnih simpatizerjev. Kaj menite, kje so vzroki za to?

— Po mojem mnenju v prevažni propagandi orodne telovadbe in v pomanjkanju vaditeljev in trenerjev za to panogo. Naše delo, in to trdo in vztrajno, ja preveč skrito za zidovi telovadnic. Imamo premalo tekmovalj in zlasti še premalo nastopov, ki so največja propaganda. Večkrat bi morali pripraviti takšno športno revijo, kot preteklo sredo na stadionu Borisa Kidriča, na kateri smo tudi orodni telovadci prišli do veljave. Dobro pripravljene in izvedene nastopi so najboljša propaganda za vse športne panoge, in seveda tudi za orodno telovadbo. Razumljivo pa je, da se bo treba v enaki meri kot za moško zavzeti tudi za žensko mladino in jo privabiti na to športno področje.

— Zdaaj pa še vprašanje čisto zasebnega značaja. Kot vemo ste leto končali šolo za umetno obrt. Kaj pa zdaj?

— Trenutno kolebam med Pedagoško akademijo ter Visoko šo-

lo za telesno vzgojo. Razen tega imam pred seboj še vojaško obveznost. Vendar bi to rad za nekaj let še odložil. V orodni telovadbi sem šele zdaj prebrodil neko krizo, če smem ta pojav tako imenovati, in se uvrstil med reprezen-

tante, oziroma tudi med kandidate za prihodnje olimpijske igre. Ker lani nisem prišel v poštoev za Olimpiado v Rimu, bi seveda rad prišel v ekipo, ki bo nastopila v Tokiu. Ta želja pa je vezana na nekajletno trdo delo in vestno vadbo. —an

Srečanje z Majdo Željevo

Med tekmovalce, ki so dosegli kvalitetni vrh strelskega športa sodi tudi Majda Željeva, članica strelske družine »Branko Ivanuš« iz Celja. Tiha je in skromna, prava športnica, zato je bilo tudi pogovor o njenem športnem udejstvovanju težko izpeljati.

— S strelskim športom se ukvarjam tri leta.

— Kako je s treningi?

— Povprečno trikrat na teden po dve do tri ure. V času priprav na važnejša tekmovanja pa se čas treningov še podaljša.

— Ste bili že kdaj v reprezentanci?

— Zadnja tri leta sem stalna članica republiške ekipe.

— In vaš najboljši uspeh?

Tretje mesto med posamezniki na dvoboju mestnih reprezentanc Varšave in Ljubljane. Razen tega sem lani osvojila kar dvojni naslov republiške prvakinja. Zelo ponosna pa sem tudi na peto mesto na državnem prvenstvu 1958. leta. Ta plasman sem dosegla v skupnem ocenjevanju članov in članic. Če bi pa takrat ocenjevali same ženske, bi mi pripadalo prvo mesto.

Občinski pivaki Celja v streljanju

Pred kratkim so v Storah izvedli občinski prvenstvo v streljanju. V ekipnem prvenstvu s malokalibrsko puško je zmagala prva moštvo SD Branko Ivanuš z 945 krogi, drugi so bili strelci Tempa 885, tretji pa tekmovalci štorškega Kovinarja s 855 krogi. Med posamezniki se je v tej disciplini najbolj odlikoval Viktor Vanovšek s 240 krogi, 2. Mlakar (oba Tempo) 239, 3. Jeram (Branko Ivanuš) 238 itd. Norma za krajno prvenstvo, ki bo od 4. do 6. avgusta prav tako v Storah, je izpolnilo 39 strelcev.

V tekmovalstvu olimpijskega matcha je zmagal Klopčič s 174 krogi pred Jožtom Tržanom 172 in Aubrechtom (vsaj Branko Ivanuš) s 171 krogi. Zal je v tej disciplini zaradi miraka moral predčasno nehati s tekmovalcem Vanovšek, ki je že na začetku streljanja dosegel izvrsten rezultat in bi po vseh prognozah tudi v tej disciplini zasedel prvo mesto.

Med strelci z malokalibrsko pištolo Drulov je prvo mesto pripadlo Mejavski s 251 krogi, 2. Štrajhar 237, 3. Jože Tržan 229 itd. V tekmovalstvu z vojaško puško v trostavju je zmagal Polde Tržan s 240 krogi pred Jagrom 235 ter Dobovčanikom (vsaj Br. Ivanuša) 225 krogi.

KONJENIŠKI KLUB CELJE prireja turnir v skakanju

v nedeljo, dne 30. 7. 1961 na Mariborski 150 s pričetkom ob 15. uri v počastitev 20. obletnice vstaje.

Ljubitelji konjskega športa vabljeni!

Nad 100 strelcev na Resevni

Pred kratkim je občinski strelski odbor v Celju izvedel na Resevni strelsko tekmovanje z zračno puško, na katerem je nastopilo šestnajst ekip. Pri članih je zmagala prva ekipa Tempa s 689 krogi, na drugo mesto se je uvrstila družina z Topolišice s 668 krogi itd. Med pionirskimi ekipami pa je prvo mesto pripadlo mladim strelcem iz Ljuboj.

Med posamezniki sta v članski konkurenci največji uspeh dosegla člana strelske družine iz Topolišice in to Merhart s 188 ter Stahne s 187 krogi. Tretji pa je bil Skoberne iz Sentjurja s 185 krogi. Med mladinci, oziroma pionirji je zmagal Sršen pred Brečkom (oba iz

Celja) z 168 krogi, tretji pa je bil Kovzine iz Ljuboj, ki je zadel 116 krogov. Pri ženskah je premočno zmagala Celjanka Marica Skodnikova s 170 krogi, druga je bila Adrijaševa s 139, tretja pa Sunkova, prav tako iz Celja, s 196 krogi.

SD Branko Ivanuš - najboljša

V počastitev dvajsetletnice revolucije je strelska družina Branko Ivanuš Celje razvila svojo zastavo, hkrati pa pripravila bogat program tekmovanj.

V streljanju z zračno puško je nastopilo šest ekip ter 30 posameznikov. V ekipnem ocenjevanju je bil vrstni red naslednji: 1. Kovinar Stare 791, 2. Tempo 697, 3. Polzela 688 krogov. Pri posameznikih pa so najboljša mesta zasedli: 1. Jager (B. I.) 185, 2. Brečko 182, 3. Rozman (oba Kovinar) 182 itd.

V tekmovalstvu z malokalibrsko puško so se uspešno razvrstila moštva takole: 1. Br. Ivanuš 945, 2. Tempo 911, 3. Kovinar 884. Posamezno: 1. Jože Tržan 245, 2. Jager (oba B. I.) 239, 3. Vanovšek (Tempo) 234. V tej skupini je sodelovalo 5 ekip ter 28 posameznikov.

V streljanju z malokalibrsko pištolo Drulov so bili doseženi naslednji izidi. EKIPE: 1. Branko Ivanuš 942, 2. Tempo 754. Posamezno: 1. Jože Tržan 259, 2. Mejavšek 242, 3. Polde Tržan (vsaj B. I.) 225.

V tekmovalstvu z vojaško puško je med ekipami zmagala vrsta družine Branka Ivanuša z 918 krogi, pri posameznikih pa Jager 246, Jeram 226, Polde Tržan 224 itd.

Končno so sešeli še vse rezultate ter določili najboljšje v generalnem plasmnu. Tako je med ekipami najvišji naslov pripadal družini Branka Ivanuša, med posamezniki pa so se na najboljša mesta uveljavili Jože Tržan, Jager in Polde Tržan.

RAZPIS

KOMISIJA ZA SPREJEM IN ODPOVED DELAVCEV IN USLUZBENCEV PRI TRGOVSKEM PODJETJU ZA PROMET Z ODPADKI SUROVINA MARIBOR, Poslovna enota Celje, Mariborska 63.

razpisuje delovno mesto

nabavno prodajnega referenta

Pogoji: Trgovski pomočnik kovinske stroke s triletno prakso. Pismene prošnje z navedbo dosedanje zaposlitve poslati na »Surovina« Poslovna enota Celje, Mariborska 63.

RAZPISNA KOMISIJA PRI OBRATNO KOMUNALNI ZBORNICI ZA OKRAJ CELJE

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

I. Tajništvo zbornice:

1. STROJEPISKA
2. BLAGAJNIK

Pogoj: pod 1. — strojepiska I. a razreda z znanjem stenografije, srednja strokovna izobrazba ali ustrezna praksa. pod 2. — računski režiser, nižja strokovna izobrazba.

II. Oddelek za strokovno izobraževanje in šolstvo:

1. REFERENT

Pogoj: pristav, višja ali srednja strokovna izobrazba.

III. Oddelek za napredek obrti in komunale:

1. NAČELNIK ODDELKA
2. REFERENT — EKONOMIST
3. REFERENT — TEHNOLOG

Pogoj: pod 1. — referent I. vrste, visoka strokovna izobrazba (ekonomska, pravna ali tehnična fakulteta) pod 2. — referent II. vrste, visoka ali višja strokovna izobrazba pod 3. — referent III. vrste, visoka ali srednja strokovna izobrazba

IV. Oddelek za inštrukcijsko in analitično službo:

1. REFERENT ZA NAGRAJEVANJE

Pogoj: višja ali srednja strokovna izobrazba, referent II. vrste. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prijave kolkovane z 50 din z opisom dosedanjega službovanja je poslati do 10. 8. 1961 tajništva zbornice.

KOMISIJA ZA IMENOVANJE DIREKTORJEV pri Občinskem ljudskem odboru Celje

razpisuje mesto

direktorja podjetja

za popravilo avtomobilov, motorjev in koles »Avtomehanika« Celje.

Pogoji: visokostrokoven avtomehanik ali visokokvalificiran delavec kovinsko predelovalne, oziroma proizvodne stroke z najmanj 3 letno prakso na vodilnem mestu v industriji ali obrti.

Kandidati naj vlagajo prošnje opremljene z življenjepisom, lokazilom o šolski izobrazbi in potrdilom, da niso v kazenskem postopku do 15. 8. 1961 na ObLO Celje.

KINO

KINO METROPOL
26.—29. 7. 1961 »POJMO V DEZJU«, ameriški barvni film
30. 7.—3. 8. 1961 »V ZNAMENJU ZORO«, ameriški film

LETNI KINO
26.—29. 7. 1961 »DEVETI KROG«, jugoslovanski film
30. 7.—1. 8. 1961 »MACEVALEC«, ameriški barvni Csc film
2.—5. 8. 1961 »OD PEKLA DO TEK-SASA«, ameriški barvni Csc film

DPD SVOBODA — MLADINSKI KINO CELJE
Dne 29. in 30. 7. 1961 »VESELICA«, jugoslovanski film
Predstave v soboto ob 17. ter v nedeljo ob 10., 15. in 17. uri.

KINO DPD »SVOBODA« SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Dne 29. in 30. 7. 1961 »NOCNI PREHOD«, ameriški barvni Csc film
Dne 2. in 3. 8. 1961 »PODAJ ROKO HUDICU«, angleški film

PRODAM

POHISTVO za samsko sobo, dobro ohranjen divan in kuhinjska kredenca, napredaj, Vodnik Marija, Mariborska 21/L.

MOPEL COLIBRI, odlično ohranjen, napredaj, Vodeb Jožica, Dobje, Sentjur pri Celju.

OTROŠKO posteljico prodam. Naslov v upravi lista.

STAVBENO PARCELO ob cesti Zagrad 108 prodam. Naslov v upravi lista.

NOVO HISO v Selcah 23, tri sobe, kuhinja, prodam ali zamenjam za enako blizu mesta. Naslov v upravi lista.

KOVASKO orodje prodam. Brvar Franc, Trnovlje 19, Skofja vas.

MOTORNO kolo DKW 200 ccm prodam. Vprašati pri vratarju »Klima«, Celje.

MANJŠE POSESTVO (hez 1 ha) v okolici Celja zaradi omejenosti ugodno prodam. Lesnik Aleksandra, Smartno v Rožni dolini.

MOCNA VRATA in okenske dvojne okvirje prodam. Naslov v upravi lista.

DVE broji kravi, ena visokobreja, napredaj, Robič, Cesta na Dobrovo 56, Celje.

SIVALNI STROJ, moški PRAFF, napredaj. Naslov v upravi lista.

POCENI PRODAM dva zidana štedilnika, plinski kuhinjski in električni pekač. Korent, Delavska 25, Celje.

NOVA 120 basna klavirska harmonika HOHNER VERDI III napredaj. Cater, Teharska 34.

OTROŠKI VOZICEK, bel globok, dobro ohranjen prodam. Ogled od 15. ure dalje. Ing. Wagner, Zalec 245 (nasproti Juteksu).

KLAVIR, dunajske proizvodnje, salonski format, odlično ohranjen, napredaj. Vprašati Laško 221.

PRODAM STANOVANJE v Celju, dve sobi, kuhinja in shramba. Vseljivo. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

ZAMENJAM sobo za enako v mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

BREZPLACNO stanovanje in nekaj zemlje nudim mlajšemu poštenemu poročenemu upokojujencu na deželi od glavnih cest tik avtomobes postaje. Ponudbe na upravo lista pod »Ugodna priklac«.

ZA POMOČ v gospodinjstvu nudim stanovanje. Hrana po dogovoru. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM veliko enosobno stanovanje v centru za manjšo ali garsonje. Naslov v upravi lista.

NAMESCENKA išče opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

MELBROSIN — preprati svetlega prahu in matičnega mlečka (GELEE ROYALE) garantiramo znanstveno stabiliziran proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki pripravata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

ČITAJTE CELJSKI TEDNIK

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so spremlili na zadnji poti mojo ženo

PAPINUTI PAVLO

in mi izrekli sožalje, ter položili na njen prezgodnji grob vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi kolektivni Tovarne emaljirane posode v Celju za prvo pomoč, kakor tudi lišnemu svetu.

Zaljubljeni: mož Teodor Papinuti in otroci.

IZLETNIK

DELOVNI KOLEKTIVI

IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje organizira v sodelovanju z Avtobusnim prometom Celje, za delovne kolektive izlete z modernimi turističnimi avtobusji po domovini in v inozemstvo. Za vedne izlete nudimo izredne popuste.

Sekcija internancev pri Okrajnem odboru ZB je pripravila v sodelovanju z našo poslovalnico šestidnevno potovanje na obisk bivšega ženskega koncentracijskega taborišča **RAWENSBRÜCK**.

Program in informacije dobite v naši poslovalnici na Titovem trgu 3, telefon 28-41 ter pri Zorko-Freče Marici Mestna ljudska knjižnica, Celje — telefon 32-65. Naša poslovalnica tudi še naslednje usluge:

NABAVA POTNIH LISTOV in TUJIH VIZUMOV.

Prodaja AVIONSKIH, MEDNARODNIH, ŽELEZNIŠKIH IN AVTOBUSNIH KART.

REZERVACIJE za letni odhodi, prenočišče, spalne karte za vlake doma in inozemstvo.

INFORMACIJE VSEH VRST — MENJAVA VALUT.

Cenjene stranke obveščamo, da imamo na zalogi avtokarte SLOVENIJA in JUGOSLAVIJA, ter avtobusne in železniške vozne ređe.

Poslovalnica je odprta vsak dan od 7. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure. Uvedli smo nedeljsko durno službo od 8. do 12. ure. Za cenjena naročila se priporoča **IZLETNIK** turistična agencija poslovalnica Celje, Titov trg 3, telefon 28-41.

OBVESTILA

V soboto dne 29. 7. 1961 ob 20. uri bo **SLAVNOSTNA OTVORITEV** počitniškega doma »Mlinarjev Janez« na Teharju. Igral bo priznani celjski kvintet Franjo Berger. Pri mik ofonu pa vas bodo zabavali priznani celjski pevci.

Servirali bodo tudi specialitete počitniškega doma.

Dom bo odprtega tipa in bo v prihodnje zabavni program vsako soboto in nedeljo zvečer.

Kapaciteta doma je za 300 ljubiteljev zabavne glasbe, edinstvenih specialitet in privlačne prirode.

ZAHVALA

Zahvaljujem se osebjem Kirurškega oddelka Bolnišnice v Celju, posebno primarju dr. Sustričiču, dr. Verdežu, dr. Strokolju, za požrtvovalno zdravljenje KARNER MARTINA iz Celja, Kovinska ulica 12.

Hvaležna Anica in Martin Karner, ter zet Grajzl Ludvik z družino.

OBVESTILA

V soboto dne 29. 7. 1961 ob 20. uri bo **SLAVNOSTNA OTVORITEV** počitniškega doma »Mlinarjev Janez« na Teharju. Igral bo priznani celjski kvintet Franjo Berger. Pri mik ofonu pa vas bodo zabavali priznani celjski pevci.

V SLOVENSKO PRIMORJE in nazaj — v enem dnevu

vas popeljejo vsak dan do 5. IX. 1961 Jugoslovanske železnice s posebnim pospešenim vlakom do Herpela in od tod dalje z avtobusom. Vozno karto po ceni za potniški vlak kupite v obeh odhodnih postajah do namembnega kraja v Slovenskem Primorju, na povratku pa v turističnih poslovalnicah ali v avtobusu. Možnost rezerviranja mest v vlaku. Na vmesnih postajah (Tezno, Pragersko, Poljane, Grobelno in Laško) rezervirajte sedelce in potniški zasedejo proste sedelce v vlaku. Vlaku je priključen poseben vagon z bufetom, kjer se lahko okrepčate.

Koristite cenen in udoben kombiniran prevoz železnica — cesta!

ZTP Maribor

Odhod iz Maribora	ob 5,55
Celja	7,37
Ljubljane	9,30
Postojne	11,00
Prihod v Piran	ob 13,50
Povratek iz Pirana	ob 20,55
Portoroža	21,00
Strunjana	21,05
Izole	21,15
Kopra	21,40
Prihod v Maribor	ob 4,00

GELEE ROYALE — MATIČNI MLEČEK garantirano znanstveno stabiliziran proizvod Zavoda za čebelarstvo dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki pripravata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

RAZNO

Dr. Janj Fortunat-Cvjetičanin ob pomočnici na Fakulteti za splošno medicino iskreno čestitam!

PAPAGAJCEK modre barve, ki slihi na ime Piki je ušel v Kersnikovi, Jenkovi ulici dne 9. 7. ob 6. uri zvečer. Ker je drag spomin, prosimo, da ga morebitni najditelj odda proti nagradi 2000 din v ulici Zagata 4/I.

ZITO ZA MLEVSKE IZDELKE

Trgovsko in proizvodno podjetje Veležitar, Celje je organiziralo kot pooblaščenno podjetje na vsem svojem področju pri Kmetijskih združenjih, pri nekaterih Trgovskih podjetjih in v lastnih menjalnicah zamenjavo žit za mlevske izdelke. Cilj zamenjave je, da pridejo pridelovalci žit do kvalitetnih mlevskih izdelkov, podjetje pa zajame večje količine žit za predelavo. Menjava je organizirana tako, da imajo zainteresirani kar najkrajšo pot in v krajih, da z isto potjo opravijo lahko še druge opravke. Menjava se izvrši po dinarskem obračunu na podlagi cenika za žita in mlevske izdelke.

Pri zamenjavi veljajo fco skladišče naslednje cene:

Mlevski izdelki:	din
Pšenični zdrob	72
Moka tipa 400 — bela	71
Moka tipa 600 — polbela	68
Moka tipa 1000 — enotna	58
Koruzna moka	60
Koruzni zdrob	85
Pšenični otrobi	29
Zita:	
Pšenica	41
Rž	41
Ječmen	38
Oves	37
Koruzna	50

Določene cene veljajo obojestransko za kvalitetno blago. Žito mora biti zrelo, zdravo, brez znakov plesnitosti, tujeja okusa in vonja ter primerno za ljudsko prehrano.

Zamenjavo vršijo vse menjalnice v poslovnem času.

Akcijsko Veležitarja, Celje je treba pozdraviti, saj je ljudem z menjalnici zelo ustreženo. Po želji imajo vedno na razpolago vse vrste mlevskih izdelkov, ki jih brez zamude časa in čakanja takoj dobe za prineseni ali pripeljano žito. Posamezne vasi zamenjajo svojo organizirano tako, da en voznik opravi menjavo za vsa vasi, po naročilu pa za vse pripeljane nazaj izdelke.

Menjalnice se ljudje vedno bolj poslužujejo, saj promet dnevno raste. Podjetje bo na ta način zbralo precejšnje količine žita, ki ga bo kvalitetno predelalo ter preprečilo, da bi ga ljudje porabili za živino ali pa dobili zanj iz kmečkih mlinov slabe izdelke.

Veležitar, Celje pa odkupuje tudi pri vseh združenjih neomejene količine žit po zelo ugodnih tržnih cenah. Kupoprodajne pogoje dajo pridelovalcem žit dnevno pri vsaki zadrugi.

III. Člani obrtnih in trgovskih zborov — kolektivni

Organiziramo:

1. 6 dnevni ogled jesenskega velesejma v Leipzigu! Od 3. do 10. X. 1961.

2. 4 dnevni ogled jesenskega velesejma na Dunaju! Od 3.—10. IX. 1961.

Prijave in programi v poslovalnici Kompas Celje.

IV. Slaščičarski in pekovski strokovnjaki!

Organiziramo 6 dnevno ekurzijo na mednarodni slaščičarski kongres z veliko slaščičarsko razstavo na Dunaju! Od 29. IX. do 15. X. 1961. Prijave v poslovalnici Kompas Celje.

V. Člani Avto-moto društva!

Organiziramo 6 dnevno potovanje v Torino. Ogled mednarodnega »Avtosalonca« (Od 28. X. do 8. XI. 1961.) Prijave in programi v poslovalnici Kompas Celje.

Vsi izleti bodo izvedeni s Kompas-ovimi turistično opremljenimi avtobusi.

Kolektivom, sindikalnim podružnicam nudimo pri avtobusnih prevoznih in izletih poseben popust!

Zelezniške vozovnice za tu in inozemstvo, ladijske, avionske, potne liste, tuje vize, valute, rezervacije za letni odhodi, spalne in vse turistične informacije

Vam zanesljivo posreduje Kompas Celje, Tomšičev trg 1, tel. 23-50.

KUPIM

KOMPLETNO električno erpalko za hišni vodovod kupim. Vrečar, Zagrad 36, Celje.

STARO zidno opeko kupim. Naslov v upravi lista.

MAJHNO ali dvosobno stanovanje v bližini Celja, kupim. Naslov v upravi lista.

SLUŽBE

ŠNAZILKO za 2 uri dnevno (med 18. in 20. uro) za čiščenje trgovskega lokala sprejemno takoj. Plača 3.000 din mesečno. Naslov v upravi lista.

GOSPODINSKO POMOČNICO iščem k zasluhu otroka. Naslov v upravi lista.

MLAJŠO upokojujen sprejem k leto stari punčki. Od 6. do 14. ure. Požij veselje do otrok. Medveščak, Miklošičeva 11/a.

KOMPAS TURISTIČNO IN AVTOBUSNO PODJETJE

organizira:

1. Gradbeniki, projektanti, tehniki in inženirji!

Od 24. 9. do 29. 9. 1961 mednarodna razstava hiše v Münchenu! (Bauen-wohnen Ausstellung 61) Arhitektura, gradnja in notranja oprema! Prijave in programe v poslovalnici Kompas Celje.

II. Gostinski strokovnjaki!

Mednarodna gostinska razstava v Parizu. Od 12. X. do 23. X. 61. Priključite se našemu 7 dnevnomu aranžmanu! Razen razstave v Parizu, organiziramo za gostince prav tako izlet na razstavo celotne opreme za hotele in restavracije v Stuttgart! Prijave in programi v poslovalnici Kompas Celje.

III. Člani obrtnih in trgovskih zborov — kolektivni

Organiziramo:

1. 6 dnevni ogled jesenskega velesejma v Leipzigu! Od 3. do 10. X. 1961.

2. 4 dnevni ogled jesenskega velesejma na Dunaju! Od 3.—10. IX. 1961.

Prijave in programi v poslovalnici Kompas Celje.

IV. Slaščičarski in pekovski strokovnjaki!

Organiziramo 6 dnevno ekurzijo na mednarodni slaščičarski kongres z veliko slaščičarsko razstavo na Dunaju! Od 29. IX. do 15. X. 1961. Prijave v poslovalnici Kompas Celje.

V. Člani Avto-moto društva!

Organiziramo 6 dnevno potovanje v Torino. Ogled mednarodnega »Avtosalonca« (Od 28. X. do 8. XI. 1961.) Prijave in programi v poslovalnici Kompas Celje.

Vsi izleti bodo izvedeni s Kompas-ovimi turistično opremljenimi avtobusi.

Kolektivom, sindikalnim podružnicam nudimo pri avtobusnih prevoznih in izletih poseben popust!

Zelezniške vozovnice za tu in inozemstvo, ladijske, avionske, potne liste, tuje vize, valute, rezervacije za letni odhodi, spalne in vse turistične informacije

Vam zanesljivo posreduje Kompas Celje, Tomšičev trg 1, tel. 23-50.

CELJSKI

Rednik

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštini predal 16 — telefon 25-23 in 24-23 uprava: Celje, Trg V. kongresa 5 — poštini predal 152 — telefon 23-75 in 20-89 — Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 603-11-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2.400 din — posamezna številka 30 din — rokopisov ne vračamo.

Junis in Krim prvoborca - njuna smrt

(3. nadaljevanje in konec)

Naposled sta narednik Abdul E'Krim in Mehmed Junis spet stala z orožjem v roki nasproti osvobajemu fašizmu... Postala sta borca prve celjske čete, ki sta ji poveljevala Franc Vrunč-Buzdo in Teveri Stante-Skala. Za njune tovariše z bojišča na Kreti je bila vojna končana. Ni pa zanje bilo končano umiranje. Kdo ve, koliko jih je ostalo pri življenju v zloglasnih taboriščih. Umirali so ponižani, morični in umor.

Tudi oba Arabca sta zrla smrti v obraz, le da sta tudi sama sejala smrti in sekala rane hlapcem podivjanega Hitlerja. Kdo ve, če sta upala da božja ostala živa? Eno pa je zanesljivo. Verjela sta v zmago, ker bi se drugače ne borila tako srčno v tako brezupnih prilikah...

Zivljenje v maloštevilni celjski četi znanju gotovo ni bilo lahko. Poleg težav, da se nista mogla v redu sporazumevati, sta bila gotovo kaj malo seznanjena z okoliščinami, nista poznala terena, nista mogla samostojno delovati, da ne izpustimo tudi klimatskih razmer in podobnih nevesočnosti.

Inženir Igor Belič, ki je kot kurir čete pogosto prihajal z njima v stik in se je edini mogel z njima pogovoriti v angleščini, pripoveduje:

— Pripovedovala sta mi, da ju je skrivala družina Herc v Cretu. Do Farčnika ju je pripeljal Šmerc. Pripovedoval sem jima, kdo smo in zakaj se borimo. Oba sta izjavljala, da se bosta borila na naši strani.

Junis in Krim sta bila običajno stražarja. Hodila sta v spremstvu ostalih v patrolo in razne akcije. Tako sta vsak zase v četi predstavljala celega in nista nikoli bila v breme.

Junis in Krim sta se po pripovedovanju preživeli borci prve celjske čete posebno izkazala v borbi na Javorniku. Takrat sta imela tudi srebro, da nista padla v roke sovražniku, ko se je četa razbila v male skupinice in posameznike. Z Mirkom Verčkovnikom sta prišla do Farčnika, ki ju je najprej skrivil pri Kladnikovih, Kladnikov pa so ju zaradi večje varnosti skrili v misionarski zi-

danici, kjer sta ostala vse do prihoda Stanteta in Vilča Slandra, ki sta četo ponovno zbrala in jo peljala proti Kozjanskemu.

Do borbe v Dolu pri Planini, kjer je bil ustreljen nemški žandarmerijski vodja Neuwirth sta bila arabska borca zanesljivo vedno skupaj. Tu pa se izjave o njuni nadaljnji usodi razhajajo. Ko so se borci umaknili s pojava Vovkove domačije, se je narednik Krim baje izgubil. Neke žanjice, bilo je to nekako 24. ali 25. avgusta 1941, so ga napotile k nekemu povratniku iz Amerike v planinsko vas. Ta ga je baje sprejel in nahranil, toda še isto noč ga je policija aretirala. Krim naj bi po mnenju nekaterih prič bil ujet...

Nekateri drugi spet menijo, da

je bil nemogoče in da je Krim bil prisoten pri zadnji usodni borbi v mlinu pod Sentrupertom. Ko smo vprašali upravnika muzeja NOB, zakaj ni v zelo doslednih in natančnih poročilih nemške žandarmerije nobenega sporočila o Krimovem zajetju, je le-ta povedal, da enota, ki bi utegnila Krima ujeti, ni bila pristojna komandi, katere arhiv se je ohranil. Tovariš Terčar ne dvomi v možnost, da bi bil Krim ujet...

Popolnoma zanesljivo pa je, da se je mlajši Junis nahajal usodnega 27. avgusta v mlinu pod Sentrupertom. Zanesljivo je celo to, da je prav on bil takrat na straži. Vprašanje je tudi, zakaj je tako pozno streljal na Svabe, ko je bil umik iz mlina že nemogoč. Toda po opisu borbe s strani žan-

darmerije je Junis z ostalimi vred nudil Svabom srdit in žilav odpor. Kakšna je bila v resnici ta tragična zadnja borba, verjetno ne bo nikoli do kraja razjasnjeno. Številčno nekajkrat premočni Svabi so sicer obkolili mlino, toda zdesetkane čete niso mogli pokončati prej, dokler niso mlina zažgali. Je Junis podlegel že v borbi, se je z zadnjim nabojem pokončal, kot pravi nekateri, to je tudi neznanka. Vsekakor pa je bila njegova smrt herojska in da z rojakom Krimom vredska zasluga častno mesto med junaki — prvoborci.

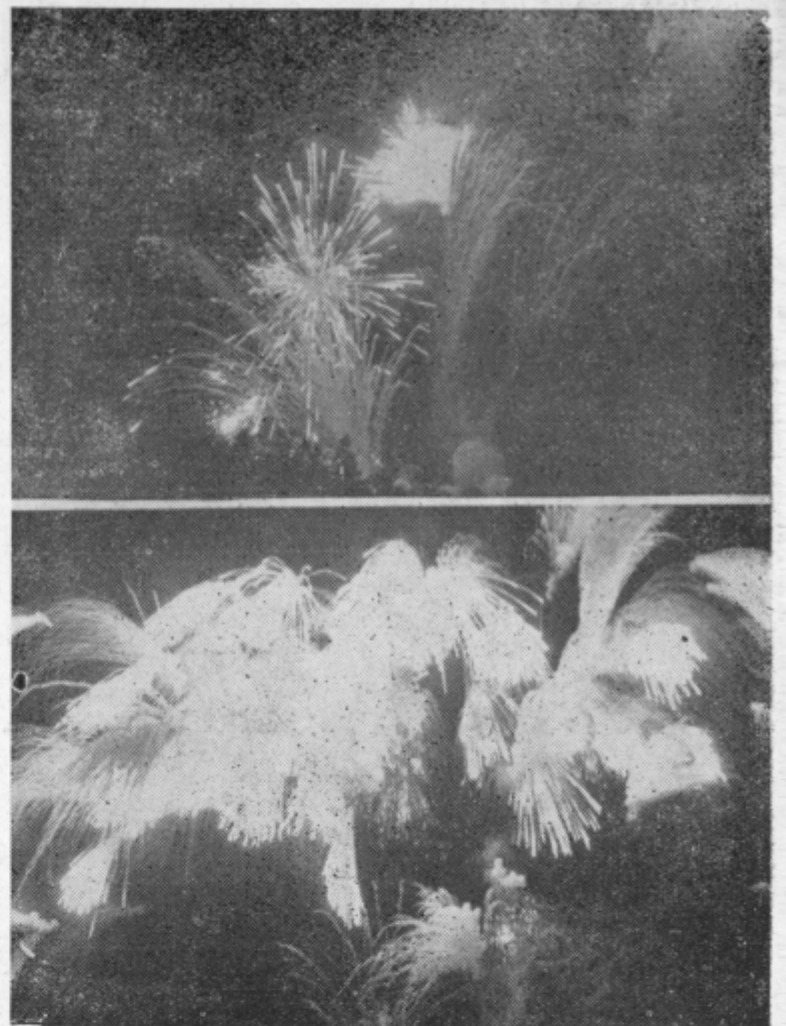
Kaj je bilo s Krimom? Je padel v mlino? Je bil ujet in če je bil, je ostal pri življenju? Težko verjetno, kajti če je tudi nepolna dva meseca živel kot partizan, bi svojih bojnih tovarišev ne pozabil.

Junis in Krim sta gotovo partizanstva. Morda sta se zavedala pomena boja, ki sta ga bila. Toda gotovo nista mogla slutiti, da bodo nekoč jugoslovanski narodi in narodi arabskih dežel skovali tako tesno prijateljstvo. Junis in Krim sta dala temu prijateljstvu svoj krvni temelj.

— 0 —

V treh nadaljevanjih sem navedel precej podatkov, ki razjasnjujejo doslej nejasne stvari okoli teh dveh borci prve celjske čete. Ti podatki so osnova, ki se jih bo uredništvo poslužilo pri nadaljnem iskanju. Morda se nam bodo posrečilo najti stik z njunim rodnim krajem, morda celo s sorodniki in znanci. V tem slučaju bo resnični lik obeh junakov še veliko bolj pojasnjen.

J. Krašovec

Ko je slavnostna Ljubljana zažarela v veličastnem ognjemetu na večer proslave dvajsete obletnice, je sto tisočem zastajal dah. To je bilo treba doživeti...

Nebo nad slavnostnim Tivolijem je žarelo kot za dne. Raket v snopih so spleтали nepisno simbolno spektakul. Noč je sipalo srebro in zlato. Ni slikarja, ki bi zmožal na svoji paleti zmešati tako pestro lestvico barv. Ozračje je bobnelo od eksplozij. Nebesni obok je pokrili beldimni oblaki.

Velicaste je prehajalo v grozeč vihar. Tisoči isker v en sam požar. Eksplozije so parale ušesa. Vsak nov snop je bil neponovljiv izruh ognja, enkratna, trenutno žareča fontana. Bil je to dostojen manifestativni okvir svečanemu vzdušju ob velikem jubileju.

Mlin pod Sentrupertom, kjer je tragično končal del izdane prve celjske čete, jet tudi kraj junške smrti Arabca Junis in morda tudi Krima.

Bizerta v ognju in krvi

Kratke

NAPAK POVEZANO

Turistični agent stranki, ki vprašuje, v katerem času bi bilo najbolj priporočljivo potovati na Haiti (otok najlepših deklet): — V vsakem trenutku med enaindvajsetim in petinštiridesetim letom!

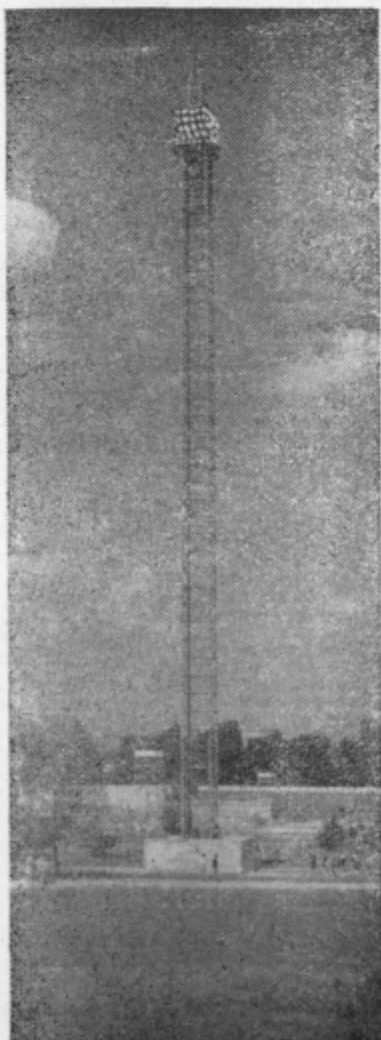
ENA HIŠA — ENA ULICA

Nedaleč od zahodnega kolodvora v Zagrebu imajo svojstveno ulico. Ulica je dobila ime po Matku Talovcu, toda mlada kot je, ima s svojo eno hišo štelaiko. Zaenkrat v tej ulici poštarji nimajo težav z iskanjem naslovnikov.

PES IN SLEP BICIKLIST

Nič nenavadnega ni, če je Ivan Verž iz Varaždina telefonist, čeprav je od otroških let slep. Bolj nevsnakdanje je to, da se vsak dan vozi s kolesom v službo skozi zavite ulice Varaždina. Pred njim teče njegov zvest pes, ki ga vodi in opozarja na nevarnosti.

„Sonce“ na stolpu

Sredi postranega travnika med Cekinogradom in Tivoljskim drevoredom je za proslavo 20. obletnice vstaje bil postavljen 65 metrov visok stolp. Na njem je z nastopom noči zažarelo na desetine žarometov. Kot umetno sonce...

Nekateri kraji in mesta na svetu imajo nesrečno lego. Po navadi so to najlepši kotečki, ki jih je ustvarila priroda. Zgodovina je mnogokrat takim krajem prisodila zlo usodo... Dardanale, Gibraltar, Malta, Suez, Panama...

V zadnjih dneh se je priključila polnim koščkom zemlje tem usodi tudi Bizerta. Zakaj? Zaradi lepote? O, to najmanj! Zato ker je Bizerta strateški kraj.

Ze Feničani so v starem veku ob slikovitem jezeru tik ob obali Sredozemskega morja v Severni Afriki postavili mesto, ki so ga imenovali Hippo Diarhythus. Od tistih časov se je Bizerta doživela več slabega kot dobrega, dožive-to spopadov in osvajanj.

Leta 1881 so Francozi osvojili Bizerto in velik del Tunisa. Izvršili so, pokolj nad plemenu Khroumer, se utrdili ob jezeru ter skopali do morja prekop. Bizerta je postala vojaško oporišče, silno ugodna za branilce in vedno trdnjava. V času imperialističnega osvajanja sveta, je bila Bizerta straža v Sicilijem, Malto in severnoafriško obalo. Krepirane morske sile so od tu kontrolirale morske poti od Bližnjega Vzhoda, iz Jadranskega morja, Črnega morja proti Gibraltarju v Atlantski ocean.

Bizerta ima tudi nekaj skupnega z Jugoslavijo, ne samo zaradi morskote poti, ki tam mimo pelje tudi naše ladje. V prvi svetovni vojni je bila Bizerta ena od močnih srbskih vojaških baz, od koder so se srbski vojniki oskrbovali in kjer so se zbirali za odločen udarec preko Grčije v domovino v letih 1917 in 1918.

Francija je Tunis obdržala tudi po prvi svetovni vojni. Dežela je bila njen vojni plen. V drugi svetovni vojni je Bizerta bila svoj delež k zmagi zavezniškega orožja. Toda ko je po končani vojni leta 1947 postal Tunis neodvisen, ko je stranka Neo-Destour na čelu s

KRATKE

EMANCIPIRANI PETELIN
Izraz je napačen. Prav bi bilo, če bi rekli da se je gospodar na dvorišču- Sekeljevih v Varaždinu feminiziral. Kljub svoji dostojanstvenosti je prevzel vse naloge kmetov. Vodi piščance na pašo, uči jih brskati in iskati črve, če pa je hladno, jih greje pod svojimi perutmi.

Aretacije v Bizerti, ki v osrčju mlade svobodne republike Tunis ni svobodno mesto...

„Biserna ogrlica“ Korduna

Če je Bled biser Gorenjske, Split dragulj Jadrana, potem ima Kordun pravcato ogrlico, dragocen nakit, kakršnega ne premore kmalu katera pokrajina pri nas in v svetu. Šestnajst bistrih in zelenoplavih jezer je medsebojno povezanih s stoterimi slapovi in slapiči. Ves ta lesk in svežino potem zbere Korana, ki se kot srebrna nit vije skozi Kordun proti Karlovcu.

Razen sivega traku moderne ceste in v pokrajino skoraj neopazno vsajenega hotela prav nič ne moti deviški mir med širnimi gozdovi pod Medvedjakom in Klirkom. Čez bohotno porasle prago-ve se razliva kot solze čista voda, ponekod pa razbesnela hrumi čez previse v globeli. Zelenoplava jezera skrivajo na dnu z apneno sigo prerasla drevesna debela in koralam podobno okamenelo vejevje. V širnih bukovih gozdovih svigajo lisice, rijejo merjasci, rudarijo jazbeci, rukajo jeleni in brundajo medvedvi. V bistri vodi domujejo iskre posttrvi, v vejevju gozdov pa poje divji petelin svoj žagajoč spev...

To so plitvička jezera, ki so v davni očarala pračloveka, ki pa tudi danes zaustavljajo korake turistov, privežejo nase njihove oči zvezbitvo v svojo smaragdno vodo osvoboditve, miru in lepote željne potnike.

Vendar...
Kdor noče sredi te opojne divjine narodnega parka doživeti razočaranje nad hudimi protislovji, potem naj ne zavije pod streho ena najboljša luksuznih hotelov v naši domovini. Kolikor so se

ditelji trudili, je mojstrovina sodobnega gradbeništva le neprišten blesteč kamenič med naravnimi dragulji... Vrh tega še s cenami res drag kot dragulj...

Divjina in razkošje... Preproste, v črno odzode Kordunaše in

Plitvice se splet skladnosti in nasprotij hkrati. Tu poleg ostalega vse šumi, vre, buči in klokota od vode, topovski streljaj proč proti Liki, pa je voda redkost in dragocnost...